



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Familien Mikkelsen

udfærdiget af Finn Hjorth Mikkelsen

**Denne slægtsbog er tilegnet mit barnebarn Luna Skovhus
Hjorth**

Forord

Omkring år 1970 døde en gammel tante; Thekla Hjorth, i vores familie. Hun blev temmelig gammel og var hele livet ugift. Hun var søster til min mormor, Sofie, men som tanter var dengang så gemte de en masse gamle ting. Vi var med til at rydde hendes lejlighed, og blandt de ting hun havde gemt var en del gamle attester og postkort. Desuden var der gemt en hel brevveksling fra hendes bror, Christian, som boede i Australien. Både min mor og jeg var meget interesseret i disse gamle minder, og blev begge grebet af lysten til at finde tilbage til vore forfædre og formødre. Det har vi så dyrket i alle årene siden, og her følger resultatet af vores forskning.

Kærlig hilsen morfar (Finn Hjorth Mikkelsen * 26/2 1945)

Første kapitel.

Første kapitel omhandler tiden fra omkring 1800-tallets begyndelse og frem til i dag. Det er den tid vi kunne kalde industrialiseringens tidsalder. Det var dengang man for alvor begyndte at bygge fabrikker og store maskiner til at overtage det manuelle arbejde. Man havde ikke elektricitet eller motorer, men man havde dampmaskinen til at drive fabrikkerne. Før havde man kun vandet i åerne eller vinden til at klare det hårde arbejde, nu havde man fået en ny kraftkilde som kunne bringe fremskridt og bedre tider. Det håbede man i hvert fald.

Det er så også på dette tidspunkt at Danmark bliver angrebet af englænderne og København bliver bombarderet, for hvis der er noget som mennesket altid har været god til, så er det at lave krigsmaskiner. De fleste fremskridt i vores verden udspringer fra opfindelse af ting til at bekæmpe eller angribe sine fjender med, og som så senere når der igen er fred bliver udnyttet til fredeligere formål.

En af de fremstillingsprocesser der krævede mange mennesker og som var både dyr og langsommelig var fremstilling af stof og klæde til tøj. Det var naturligvis først og fremmest fremstilling af uniformer til soldater og statens embedsmænd man skulle bruge klædestof til. I Danmark var det et af de første produkter som blev fremstillet på fabrikkerne. Førhen havde det været kvindearbejde at spinde, væve og sy tøj, og man havde i øvrigt kun et sæt dagligt tøj og et sæt pænt tøj til at gå i kirke med. Desuden vævede kvinderne lidt sengetøj, og i de mørke aftener sad man omkring bordet i dagligstuen og strikkede strømper. Lys var der jo ikke meget af, en tælleprås eller to måske, og så skæret fra ildstedet eller arnen. Det lyder da hyggeligt, ikke sandt, og det har det også været når man sad der i mørket og fortalte hinanden eventyr.

Nu skete der en stor forandring i familiernes liv. Fra at være bonde, daglejer eller måske håndværker, blev mange mennesker nu fabriksarbejdere. Op igennem århundredet flyttede folk fra landet og ind mod de større byer hvor fabrikkerne blev bygget. Det sker også for stort set hele vores familie, og det er jo også der vi befinder os i dag.

Familien Mikkelsen kommer fra bøndergårde på Falster, men Niels Mikkelsen flytter til København og bliver arbejder der. Familien Holm er lidt speciel, for den har haft til huse på Nyboder i flere generationer, for det var her Staten (d.v.s. Kongen) havde indlogeret sine søkrigere. Familien Hansen er også fra landet, nemlig i Nordsjælland, og det er først Johan Henrik Hansen der drager mod byen og arbejder som snedker der. Familien Hjorth er ligeledes fra landet, og kommer via Næstved til København, men herom i de senere afsnit

Familien består altså af fire grene, nemlig Mikkelsen, Holm, Hansen, og Hjorth. Det forholder sig jo sådan at jeg som morfar i denne sammenhæng kun dækker min del af familien og at din mormor selv studerer sin del af familien som igen består af fire grene.

De fire familier bliver naturligvis til endnu flere grene som arbejdet skrider frem, men jeg har valgt at beskrive de fire familier hver for sig, og fremad i tid. For alle fire nøjes jeg med i første omgang at se på tiden fra omkring attenhundredtallets begyndelse, og frem til i dag, idet der i denne periode foreligger tilstrækkeligt med veldokumenteret kildemateriale i form af folketællinger og kirkebøger, til at give et nogenlunde klart billede af hvordan de enkelte familier har levet i den pågældende tidsperiode.

At der er tale om netop fire familier skyldes at min far, som bærer familienavnet, jo har to forældre, nemlig en far fra Mikkelsen familien og en mor fra Holm familien. Min mor har så også to forældre, der hver bidrager med hver sin familie, nemlig en far fra Hansen familien og en mor fra Hjorth familien.

Der sker jo imidlertid det at der i hvert slægtled giftes andre områder af Danmark ind i familierne. Derfor er det kun overordnet at jeg har delt op i fire familier og kaldt dem deres familienavne og hjemstavn. Når man læser teksten vil man opdage at nye familier dukker op og nye områder af Danmark bliver inddraget. Det er dog således at de fleste ægteskaber i 1600 og 1700 årene indgås mellem personer som begge er fra lokalområdet. Man havde jo bl. a. ”Vornedskabet” som eksisterede frem til 1702 og som blev erstattet af ”Stavnsbåndet” 31 år senere, og som først blev ophævet 1788. Fra 1800 tallets begyndelse ses flere og flere der forlader lokalområdet for at søge mod købstæderne, eller søger arbejde i andre dele af landet. Det betyder så at visse af vore aner kommer fra helt andre steder af landet end de fire store grupper jeg har opdelt familien i.

Jeg starter med ”Slægten fra Falster” der bærer familienavnet Mikkelsen. (min farfar og min far)

Den næste i rækken er ”Slægten fra Bornholm” der bærer familienavnet Holm (min farmor)

Den næste i rækken er ”Slægten fra Lejreegnen” der bærer familienavnet Hansen (min morfar)

Den sidste i rækken er så ”Slægten fra Vejleegnen” der bærer familienavnet Hjorth (min mormor og min mor)

De fleste stamtræer findes i skemaform bagest bogen med angivelse af hvilken familie de tilhører, men der er indført efterkommertræer efter flere af afsnittene.

--0--

SLÆGTEN FRA FALSTER. (MIKKELSEN)

Mikkelsen-grenen stammer fra Falster, og der findes faktisk optegnelser om denne gren helt tilbage til 1600 tallet. Dengang hed man ikke Mikkelsen, for navneskikken var en anden end i dag. En far gav sin søn sit fornavn som efternavn, med tilføjelse af ”søn”. Således blev Michel Olsens søn til Niels Michelsøn senere Michelsen. Efter nogen tid blev Michelsen så til Mikkelsen, efter sigende for at slippe for det meget tyskklingende ch, tyskerne var nok temmelig forhadte i årene efter de prøjsiske krige i 1849 og 1864. Pigerne fik ligeledes hæftet -datter på deres efternavn, så f.eks. Michel Olsens anden kone hed altså Malene Olsdatter (hendes far Ole Hansen og mor Karen Rasmusdatter er fra Gedesby lidt sydligere på Falster) . Denne skik bibeholdtes helt op til 1828. Derefter gik man efter kongelig forordning over til at fastholde et og samme efternavn generation efter generation. I 1856 indskærper Kongen denne forordning, idet ikke alle havde fulgt Kongens befaling, især på landet holdt man stædigt fast i den gamle måde at give efternavn på.

Lad os bare begynde med **Michel Olsen** og hans forældre. Han var søn af **Ole Jensen Skrædder** og **Else Hansdatter**. Ole var fæstebonde i byen Bruserup lidt syd for Nykøbing Falster. Både han og konen havde været gift før, men det var meget almindeligt på den tid, vi er jo tilbage i 1762 da de gifter sig, og folk levede ikke så længe dengang. Sygdom tog mange liv, både børn og forældre. Tuberkulose og andre infektionssygdomme hærgede, og midler til at bekæmpe dem fandtes ikke. Hvis man mistede en ægtefælle var det bare med at finde en ny i en fart, Manden skulle sørge for markarbejde, og konen stod for hjem og børnepasning, så hvis der manglede en person ude eller inde, så var man ilde stædt. Sønnen Michel er den yngste i flokken, så vidt vi ved, så det var ikke ham der skulle overtage fæstemålet på gården. Det blev næsten altid givet til den ældste søn. Michel måtte som så mange starte fra bunden, man blev husmand, lejede et lille stykke jord af godsejeren, og måtte så klare dagen og vejen så godt man kunne ved det marken gav af afgrøde, foruden det arbejde man kunne få som daglejer. Michel finder sig en kone **Karen Hansdatter**, og er samtidig så heldig at få lov til at overtage hendes fars gård, så han nu kan kalde sig fæstebonde.

Ifølge kirkebogen får familien et barn ca. hvert andet år, fra de bliver gift til Karen Hansdatter, hans kone, dør 1813, kun 10 år efter deres bryllup d. 19/4-1802. Meget kunne tyde på at hun er død

efter den sidste barnefødsel. Barnet Maren fødes i januar og moderen dør 2 måneder senere. Det var ganske risikabelt at få børn dengang.

Der er i alt 3 drenge og 4 piger i ægteskabet.

Nu må Michel Olsen så til at finde sig en ny kone, og det viser sig at der er en ung pige på egnen, **Malene Olsdatter**, hun er tyende i præstegården, og har været lidt uheldig med en soldat fra København. Der er kommet et barn ud af det bekendtskab. Barnet dør fra hende kort tid efter fødselen. Hun har sikkert behøvet en sikker havn efter den oplevelse, og selvom hun er ganske ung, kun ca. 25 år, og måske med præstens mellemkomst bliver hun nu gift med den 15 år ældre gårdbonde, og mor for de 3 børn som har overlevet fra Michels første ægteskab. Alt er en tid fryd og gammen, og der kommer flere børn i det nye ægteskab. I kirkebogen kan man læse at de to koner har givet Michel i alt 14 børn, men kun i alt 7 børn overlever, **Niels Mikkelsen** bliver, som den sidste i flokken, født 1826 og overlever helt frem til 1910. Det er ham der bærer familienavnet Mikkelsen. Men inden da skal han mange prøvelser igennem.

Kort efter hans fødsel 1826, dør hans far, Michel Olsen, og Malene står nu helt alene med de mange børn. Hun må altså til at finde sig en mand. Der går dog en del år før hun atter gifter sig.

Først i 1830 gifter hun sig med Niels Jørgensen. Ægteskabet bliver kort, allerede 2 år senere dør begge af sygdom, med kun en måneds mellemrum. Nu står Niels helt uden forældre og er kun 6 år gammel. Hans halvsøster Else tager sig i første omgang af ham idet han figurerer i folketællingen for 1834 som plejesøn hos hende. I folketællingen fra 1840 står han som fattiglem på en gård på egnen, så måske har søster alligevel ikke haft råd til at brødføde ham.

Hans fortsatte liv er beskrevet nedenfor ud fra de kilder som er fundet i kirkebøger, folketællinger og lægdsruller (en slags register over Kongens soldater hvor alle drenge og mænd blev indført):

Født i Væggerløse på Falster d. 15/4 1826

Døbt i Væggerløse kirke 21/5 1826

Konfirmeret i Væggerløse kirke 1840

Folketælling 1845 Tjenestekarl på gård i Bruserup 19 år gammel

Folketælling 1850 Tjenestekarl på gård i Bruserup 25 år gammel (det angives dog at han er i krigstjeneste)

Er soldat under treårskrigen(1848 til 1851 mod Preuserne), og vi ved fra arkiverne at han søgte om medalje for sin deltagelse i krigen. Her står at han ikke blev såret eller taget til fange og at han var ved garderhusarerne.

Løser amtspas (et sådant skulle man løse for at få lov til at forlade sin fødeegn, hvor man var inrulleret som soldat) og kan herefter rejse til København for at få arbejde. Han må være ankommet omkring 1851, altså efter treårskrigen slutning.

Iflg. lægdsrullerne: Højde 65 ¼ tomme (170 cm) og højre side af ryggen noget fremstående.

29/6 1848 til Garderhusarerne.

1849, 24 år og i tjeneste.

1851 Amtspas fra Maribo amt

1854 Staden København tilgangsrulle (mulkt 2 rigsdaler for ikke at fremmøde)

1854 Hovedrulle, 1. udskrivningskreds Staden København nr. D 2134, der angives en opholdsadresse: Brolæggerstræde 76 hos Brygger Jacobsen. (det er ham med Carlsberg !)

1857 Afsked fra militæret.

Han har i mellemtiden mødt og formentlig også ”besvangret” en gift kvinde, **Ane Jensen**, med hvem han får sønnen Carl i 1855.

I kirkebogen står at læse at ”barnet døbt med faderens efternavn på hans begæring”. Han vedkender sig dermed faderskabet, selvom de ikke på dette tidspunkt er gift (det er jo svært at vide om Niels også er befrugter, men sådan er der så meget i slægtsforskning).

Det er en kamp med myndighederne at få Ane Jensen løst fra hendes tidligere ægteskab med Hans Olsen.

Alle brevene mellem de to myndigheder, Sorø Amt og Justitsministeriet kan læses som ”Amtsarkivalier” på Landsarkivet. Her nævnes bl. a. at Hans Olsen har måttet betale mulkt for hor, og at Ane bor i København og har to-tre ”slegfredbørn”(børn uden for ægteskab) der. Det er børnene Carl og Gustav.

Det er endnu ikke lykkedes at finde den endelige skilsmissebevilling, men deres vielse finder først sted 14/3 1869, altså flere år efter at hendes første mand er død (marts 1866).

En underlig ting er at sønnen Carl ved sin konfirmation i efteråret 1869 i kirkebogen anføres med Ane som moder men der nævnes ingen fader, forældrene er jo blevet gift samme forår. Sønnen Ludvig konfirmeres 4 år senere og her står begge forældre nævnt i kirkebogen.

Iflg. Politimandtaller (en slags kartotek over alle beboere i København, som blev ført af politiet og revideret 2 gange om året. Folk havde pligt til at fortælle politiet hver gang de flyttede) ses følgende adresser:

1869 til 1871: Vesterbrogade 126 (i FT 1860 angivet som Vesterbrogade Matr nr. 39 L Baghuset, 1. sal)

1875 – 1881: Vesterbrogade 75 (Carl og Gustav bor stadig hjemme i 1879)

1880-82: Flyttet til Skindergade 2 (Gustav bor her til sit bryllup i 1882)

Iflg. Folketællingen 1885 er der i alt 7 børn i ægteskabet hvoraf kun de to er levende, 5 er døde. (vi må gætte på at der har været problemer, måske rhesusbørn, med alle de efterfølgende børn, idet kun de to første overlever og er sunde og raske)

Carl Sophus (26/9 1855)

Gustav Ludvig (7/5 1859)

Anna Oline Helene (født 1/11 1862, døbt 8/3 1863)

Oline (født 12/1 1865, død 18/1 1865 og begravet 22/1)

Ny dødfødt 9/2 1867

flere børn har ikke kunnet findes

De bliver boende i Skindergade 2 (også kaldet Købmagergade 49) til Anes død.
Ane dør på Kommunehospitalet 65 år gammel af blodforgiftning 25/1 1887 og begravet 30/1 fra Vor Frue Kirke.

Niels flytter til sønnen Gustav i Rørholmegade og bor der til sin død 23/2 1910. Han bliver over 83 år og det angives i begravelsesprotokollen at dødsårsagen er hjertesygdom og bronchitis.

Begravet fra Skt. Andreas kirke 27/2 1910

Vi ved fra kilderne at han foruden sit job som bryggerkarl hos Brygger Jacobsen, også har haft borgerbrev som høker, og at han står som værtshusholder på Vesterbro i kirkebogen ved Gustavs fødsel i 1859. Desuden står der i Folketællingen at han var arbejdsmand på Toldboden.



Niels Mikkelsen med sønnen Gustav, barnebarn og oldebarn

--o--

Vi ved også en hel del om **Ane Jensen**, hans kone, der kommer fra en lille by på Midtsjælland kaldet Vinderup.

Følgende er hentet fra diverse kilder:

Født 28/9 1821 i Præstø Amt, Sandby sogn. Vinderup på Faderens gård.

Døbt 4/10 1821 i Sandby kirke.

Konfirmeret 10/4 1836

Ved Folketælling 1834 bor hun hos forældrene 13 år gammel.

Ved Folketælling 1840 bor hun stadig hos forældrene nu 19 år gammel.

1/5 1842 Forlader hun hjemmet og flytter til Ringsted som tjenestepige.

Folketælling 1845 Tjenestepige i Skt. Hansgade 108, 23 år gammel.

Folketælling 1850 Tjenestepige i Skt. Bendtsgade 8 og 9, nu 29 år gammel.

13/4 1850 gifter hun sig med Hans Olsen (37 år)

Er gravid og bor hos sin broder Hans Jensen i Tågehøj ved Ringsted.

14/6 1850 føder hun sit første barn Ole som hun har fået sammen med sin mand Hans Olsen

Det ser ikke ud til at de nogensinde flytter sammen. Hans arbejder på Sørup gård og bor åbenbart der. Hun er rejst til København for at arbejde og viser sig tilsyneladende ikke mere i Ringstedområdet. Hun har altså heller ikke kontakt med sin førstefødte mere. Ole står som plejebarn hos hendes storebror i tiden derefter.

13/6 1852 dør hendes moder

20/4 1853 dør hendes fader og nu begynder skiftet med børnene. Af skiftet fremgår det at hendes

mand Hans Olsen er særdeles aktiv og tilstedeværende ved skifteforretningerne. Det ser dog ud til at boet ender med at være næsten insolvent (ikke var noget værd), så der bliver ikke arvet meget efter forældrene. Det er meget tænkeligt at man har forsøgt at gøre boet så fattigt som muligt for at undgå at lade Hans Olsen få del i arven.

Hans har giftet sig med Ane, dels fordi han har besvangret hende, men måske også for at få del i arven, for det viser sig at han har begået ægteskabsbrud netop i de år, og her levet sammen med en anden kvinde. Den slags blev der ikke set på med milde øjne på den tid, så Hans blev idømt 2 gange 4 dages fængsel på vand og brød. Dette blev dog, ved ansøgning til selveste Kong Frederik d. syvende, senere ændret til en bøde på 5 Rd. og en påtale fra myndighederne. De 5 Rigsdaler skulle indbetales til Fattiggassen i Sorø, hvilket der findes kvittering for. Heri nævnes at det begåede ”hoer” skulle været begået med en vis Maren Jensen, men det er ikke lykkedes mig at finde fysiske beviser herfor, i form af f.eks. et uægte barn eller offentlig skrifte nævnt i kirkebøgerne. Så hvordan det er kommet til det offentlige kendskab vides ikke.

Det lyder jo lidt trist at Ane sådan efterlader sit barn hos sin storebror og lader ham være plejebarn der. Jeg har fulgt Ole lidt frem i tid for lige at se hvordan det gik ham. Han blev konfirmeret i Sneslev kirke i 1864, og præsten skriver at han har gode kundskaber og hæderlig opførsel. Han bliver gift 1879 med Maren Sofie og de får i hvertfald iflg. FT 1880, 5 børn. Han blev uddannet tømrer og har tilsyneladende klaret sig rigtigt godt. Det undrer stadig mig at der ikke har været kontakt til hans mor Ane, og alle de børnebørn hun der har fået, men afstanden til Ringsted var stor dengang, og hun har jo nok haft rigeligt at se til med de børn hun har fået med Niels Mikkelsen i København.

- o O o -

Efter dette sidespring vender vi tilbage til Ane der fra omkring 1852 er i København, formentlig som tjenestepige. Det vides dog ikke præcis hvor. Hun møder Niels Mikkelsen omkring dette tidspunkt.

20/4 1854 ses første ansøgning om skilsmisse. Herefter følger en brevveksling mellem myndighederne over de næste 5 år for at få gennemført skilsmisse. Kopi af brevene mellem Sorø amt og København findes som bilag. (Interessant læsning da der både nævnes uægte børn med Niels Mikkelsen og at Hans Olsen har måttet betale mulkt 5 rigsdaler for hor, betalt til Sorø Amts fattigkasse.)

Første gang vi finder Ane i København er ved Carls fødsel og dåb 26/9 1855 Frue kirke. Hun boede da i Studiestræde 87

7/5 1859 fødes Gustav (Frederiksberg Sogn dåb 24/7 1859) Hun er nu 38 år.

12/3 1866 dør hendes fraskilte mand Hans Olsen

14/3 1869 viet til Niels Michelsen (Mikkelsen) i Frelsers kirke.

Hun dør på Kommunehospitalet 65 år gammel af blodforgiftning 25/1 1887 og blev begravet 30/1 fra Vor Frue Kirke.

I skiftet 27/1 1887 underskriver Niels på at hans kone ikke har været gift før (hov de havde da vist glemt Hans Olsen og deres fælles barn Ole) og at hun ikke efterlader andre livsarvinger end de to børn Carl og Gustav, samt at han ønsker at sidde i uskiftet bo.

--o--

De to sønner Carl og Gustav bliver begge udlært som smede og bliver i øvrigt gift med de to søstre **Axeline** og Pauline, begge børn af Charlotte Amalie Pradel og Ferdinand Nielsen, og om den

del af familien kan vi fortælle følgende:

Charlotte Amalie Pradel er født i København d. 22/7 1825, som nr. 6 i en børneflokk på 8. Faderen, Poul Pradel, var skomager, kom fra Schlesien i Prøjsen og var Katolik. Moderen Magdalene Rose kom fra Norge, der indtil 1814 var del af Danmark. Børnene blev døbt katolsk, men blev tilsyneladende konfirmeret protestantisk. Faderen dør 1828 af ”heftig feber” ganske få måneder før yngste søster kommer til verden. Familien er nu overladt til den offentlige forsørgelse i Staden Kjøbenhavn. I fattigvæsnets protokol kan læses at familien er blevet visiteret til lidt hjælp i form af et par brød om ugen, og moderen har resten af sit liv ernæret sig ved vask og rengøring.

Børnene kommer efter konfirmationen ud i forskellige jobs, og Charlotte Amalie er da også tjenestepige iflg. Folketællingen 1845. I folketællingen for 1850 finder vi hende på ydre Nørrebro i noget der kunne ligne et usselt tagkammer ugift og sammen med hendes senere mand skomagersvend **August Ferdinand Nielsen**, samt deres nyfødte barn Louise Marie.

Det ser ikke ud til at det går de unge mennesker særlig godt i de kommende år, for allerede 1861 dør Ferdinand, iflg begravelsesprotokollen af dilerium tremens.(druk). Amalie gifter sig ikke igen, hun har sikkert fået nok, så hun lever alene til sin død 1883. At dømme efter skifteprotokollen er end ikke hendes to overlevende døtre, Axelline og Pauline til stede ved skifteforretningen, der i øvrigt kun omhandler enkelte ejendele der udlægges til at betale hendes begravelse.

--0--

Næste generation er altså **Carl Mikkelsen** og hans kone **Axelline Nielsen**. Carl bliver som nævnt udlært som smed, hvilket er en god ting på den tid. Der var brug for folk der kunne et håndværk, især i byerne, og familien har haft et godt liv med et sikkert udkomme. De bliver gift i Frelsers kirke på Christianshavn i 1879, og de bor i den del af byen hele livet og får i alt 8 børn som alle overlever, på nær en som kun bliver knapt 5 år. Dødsårsagen var Difteritis, en på den tid frygtet og farlig halsbetændelse.



Carl og Axelline til højre, Axel til venstre, Niels Mikkelsen midt for

Fra billeder mener vi at kunne se at der har været et godt familiesammenhold. Der er billeder fra Pinseudflugt i skoven, hvor tre generationer samt venner poserer for fotografen. Alle er i fineste pineskrud, og meget tyder på at man lige har rejst sig fra pinsefrokosten, med øl og snaps og hvad

dertil hørte på den tid. Billedet er fra omkring 1908, for gamle Niels Mikkelsen troner aller forrest i billedet og ser ud til at være veltilfreds med hvad han er ophav til.

Den unge mand på billedet herover (nederst til venstre) er **Axel Mikkelsen**, og han er så næste generation i Mikkelsen-familien. Også han blev udlært som smed, og da jeg har kendt ham i min ungdom, så er vi nu så langt fremme i tiden at det nu er oplysninger fra levende kilder der sætter præg på fortællingen.

Det er nu at den gren som kaldes Holm-familien kommer ind i billedet idet Axel gifter sig med **Marie Sofie Jacobine Holm**. Om hendes baggrund kan man læse i ”**Slægten fra Bornholm**”.

--0--

Axel og Marie bliver gift 20/10 1910 og får sønnen Svend Marinus, min far, 13/5 1911. Han fortæller selv lidt om sin barndom, som foregik på Vesterbro. Han fortæller at det var et ret hårdt kvarter. Han har sikkert ment at der var mere end ”to ludere og en lommetyv” i gaderne omkring Mysundegade. Skoletiden på Mataeusgades skole handler mest om glæden ved gymnastik og svømmeundervisning.



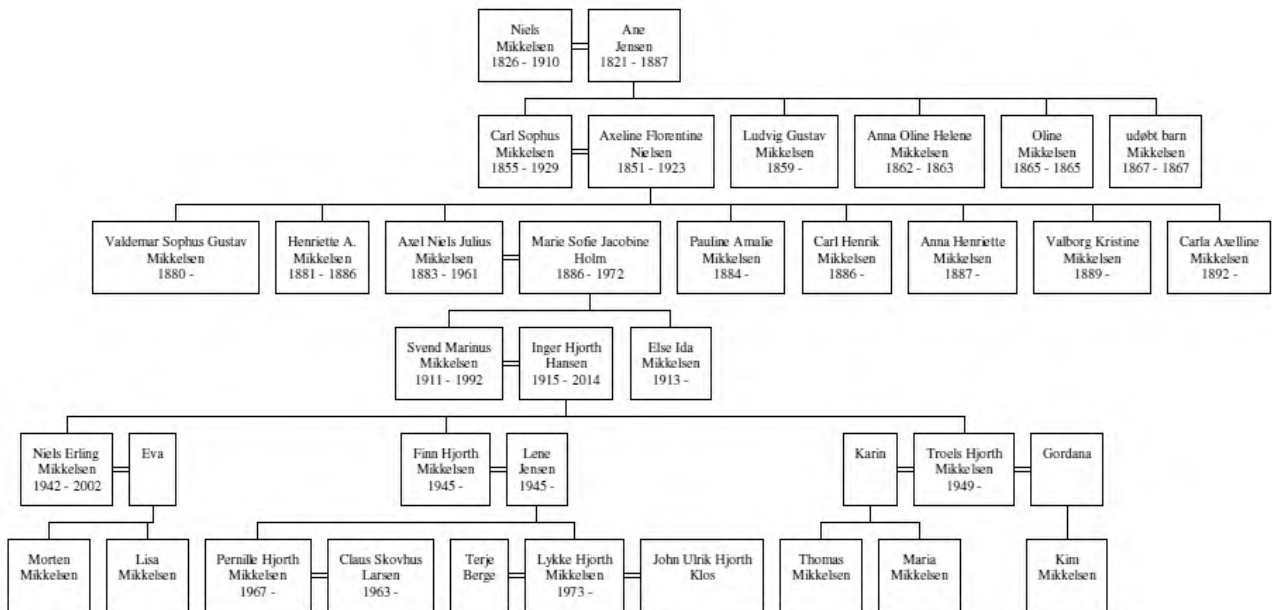
Axel og Marie og børnene Else og Svend

Lillesøster Else bliver født et par år senere, og familien er nok den første i rækken der får muligheden for at begrænse familiens størrelse. Tidligere kan vi se at man stort set får børn hvert andet år, og at børnene fødes indtil moderen er omkring de 40-45 år. Nu er det altså nye tider. Man får uddannelse, kan klare dagen og vejen, snapsen er ved at være bandlyst (eller for dyr til at bruge som ”trøster”). Kvinderne går dog stadig hjemme og passer hjem og børn, og der var uden tvivl nok at gøre selvom der nu kun er to børn at passe. Vask, rengøring og madlavning var ting som tog tid, for alt skulle laves fra bunden. Der var ikke, som i dag, genvejsprodukter til at gøre dagligdagen lettere. Vi befinder os som nævnt i begyndelsen af 1900 tallet, hvor de store arbejderkampe er ved at være overstået, og forholdene for arbejderne er blevet mærkbart bedre. Alligevel kan min far berette at han, når han gik i byen for sin mor med spånkurven over armen, var flov over at der lå et eksemplar af arbejdernes kampskrift ”Klassekampen” (på den tid hånligt kaldet ”Klampekassen”) i bunden af kurven.

Axel arbejder som klejnsmed, dels på trykkerimaskine-virksomheden Eichhof og dels på vægfabriken Wistoft. Jeg mener at kunne huske at han sluttede der og blev folkepensionist, og da var han plaget af et alt dårligere og dårligere syn som følge af grøn stær. De to gamle levede deres sidste år i Sydhavnen i P: Knudsensgade, og somrene blev tilbragt i et sommerhus på Påskestien ved Greve strand. Jeg tror de elskede det sted, det var masser af havearbejde, men de nød at passe og pleje stedet. Og så var de tæt på deres datter, som boede i nabolaget.

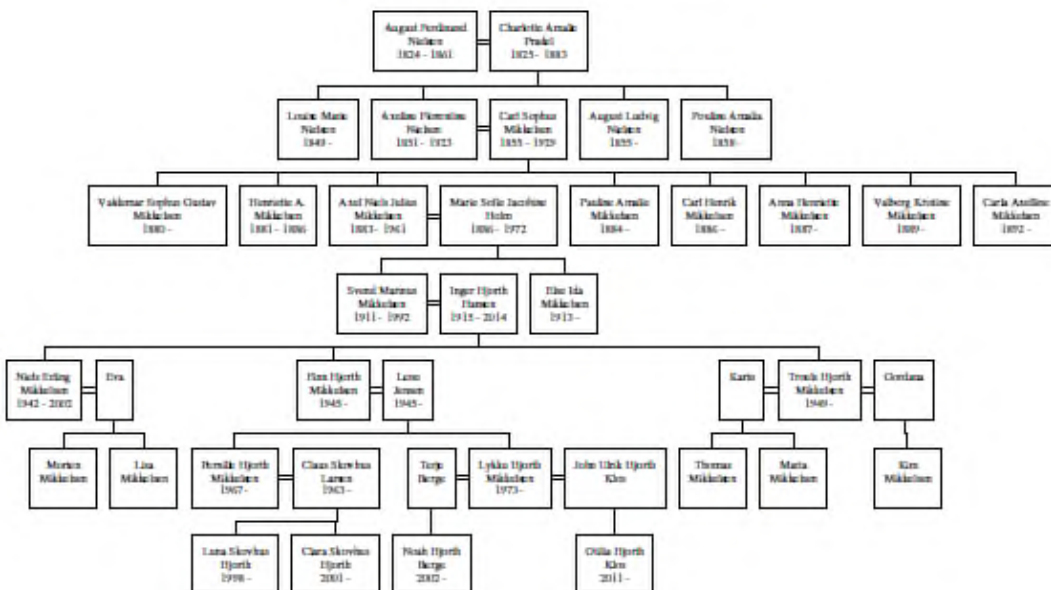
Den næste generation er min far **Sven Mikkelsen**. Han gifter sig med min mor **Inger Hjorth Hansen**, så det er her familierne Hansen og Hjorth kommer ind i billedet. Mine forældres liv sammen har jeg kort beskrevet i slutningen af beretningen om ”Slægten fra Vejleegnen”.

Efterkommere af Niels Mikkelsen

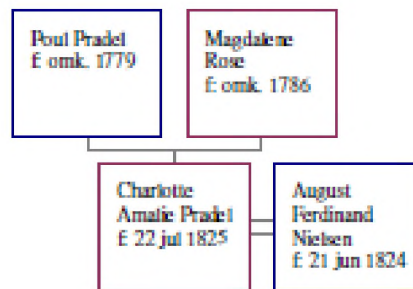


Herover er stamtræet for familien Mikkelsen fra Falster. Nedenfor ses stamtræet for Axelline Niensens familie som er fra København og tildels også er indvandret fra Schlesien og Norge

Efterkommere af August Ferdinand Nielsen



Forfædre til Charlotte Amalie Pradel



SLÆGTEN FRA BORNHOLM. (HOLM)

Slægten fra Bornholm er i virkeligheden yderst spændende idet der er tale om en meget veldokumenteret flok af militærfolk dels fra Christiansø, dels fra Bornholm og dels fra Nyboder.

Vi skal tilbage til 1795 og vi skal til den lille krigsbastion i Østersøen kaldet Christiansø. Der blev **Jørgen** født af forældrene **Jørgen Larsen** (soldat) og **Maren Eriksdatter**. Jørgen skulle ifølge tidens navneskik hedde Jørgensen til efternavn, men han får tilnavnet Holm og det fortælles at det ikke var ualmindeligt at militærfolk fik navn efter hvor de kom fra. (Holm ~Bornholm) Jørgen gifter sig med en ung dame ved navn Bodil Marie Stub, men hun dør få år efter bryllupet uden at der er kommet børn. Om hende har det ikke været muligt at finde oplysninger. Nogle år senere gifter han sig igen, denne gang med en ung dame fra Nykier på Bornholm, **Margrethe Hansen**. Hun er ligesom ham kommet til København tidligere, for i Kirkebogen fra 1823 kan man læse at hun bor ”på hjørnet af Slippen og Åbenrå, og han i Kamelgaden.

Deres førstefødte er en pige. Hun fødes i 1824, og 4 år senere fødes vores ane **Jørgen Peter Holm**.

Han bliver uddannet til bådsmand og lever hele sit militære liv i Nyboder, på forskellige adresser i de små charmerende gule huse, med eksotiske gadenavne som Tigergaden og Krokodillegaden.

Bådsmanden Jørgen Peter Holm gifter sig med en pige fra lokalområdet, **Jacobine Jacobsen**, hvis far, er underofficer og ligeledes Nyboderbeboer. Jacobines fars familie kan vi følge helt tilbage til 1700-tallets begyndelse. Alle er militærfolk og alle har boet i Nyboder. Jacobines mor er kommet til Staden fra Maribo på Falster, så hendes familie er ikke med relation til militæret, idet faderen står i folketællingen for 1801 som husmand og daglejer.



Jørgen Peter Holm

Jacobine og Jørgen bor og lever i Nyboder det meste af deres liv. De får i alt 8 børn, og Jørgen forlader først Søetaten efter mange års tro tjeneste. Bemærk hans fortjenstmedalje med hvilken han er foreviget engang omkring 1880. De sidste år lever Jacobine og Jørgen dog uden for Nyboder, da man kun kan bo der som tjenstgørende. Nu hedder adressen Ryesgade 49, derfra dør først Jørgen i 1888, og 11 år senere Jacobine.

--o--

Frederik Villard, nr. 6 i deres børneflokk, er vores ane. Han går ikke den militære vej, men bliver uddannet som snedker. Han bliver født 1861 og vokser op i Nyboder, men flytter ud af byen til de nye boligområder uden for voldene. Adressen hedder nu Ølundsgade, et sted omkring der hvor Nørrebro's runddel i dag befinder sig. Han er blevet gift med **Ane Christine Julie Holm**, i Sct. Stefans kirke lige i nærheden, og her på Nørrebro bliver familien tilsyneladende boende altid. Ane Christine er sikkert kommet til byen fra sit fødesogn Birkerød, som tjenestepige, og der mødt den flotte Villard. Der kommer i alt 10 børn i ægteskabet som blev indgået i sommeren 1886. Førstefødte er **Marie Sofie Jacobine**, og de næste børn kommer med kun godt et års mellemrum. Den sidste dreng bliver født i 1905. Jeg har kendt en del af dem idet de kom til den årlige Pinsefrokost, hos Marie i sommerhuset i Greve. Frederik Villard Holm døde alt for tidligt, kun 56 år gammel, så vidt jeg ved af tuberkulose. Ane Christine står nu alene med en større børneflokk, men det lykkes hende at sørge godt for dem alle, for drengene får en faglig uddannelse, og pigerne bliver gift med ordentlige mænd (det siger i hvert fald Marie, som jeg har spurgt).

En af brødrene, Poul, emigrerer til USA, og med ham brevveksler Marie. Marie fortæller også at hun mister en bror, ved et ulykkestilfælde. Så vidt jeg husker sker det ved et fald, hvor drengen slår sit hoved og derefter pådrager sig meningitis. Ane Christine er virkelig gjort af holdbart stof , for hun lever endnu, 80 år gammel, da jeg bliver født 1945, og hun dør først 1947.

”Mormor”, som er med på billedet her til højre, hedder **Karen Marie Hansdatter**. Hun er mor til Ane og bor med sin mand, **Ole Andersen**, i Birkerød. Den gren af familien kommer fra Blouvstrød-området, og har fortrinsvis været beskæftiget på Usserød fabrik. De fire børn er (efter alder), Marie, Villard, Charles og Jelva.



Frederik Villard Holm



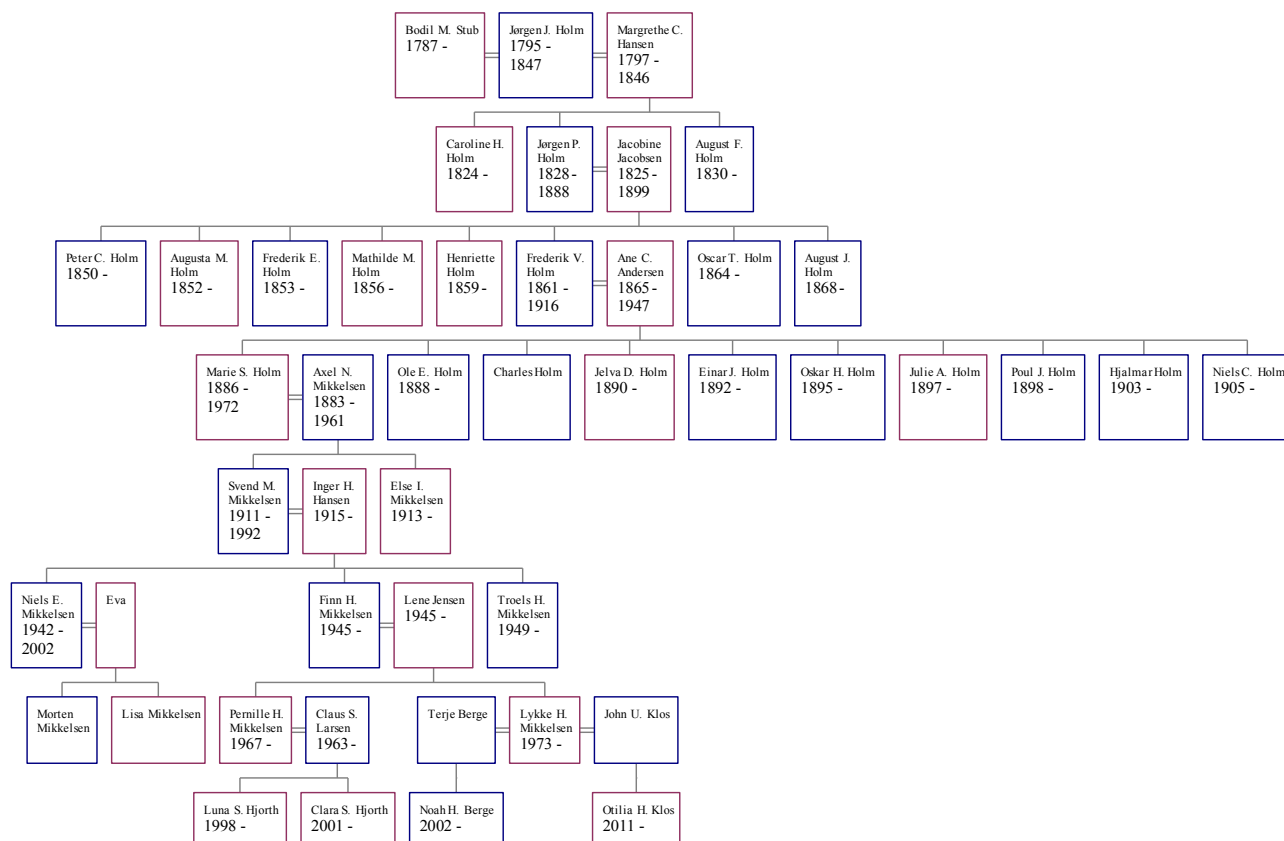
Usserød fabrik var i 1700- og 1800-årene en statslig institution der fremstillede uniformsklæde af uld. Der var mange mennesker beskæftiget der i den nævnte periode, for fremstilling af uldklæde var besværlig, og krævede mange hænder. Garnspinding, vævning og siden valkning var de arbejdsprocesser som folkene udførte.

Ole Andersens far, **Anders Jørgensen**, var arbejdsmand på fabrikken og Karen Maries far, **Hans Andreasen**, var vægter samme sted. Børnene var ligeledes beskæftiget på fabrikken fra en tidlig alder, dels med småærinder, dels med betroede jobs som at sørge for at tænde op i kakkelovnene i

fabriksbygningerne kl. 5-6 om morgenen. Bagefter kunne de så møde i skole.

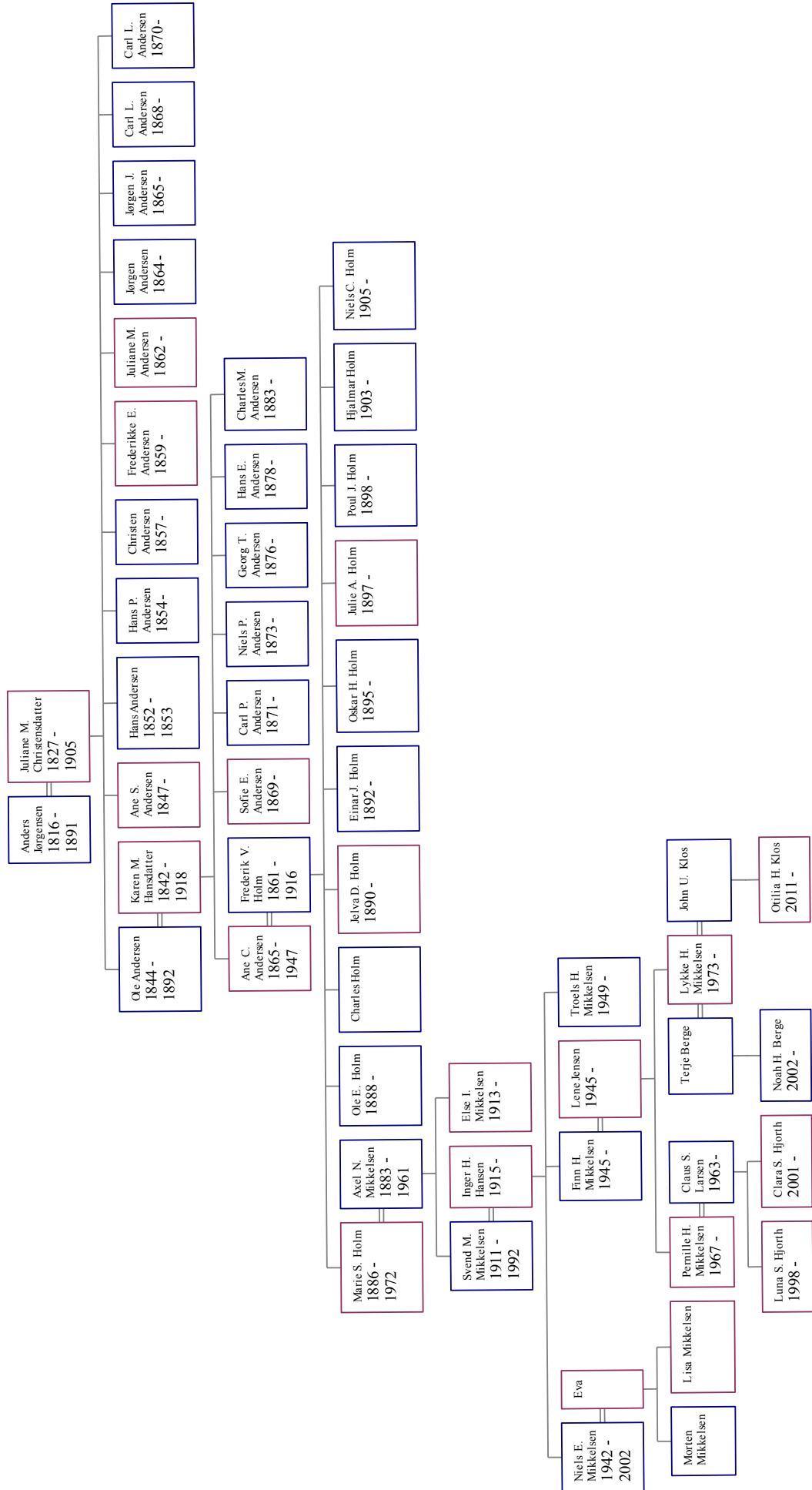
Jeg har undret mig over at ”mormor”, Karen Marie, er med på mange billeder fra den tid hvorimod jeg ikke har kendskab til billeder af Ole Andersen. Han lever frem til 1892, hvor fotografiet var blevet almindeligt, men jeg har ikke fundet billeder af ham. Karen Marie overlever ham med adskillige år, helt frem til 1918, og af hende findes der billeder fra mange forskellige tidsperioder.

Efterkommere af Jørgen Jørgensen Holm



Herover ses stamtræet for familien fra Bornholm. På næste side er stamtræet for Anders Jørgensens familie i Nordsjælland.

Efterkommere af Anders Jørgensen



SLÆGTEN FRA SJÆLLAND. (HANSEN)

Slægten fra Sjælland er en rigtig bondeslægt. Alle personer er fra området omkring Lejre og videre op mod Lille Lyngby, og så igen videre vestpå mod Ølsted og Store Havelse. Det er ikke folk som vi ved så meget om, dels kniber det med dokumentation, for kirkebøgerne er brændt, og dels er der ikke så megen anden dokumentation i dette område. Nok har der fandtes kirkebøger i visse sogne helt tilbage i 1600-tallet, men mange af disse er gået til enten ved dårlig opbevaring eller ved præstegårdsbrande. Først omkring 1814 befaler Kongen at der skal indføres tvungen kirkebogsføring, og at disse skal føres i to eksemplarer. Et skal befinde sig hos præsten, og et andet hos degnen. Det er så uheldigt at kirkebøgerne for Ølsted, Allerslev og Lille Lyngby er gået til ved sådanne præstegårdsbrande, så vi mangler dokumentation for tiden før 1814.

Lad os begynde med stamfaderen til slægtsnavnet Hansen. **Niels Hansen** blev født 1778 i Viby ved Lejre og giftede sig med en pige fra Allerslev, **Karen Rasmusdatter**, 1806. Hvor mange børn de har fået ved vi ikke, men vi kender dog en, **Hans Nielsen** som fødes i 1808. Han bliver stamfader til **Johan Henrik Hansen**, idet faderen gifter sig 1836 med **Karen Henriksdatter**. Alle er af husmandsfamilier, og kommer fra Roskildeområdet.

Den anden halvdel af familien kommer fra et par gårdmandsfamilier lidt nordligere, i området omkring Frederikssund. **Erland Sørensen** er gårdmand på "Damgård" i Lille Lyngby, gift først med Margrethe Nielsdatter og siden med Dorte Nielsdatter. Meget kunne tyde på at Margrethe dør efter sin barsel, for yngste barn Ane er kun 11 måneder gammel da skiftet bliver lavet. De to koner giver i alt familien 7 børn, men disse oplysninger har vi kun ud fra de sparsomme oplysninger som skiftet af gården giver ved de to hustruers død i henholdsvis 1801 og 1820. Erland selv er nu 58 år, så han lever videre som enkemand og bor på aftægt hos sin datter Maren og svigersønnen Niels Jørgensen til sin død 1836.



Hans Nielsen og Karen Henriksdatter

Hans søn **Niels Erlandsen**, der blev født 1806 får en pæn del af arven efter sin mor, idet han som dreng arver dobbelt så meget som sine søstre (sådan var lovgivningen dengang). Det har sikkert været en god startkapital da han etablerer sig som husmand og gifter sig med **Ellen Jensdatter** i 1828. Hun er gårdmandsdatter fra Store Havelse, og hun velsigner familien med i alt 7 børn.

Den yngste pige i flokken bliver født 1847, og bliver døbt **Ane Cathrine Nielsdatter**.

Førnævnte **Johan Henrik Hansen** og Ane Cathrine Nielsdatter er begge fra den tid hvor mange landboere søgte mod byerne, og de må have fundet sammen i København. De bliver i hvert fald gift i Sct. Mathæus kirke på Frederiksberg i 1878. Johan er blevet uddannet som snedker, men har desværre hang til den billige snaps som var en svøbe på den tid. Der bliver født et par børn i familien inden han dør, kun 38 år gammel.

I dødsanmeldelsen står at han er død af dilerium tremens. **Delirium tremens**, på dansk drankergalskab, er en tilstand som kan ramme drinkere fra timer til dage efter ophør med indtagelse af alkohol. Typisk indledes tilstanden med abstinenser præget af nervøsitet, ubehag, rysten, hjertebanken samt forhøjet temperatur.

Herefter kommer svingende bevidsthed, uklarhed og synsforstyrrelser, som kan være meget livagtige (man ser "lyserøde elefanter"). Personen kan være angst og urolig og kan ikke sove.

Tilstanden kan delvist forklares som en gennem lang tid bedøvet hjernes reaktion på, at alkohol ikke længere kunstigt dæmper dens aktivitet. Den skyder så at sige "over målet". Krampeanfald kan ses under og efter delirium tremens. Ubehandlet har tilstanden en dødelighed på 10-20%. Jeg kan gætte på at konen har taget flasken fra ham, eller at der i en periode ikke har været penge til snaps, og så er det altså gået så galt.

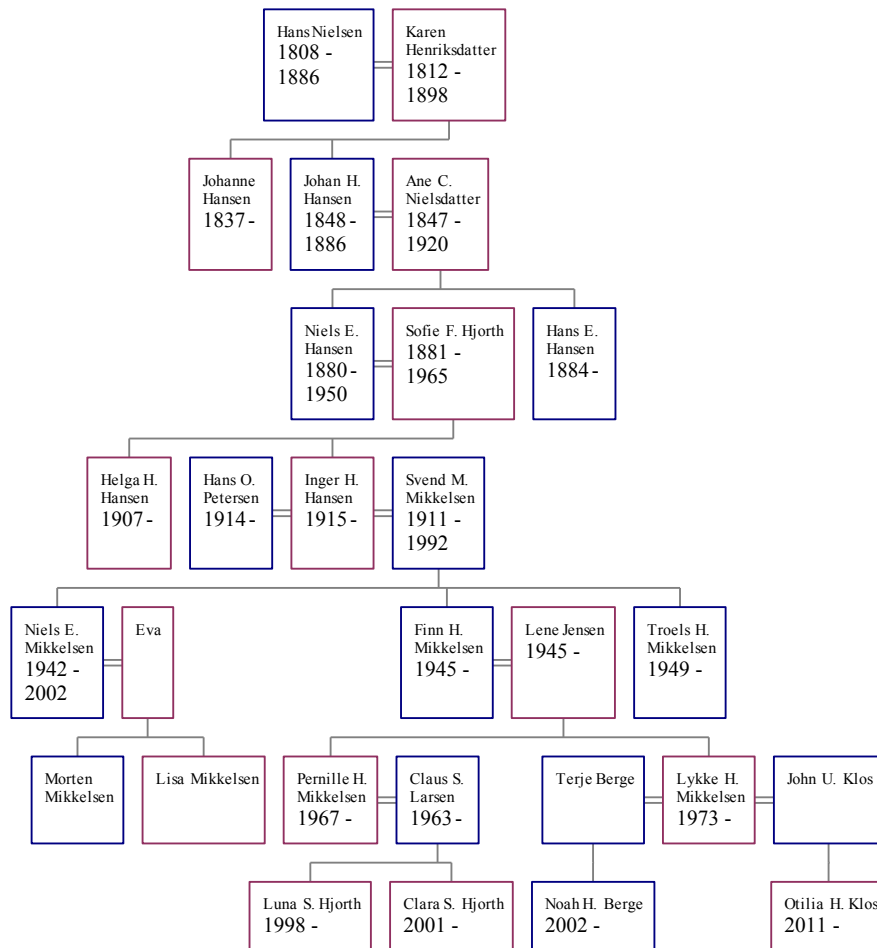
Ane er nu alene med to drenge, Niels og Hans, og foruden at det åbenbart lykkes hende at få sat dem i vej med uddannelse, så kaster hun sig også helhjertet ind i Frelsens Hær. Vi ved at Hans emigrerer til USA og bliver gift med Florence, med hvem der koresponderes til op i begyndelsen på det nye århundrede.

Og **Niels Erland**, ja han bliver jo som det er nævnt herunder i "Slægten fra Vejleegnen" min morfar og gift med **Sofie Hjorth** i 1906.



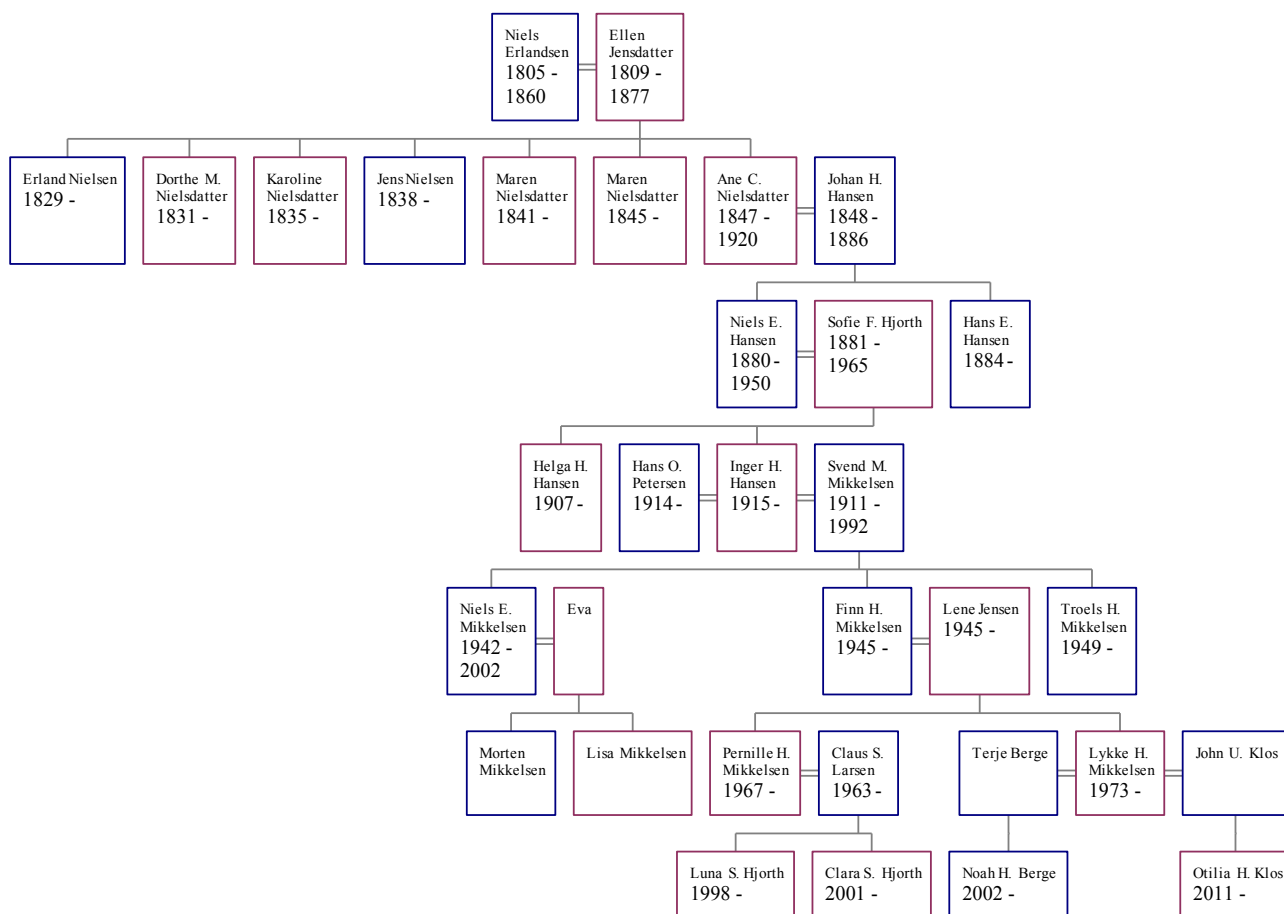
Ane Cathrine Nielsdatter

Efterkommere af Hans Nielsen



Herover er stamtræet over familien fra Sjælland. På næste side ses stamtræet for Ane Cathrine Nielsdatters familie som ligeledes er fra Sjælland.

Efterkommere af Niels Erlandsen



SLÆGTEN FRA VEJLE-EGNEN. (HIORT)

Niels Severin Sørensen Hjorth er født på Vejleegnen som søn af **Søren Nielsen**, kusk hos Stiftamtmanden Carl Frederik von Hellfried, og køkkenpigen **Abbelone Michelsdatter** ansat samme sted. Vi må gætte på at de har fundet hinanden mens de har været ansat hos Stiftsamtmanden. De bliver gift i 1801 og får sammen mindst tre børn, nemlig Antoinette i 1801, Niels i 1810, og datteren Anne Marie i 1814. Om der har været flere børn i ægteskabet ved vi ikke, men det er dem vi har kunnet finde i de lokale kirkebøger i Vejleområdet.

Ovenstående oplysninger stammer fra folketællingen i 1801, samt udskrifter fra kirkebøgerne i området.

I folketællingen fra 1834 står Søren Nielsen(nu med tilnavnet Uldum) og Abbelone Michelsdatter begge som 62 årige, han som daglejer hun som hustru, og med deres ugifte datter Anne Marie 20 år. De bor på adressen ”Lille Bagsnoge 76” i Vejle.

I folketællingen fra 1840 får vi samme oplysninger, og parret bor på samme adresse.

I folketællingen for 1845 får vi følgende oplysninger: Nu er **Søren** alene og under fattigvæsenet. Dette var dog ganske normalt på den tid, idet der ikke som i dag var en egentlig ældreforsorg. Når man ikke kunne arbejde og tjene til brødet, måtte man ty til de offentlige kasser, men dengang var det ikke en ret, det var med” hatten i hånden og på myndighedernes nåde” at man fik lidt til livets opretholdelse.

Fra kirkebogen for Uldum sogn har vi følgende oplysninger om Søren: Født 1773 i Uldum sogn, barn af Niels Hiort (her har vi altså forklaringen på familienavnet) og dennes hustru hvis navn vi ikke kender.

Hvad der er blevet af Søren og Abbelones øvrige børn ved vi ikke, men sønnen **Niels Severin Sørensen Hjorth**, er vores direkte forfader, og ham ved vi en del om.

Han blev, som alle unge mænd dengang del af den almindelige militære værnepligt, men han har åbenbart fortsat sin militære løbebane idet vi finder ham ved 4. Dragonregiment i Næstved som korporal.

Vi ved at han er blevet gift med **Vilhelmine Sophie Claudine Leonhard** i 1832. Brylluppet finder sted i Vejlø sogns kirke. I Vejlø bor Vilhelmine med sine forældre, hvor faderen er skytte på Gaunø Gods. Vilhelmine og Carl er bare 22 år begge to, og det var en tidlig alder at blive gift dengang.

Det er sommerbryllup, 14 juli, og 2 måneder senere kommer den førstefødte til verden, lille Emma, så Vilhelmine må have været ganske højgravid da hun stod foran præsten.

Med Vilhelmine får han yderligere 5 børn. Vi har kendskab til de ”3 frøkendøtre”, Emma, Thekla, Sørine og lillebror Christian (brandmanden), desuden fik de sønnerne Riddermand og Søren. Vi ved også at ægteskabet ikke var nogen dans på roser. Tilsyneladende havde Niels en vis tilbøjelighed til flasken(ikke ualmindeligt på den tid). Ifølge kilder blev Niels afskediget fra militærtjeneste få måneder efter treårskrigen afslutning. (mod Prøjserne 1848-1851) I kirkebogen kan man læse at ” afskediget korporal Niels Severin Sørensen Hiort er død 41 år gammel” og at ”dødsårsag er drikfældighed”. Vi ved ikke om han har været i kamp i krigen, men det kunne jo være med til at forklare hans drikkeri. Kort tid efter hans afskedigelse fra militæret i 1851, dør han altså og efterlader Vilhelmine og de mange uforsørgede børn.

Vilhelmine gifter sig igen 31. august 1855. Manden hedder Hans Peter Hansen og er væversvend. De får sammen 2 børn. Første barn, Laura, fødes året før deres bryllup i 1855. Dette første barn dør få dage efter fødselen. Andet barn, Ludvig August, fødes få dage før brylluppet og overlever til marts 1858 hvor han står i kirkebogen som død af krampe.

Hendes ægteskab varer kun få år, for vi finder hende igen i folketællingen 1860, nu boende på Christianshavn, Wildersgade 103, hvor hun står som enke med sine to børn Abbelone Sørine 20 år og Christian 11år. Hvor og hvornår hendes mand er død har det ikke været muligt at finde.

Ved folketællingen i 1870, 1880 og 1890 bor hun i Den Trechowske stiftelse, også kaldet ”Trøstens Hus”. Stedet blev oprettet for at huse ældre enker efter militærpersoner, men præcis hvordan hun har fået til huse der vides ikke. Det angives at hun får en pension, sikkert efter hendes 1. mand.

Vilhelmine bor der sine sidste år, til hun i 1898, som 88 årig, dør på Øresundshospitalet angiveligt af en ondartet bronchitis.

Om hendes børn fortælles følgende:

Abbelone Sørine giftede sig "fornemt" og sås ”efter sigende” ikke med sin broder Christian. Den historie er jeg nu ikke sikker på, for Christian blev først gift og stiftede familie få år før søsterens død, så mon ikke det er hendes død der er skyld i den manglende kontakt mellem de to. Jeg har fundet hende gift i 1864 med Theodor Hjalmar Hornbech 42 år (da er Christian soldat, forlagt til Århus, 15 år gammel og kom til at deltage i krigen 1864). Hr. Hornbech står i folketællingen (1870-80 og 85)som rentier. Hun dør som 38 årig i 1878 af en hjertelidelse. Der er 3 levende børn i ægteskabet. Den yngste, en pige ved navn Anna Sophie, bliver gift med journalisten Johannes August Dam. Så det er altså sandt når det i familien fortælles at der skulle være et vist familieskab til sønnen, filmmanden og journalisten Mogens Dam. Af efterladte papirer og billeder ser det da også ud til at familien har kendt familien Dam.



*Vilhelmine Sophie Claudine
Leonhard*

Emma giftede sig med Jakob Ehlers(iflg. FT 1901 en pensioneret oversergent. Der var rigtig mange militærfolk i familien fra Næstved) og boede på Amager. Den del af familien har der været kontakt med op gennem tiden, for der findes både billeder, brevkort og andre effekter med deres navn på.(De nævnte effekter fandt jeg ved afslutningen af boet efter Thekla Hjorth, et af børnene i Christians og Gunilds børneflokk, men herom senere). Emma blev omkring 93 år gammel.

Thekla blev gift Lundbladh med en cigarmager fra Boalt nær Göteborg i Sverige. De boede i "Fredens hus". Også den familie var der kontakt til og også her findes der brevkort og lykønskingskort fra diverse fødselsdage.

Den ene bror Søren ved vi intet om, det må formodes at han er død tidligt.

Den anden bror Gorm Riddermand, fortsætter en militær karriere, og ender med at blive tildelt medaljen "Dannebrogsmænd" for lang og tro tjeneste. Der er også fundet enkelte brevkort fra denne bror, så mon ikke de har haft forbindelse med hinanden op gennem firserne- halvfemserne og videre ind i det nye århundrede. Ifølge folketællingerne bor han i Randers med kone og et barn, en datter.

--0--

Vi skal videre med ham vi kalder brandmanden, **Christian Carl Leonhard Hjorth**, for han er vores forfader på mødrene side.

Han var den sidste i børneflokket efter Niels Severin Sørensen Hjorth. Han blev født i 1849 i Næstved.

Som tidligere nævnt, flyttede han som 10-årig til København sammen med moderen og søsteren Sørine. Vi finder ham konfirmeret 1863, og kort tid efter er han åbenbart gået i faderens fodspor, idet han, iflg. et brev til moderen sendt fra Ålborg, fortæller om sit liv i militæret. Her fortæller han bl. a. at han er begyndt på en skiveskole, og brevet er da også utrolig smukt skrevet. Desuden lidt nyt om livet i militæret, om kammerater osv. Der er også en hilsen til "frøkendøtrene". Vi ved at han deltog i krigen 1864, for vi har hans fortjenstmedalje. En sådan fik krigsveteranerne mulighed for at søge om, og fra arkiverne ved vi at han var med i kaptajn Arøes strejfkorps og at han var spillemand, altså var han nok hornblæser.

Efter krigen er Christian vendt hjem til København, og har fået arbejde som arbejdsmand. Ifølge mundtlige kilder og folketællingen for 1880 havde han job på sukkerhuset i Lars Bjørnsstræde i København omkring og efter sit bryllup med **Gunild Elisabeth Mogensen**. Det fandt sted 10. maj 1874 i Frelsers kirke på Christianshavn.



Her et uddrag fra en bog om sukkerhusarbejderens arbejde i 1905, og forholdene har været meget værre 30 år tidligere:

☞ ”Vi tappede det sukker ud af ledningen fra kogeapparatet og løb hen og fyldte formen. Det var farligt arbejde, der var en 20 kilo i de runde og 40 kilo i de firkantede forme, og gulvet var glat og fedtet. Alle løb på bare fødder, og deres eneste beklædning var en sæk, som var fastbundet om maven, hvor bækket med det kogende sukker hvilede, mens de løb. Med mellemrum blev der hentet en ny forsyning. Vi måtte med et par timers mellemrum tage en ren på, fordi de blev våde af sved. Sådan begyndte mit arbejde som sukkerhusarbejder, og den første dag følte jeg mig lidt ilde tilpas. Jeg var jo ikke vant til at færdes inde en hel dag, og så forholdene: varmen, mørket, der var tændt gasblus hele dagen, almindelige åbne blus, der var snavset og surt alle vegne, udelukkende grundet på at vinduerne ikke måtte åbnes af hensyn til sukkeret. Der var ulidelig varmt, særlig på varme sommerdage. Og så var der de uhyggeligste rotter. De vrimlede frækt alle vegne. Alle madpakker blev hængt op under loftet, ellers var der kun papir tilbage, når vi skulle spise.”

(Citateret er fra bogen Arbejdsmandens historie i 100 år ☞, bind 1)

Efter nogle år bliver han ansat i Københavns Brandvæsen på Østerbro, og det job er både godt og skidt. Slut er det hårde slid på Sukkerhuset, men det er et usundt liv at være på vagt som brandmand. Alt for meget ventetid med kortspil og druk. Det går ud over familien. Vi ved fra overleveringer fra bl.a. datteren Sofie, at det uden tvivl var faderens behandling af familien der har fået samtlige hans sønner til at forlade hjemmet tidligt. Pigerne, der var 4 i alt, led også under forholdene i hjemmet, to af dem blev aldrig gift, de havde set nok til ægteskabets glæder og sorger i deres barn- og ungdom.



Tilsyneladende bliver forholdet mellem Gunild og Christian bedre på deres gamle dage, da Christian er blevet udnævnt til telegrafist i Brandvæsnet, og han og hans kolleger på et tidspunkt indgår aftale om at stoppe drikkeriet.

Der har dog været slemme ”knaster” undervejs der skulle gennemleves. Ifølge overleveringer er der en vis Emma (”til venstre hånd”, som han får et barn, Ellen, med). Om hende ved vi ikke mere.

Forholdet til sønnerne har ikke været for godt, for sønnen Christian tager til søs som meget ung, og ender sine dage i Australien. Han forsøger sig som jordbruger i noget jord han har købt, men det er for hårdt et job for ham, så han klarer sig lidt på bedste beskub med småjobs i årene fremefter.

Af den brevvæksling som er bevaret af familien, kan vi læse lidt om hvordan Christian klarer sig derude i det fremmede. Det fremgår at Christian på et tidspunkt bliver indlagt på et ”Hospital of Insane”(sindssygehospital).

Under opholdet dér sender han et sidste brev, dateret 16/3 1911, til familien i København. Dette brev må nærmest betegnes som et afskedsbrev. Ingen i familien hører derefter fra ham og alle har troet at han er blevet psykisk syg og har taget sit eget liv. I 2015 forhørte jeg mig i Australien hos begravelsesmyndighederne om der fandtes oplysninger om hans død. Det viste sig, ifølge arkivalierne, at han faktisk har levet helt frem til 1948, hvor han som 69-årig dør af en hjernetumor. Trist at familien aldrig fik denne oplysning!

Bror Vilhelm forlader hjemmet for at drage ud i verden, og hans sidste livstegn er et brev afsendt fra Korsør. Han lyder til at være ved godt mod, så ingen forstår hvor han forsvinder hen, men man hører aldrig fra ham mere. Jeg har søgt alle steder i arkiver for at finde oplysninger eller efterlysninger af ham, men har intet fundet. Gemt sig ligesom broderen?

Carl rejser til Argentina og arbejder der i nogen år, men kommer helskindet hjem og arbejder hos DSB som togfører. Han gifter sig først da han er over 50 år men når dog at blive gift 3 gange inden han som næsten 80 årig dør omkring 1963.

To af søstrene, Thekla og Anna, gifter sig aldrig, de to andre søstre Sofie og Marie bliver gift.

Marie, den yngste, bliver gift Holm og får to børn. Den ene, Nina Holm, bliver kendt som modstandskvinde under besættelsen, senere globetrotter og senest rejsebureau direktør for Aeroloyd.

Der findes en del breve som er interessant læsning, dels fra Christian i Australien, dels et enkelt brev fra Vilhelm, disse er transkriberet og ligger bagest i bogen som et Appendix.

Fra den øvrige familie og vennekredsen er der gemt en del gamle postkort.

--0--

Inden vi går videre med familiens næste generation, skal vi lige se hvor Gunild kommer fra.

Hendes familie har hjemme i området omkring Fredensborg, hvor faderen havde en lille parcel og sikkert har måttet supplere til livets ophold som daglejer. Hendes bedstefar var ”musikanter” som der står i folketællingerne, så de har sikkert haft det livligt deroppe. Den del af familien vender vi tilbage til i kapitel 2.

Sofie Frederikke Lovise Hjorth, min mormor, er så næste generation i familietræet. Hun bliver født 13/1 1881 som nummer 5 i rækken af 7 børn. Hun vokser op på H.C. Andersensvej, og familien flytter senere til Blegdamskvarteret. Ved konfirmationen er adressen Lille Blegdamsvej og senere igen bor familien i Trepkaskgade. Sofie blev uddannet som bogbinder, og fortæller selv at hendes job i de unge år var på Chokoladefabrikken Galle og Jessen hvor hun fremstillede chokoladeæsker.

Fra hendes barn Inger(farmor/oldemor) stammer følgende historier: De to unge **Sofie** og **Niels Erland Hansen** var forlovede i en periode da de var omkring 18 år, men forholdet gik i stykker i en periode. Man mener bl.a. at Erlands mor var årsag til vanskelighederne. Hun var en bitter enke efter en fordrukken mand, og havde viet sit liv til Frelsens Hær. Det fortælles at de unge havde været ude til noget fest og havde fået en smule at drikke. Erland, som sikkert ikke var vant til alkohol, var blevet dårlig og Sofie havde hjulpet ham hjem til moderen. Hun havde modtaget de unge med følgende svada: ” Nå der ser man, han slægter nok sin far på, han døde af druk”. Det har sikkert chokeret Sofie. Der findes et brev som Erland skriver til Thekla, Sofies søster, hvori han takker for en god tid i familien Hjorth. Han har tilsyneladende savnet det ret lystige liv som udfoldedes i Sofies hjem. Heldigvis fandt de unge dog senere sammen igen og blev gift. Brylluppet fandt sted maj 1906.



Sofie og Erland med Helga

Erland var egentlig uddannet bogbinder men han har åbenbart søgt ind til postvæsnet, for han er postbud i lokalområdet, dengang der virkelig blev sendt breve og postkort. Allerede dengang var det vigtigt at få sig en god fast stilling, gerne inden for det offentlige, og med udsigt til tjenestemandspension.

Det fortælles at der omkring 1900 tallets begyndelse var 5 postombæringer om dagen i København. Man kunne med et postkort nå at advisere sin familie inden for samme dag, hvis man ville meddele sig til hinanden. Det var på den tid kun særlige personer og store firmaer der var i besiddelse af en telefon, så postkortet blev brugt til meddelelser mellem familie og venner.

Erland blev efterhånden forfremmet inden for postetaten, og endte som overpakkemester. Jobbet betød bl. a. at man undervejs i karrieren var udstationeret. Familien boede i årene fra 1/1 1917 og frem mod 1922, mens de to børn Helga og Inger var små, i en lejlighed i Tværgaden 55 i Nykøbing Falster. Derefter flyttede de tilbage til København, og boede på Østerbro. To adresser er kendt, Norgesgade 58 og Christiansmindevej. Jeg har ikke kendt morfar (Erland) idet han døde da jeg var 4 år. Jeg husker ham kun svagt, som en noget stille tilbagetrukket natur, som ikke sagde ret meget

og som vist ikke beskæftigede sig med børnebørn. Svagt erindrer jeg at han røg pipe, ”Hirchsprungs Havana nr. 1”, at han var gråhåret og havde en grå moustache. Han blev ikke så gammel, allerede da han var omkring de 70 blev han syg og døde af en kræftsygdom.

Jeg har fortalt lidt om hans familie ”Hansen” der kommer fra området omkring Lejre og nordpå mod Frederikssund i et tidligere afsnit.

Sofie, min mormor, overlevede ham i mange år. Hun var godt nok en lille skrøbelig kvinde, det sagdes at hun havde haft ”engelsk syge” som barn (dårlig eller forkert ernæring), men hun var det elskeligste menneske man kan tænke sig. Hun slæbte os tre drenge, når det ellers var muligt, til alle slags oplevelser. Zoo, Tivoli, Zoologisk museum, Nationalmuseet o.s.v. Hun overlevede to kræftsygdomme, og havde det ikke været for den leukæmi der drillede hende på hendes gamle dage var hun nok blevet mere end de 84 hun blev. Leukæmien gjorde at hun af og til, mellem de blodtransfusioner som hun fik for at holde blodprocenten oppe, blev lidt svimmel. En dag faldt hun så om og brækkede hoften. Det var yderst farligt i 1965, man havde slet ikke den teknik til rådighed som man har i dag, så det knoglebrud tog livet fra hende. Jeg besøgte hende et par gange på hospitalet, og kunne mærke at forvirring og infektioner langsomt drænedes hende for de sidste kræfter, og den 19 januar var det slut.

--0--

Den sidste i rækken af aner er ”Oldemor Inger”. **Inger Hjorth Hansen** blev født 13/4 – 1915 og nåede den høje alder 99½ år. Da hun er min mor er der selvfølgelig en masse jeg kunne fortælle om hende. Veluddannet, belæst, student fra Øregårds gymnasium. Desværre bliver det ikke rigtigt til noget med videregående studier. Så vidt jeg ved var det dels et spørgsmål om økonomi i hjemmet, men også min mors mangel på tro på sig selv. Den følelse har fulgt hende hele hendes liv. Evnerne fejlede garanteret ikke noget, for senere i livet fik hun forskellige jobs, der krævede hendes evner og systematiske sans. Nu var det også uheldigt at man var ung og færdig med gymnasiet netop som verden stod over for tredivernes depression, så udsigterne var ikke gode. Hun fik sig et kontorjob i Folkeferie, og var man så heldig så var det bare med at holde fast.

Selv har hun fortalt at hun nærmest flygtede hjemmefra som 20-årig, hun angiver at der var så trist og dødt derhjemme, ikke mindst på grund af faderen der som nævnt var en ret stille og tilbagetrukket natur. Inger fandt en ung fyr på jobbet (det gætter jeg på, for hun har aldrig uddybet hvordan den alliance blev til) og blev i huj og hast gift på Københavns Rådhus d 4/7 – 1936. Der blev dog ingen arvinger af det forhold og de unge blev ret hurtigt skilt igen, kun knapt 3 år efter brylluppet.

Nogle år senere møder hun så en flot fyr med motorcykel ved navn **Svend Marinus Mikkelsen**. Han er vist også ansat på Folkeferie, men bliver senere efteruddannet til HD i regnskabsvæsen, og med det i bagagen får han job i Stenders Kunstforlag, hvor han så arbejder til han som 67-årig går på pension.

Ja, nu er vi nået til der hvor de to familier, Mikkelsen og Hjort- Hansen løber sammen. Først skal man en verdenskrig igennem. Der bliver født et par drenge, mig og min storebror Niels, og efter krigens slutning begynder det at gå rigtigt godt for lille Danmark.

Der bliver bygget huse og importeret biler op gennem halvtredserne, og mine forældre er

interesseret i at bo godt. Helst lidt uden for byen, hvor der er frisk luft og skov og sø.

Lillebror Troels er i mellemtiden kommet til, så der er brug for mere plads. De køber et rækkehus i Sorgenfri, med plads til hele familien, en lille have og et sted at stille den nyindkøbte Folkevogn.

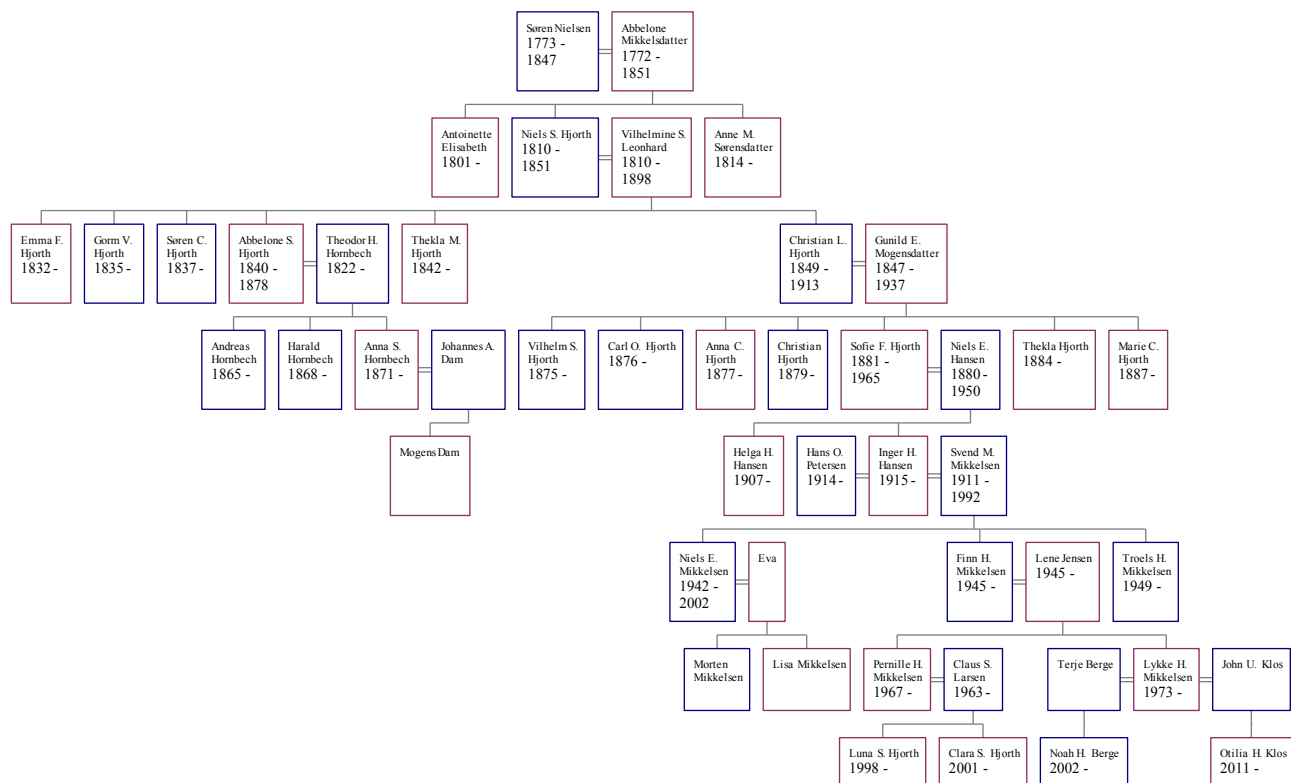
De bliver boende der til de ikke synes at de kan magte at passe hus, have og sommerhus i Gilleleje længere. De er nu godt oppe i 70-erne og søger en lejlighed i stedet. Den finder de i Allerød, og der ender min far sine dage efter nogle års sygdom, en onskabsfuld hudkræft der langsomt tager livet af ham.

Jeg oplever at han bliver alt fjernere og fjernere, og min mor prøver så godt hun kan at hjælpe ham igennem den sidste svære tid. Han dør hjemme i lejligheden, stille og fredeligt 25 februar 1992, og bliver begravet fra Allerød kirke.

Min mor lever i bedste velgående, og får nu mulighed for at tage på nogle af de rejser som hun længe har ønsket, men som det åbenbart har været svært at få min far med på. Efter nogle år må hun dog også lægge op. Det begynder at knibe med fysikken, og efter nogle år i egen lejlighed og med diverse mere eller mindre dramatiske fald, beslutter hun efter råd fra familien og hjemmeplejen at det nok er på tide at komme på plejehjem. Der sad hun i nogle år, inden hun i en alder af 98 (år 2013) bliver flyttet til et fint nybygget plejehjem Skovvang. Nu kniber det for alvor med korttidshukommelsen. Hun bliver dog glad for besøg selvom hun næppe kan kende os der besøger hende af og til.

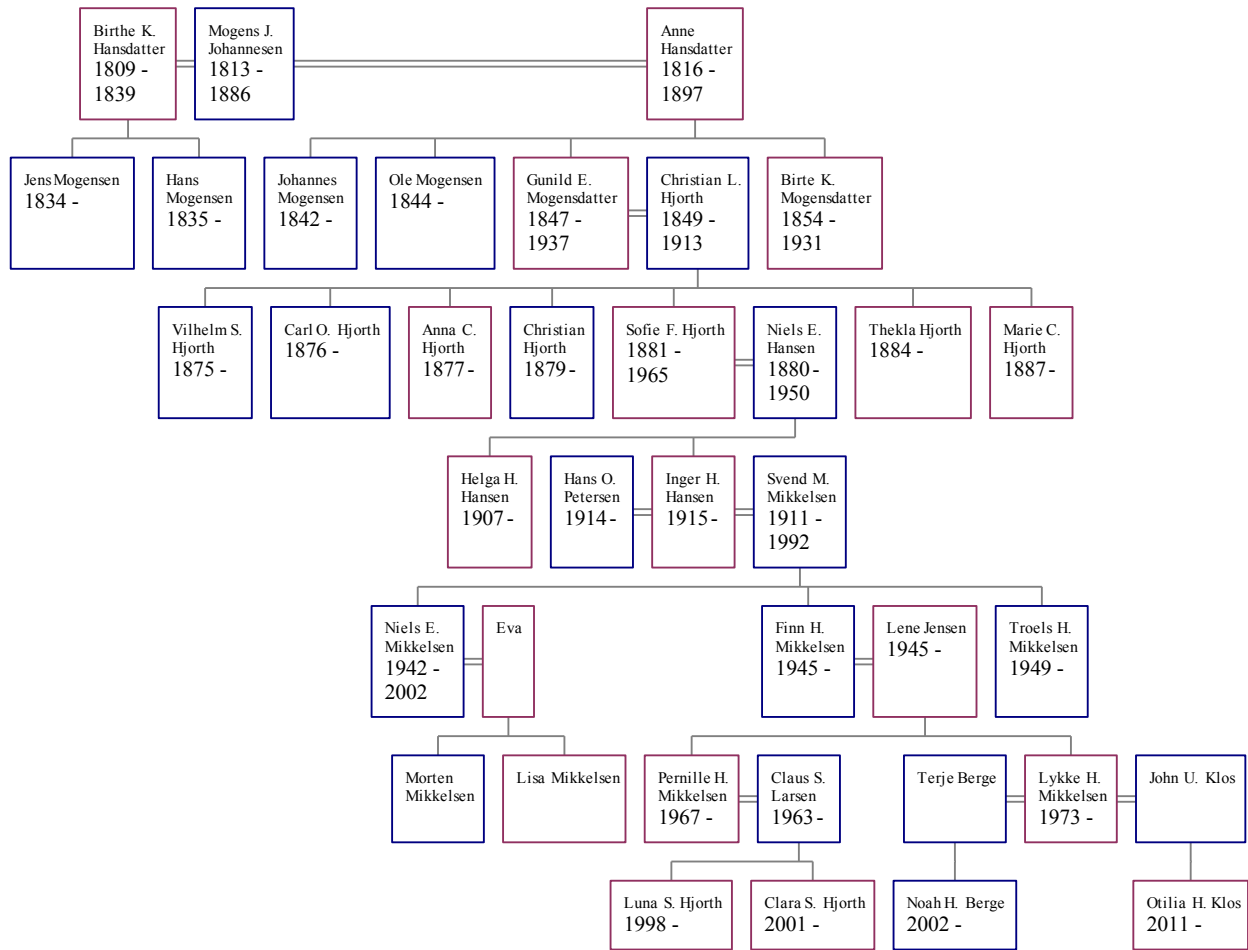
Kort før hendes 100 års fødselsdag bliver hun for alvor træt og fjern og efter en uge dør hun den 21 september 2014.

Efterkommere af Søren Nielsen



Her er så et stamtræ over familien fra Vejleegnen. På næste side er stamtræet for Gunild Mogensdatters side.

Efterkommere af Mogens Jacob Johannesen



Andet kapitel.

Dette kapitel handler om tiden før industrialiseringen. Nu er det lidt sværere at finde noget om familien, fordi der ikke er så mange skriftlige kilder i 1600- og syttenhundredetallet. Kirkebøgerne fortæller lidt om familien, hvornår man blev født, døbt og gift og hvornår man døde. Der er også lidt oplysninger at hente i skifteprotokollerne (her opskrev man hvad den døde ejede og hvordan arven skulle fordeles mellem arvingerne) Endelig er der oplysninger i fæsteprotokollerne (disse indeholdt oplysninger om lejeværelserne for de enkelte bondegårde og deres stand samt hvem der fæstede dem og hvem der havde fæstet dem tidligere)

Da folk ikke flyttede så meget rundt som man gør nu til dags, så er det lettere at følge familierne, for de var næsten bofaste i samme by hele livet, ikke mindst på grund af Vornedskabet og Stavnsbåndet.

Jeg nævnte i indledningen at vi er tilbage i Vornedskabets og Stavnsbåndets tid, så det er vel bedst lige at forklare hvad de to begreber dækker over.

Vornedskab er betegnelsen for den pligt, som var pålagt bønder på Sjælland, Lolland og Falster med tilhørende øer om at forblive på deres fødegods og til at overtage eventuelt ødegods til fæste. Ordningen gennemførtes fra slutningen af 1300-årene for at sikre godsejerne arbejdskraft til bøndergårdene og til hoveri på hovedgårdsmarken; bl.a. på baggrund af den affolkning der var sket under "den sorte død".

(Pesten, den sorte død, som ramte Danmark omkring 1350 reducerede befolkningen med op mod 50 procent. Det var en bylde-eller lungepest, der smittede lynhurtigt fra menneske til menneske, og havde dødelig udgang. Den kom igen flere gange senere, og sidste gang pesten ramte København var i 1711 hvor ca. 1/3 af befolkningen døde.) Kilde: Google

Vornedskabet nævnes første gang 1446 og udviklede sig i slutningen af 1400-tallet til, at en herremand kunne sælge sine vornede bønder. Det blev forbudt af Christian den anden som "ondt og ukristeligt". Kvinder var ikke bundne af vornedskabet.

Det lykkedes undertiden vornede at flytte ind til købstæderne, uden at de blev tilbagekrævet. I 1542 blev de vornede, der havde boet i en købstad i tre år, fritaget for deres vornedskab.

Både Christian den fjerde og Christian den femte prøvede at få afskaffet vornedskabet, men hver gang satte Adelen sig imod. Først i 1696 blev vornedskabet ophævet på Møn og i 1702 på de andre øer for de bønder, som var eller blev født efter Frederik den fjerdes tronbestigelse i 1699. Men det blev erstattet allerede 31 år senere af stavnsbåndet af hensyn til muligheden for at udskrive soldater. Stavnsbåndet gjaldt over hele Danmark.

Stavnsbåndet blev indført i 1733 efter ønske fra godsejere og militær. Det bandt mænd mellem 18 og 36 år til at blive boende på det gods eller den herregård, hvor de var født. Der var dog mulighed for at købe fripas, så stavnsbåndet var i praksis næppe særligt bindende for de bedrestillede, dvs. bønderne og deres sønner.

Det blev indført for at afhjælpe en alvorlig landbrugskrise i 1730erne, som bl.a. skyldtes svigtende efterspørgsel fra Danmarks traditionelle eksportlande. Hertil kom afvandring af folk fra landet til byerne, hvilket yderligere medførte, at det kunne være svært at få befolket fæstegårdene. Endelig skulle militæret bruge soldater, og dem fik man blandt landbobefolkningen.

Man siger at stavnsbåndet blev ophævet i 1788, men i realiteten blev det først muligt for folk i Danmark at bosætte sig hvor de ville ved indførelsen af Grundloven i 1848.

Frihedsstøtten på Vesterbro er en mindesten sat for, hvad der er blevet kaldt "Stavnsbåndets ophævelse", og rejstes af folk i København som en hyldest til kongemagten. Det blev begyndelsen til skabelsen af den sejlivede myte om stavnsbåndets ophævelse i 1788.

(kilde: Google)



Slægten fra Falster

Nu skal vi altså igen have fat i familien Mikkelsen som jo havde sit udspring i Væggerløse sogn på Falster. Her har Michel Olsen og hans forældre og bedsteforældre, såvidt vi kan se, boet altid. Vi er endda så heldige at der findes en hel del kilder fra dette område. Både kirkebøger og fæsteprotokoller er bevaret, så vi er i stand til at følge familien langt tilbage i tiden.

Michels far hed Ole Jensen Skrædder, og det tilnavn har han uden tvivl fået fordi nogen i familien har kunnet noget med nål og tråd.

I følge fæsteprotokol 1662-1767: ”Ole fæster den gård nr. 5 som Peder Hansen formeldest sygdom og uformåenhed godvilligt har frasagt sig eller ved dom er frakendt. 37 fag i ringe stand”. Ole er altså bonde og bliver gift med en pige fra nabobyen Hasselø.

I folketællingen fra 1787 (det er første gang at Kongen lader landets befolkning tælle) kan man læse at han er 59 år og husbond og at hans kone er 52 år. Desuden får vi at vide at der er tre børn, alle af andet ægteskab, men vi ved ikke hvem af de to der har været gift før.

Det yngste barn i flokken er vores ane **Michel** på 15 år.

Vi kan godt komme lidt længere tilbage i tiden, for i kirkebogen kan vi finde optegnelser for Oles fødsel i 1727. Her angives at hans far er **Jens Olsen Skrædder**, født omkring 1690 og moderens navn kan vi finde i kirkebogen, ved deres vielse, hun hed **Anna Rasmusdatter Skinder** og må være født omkring 1695.

Deres forældre og bedsteforældre kan vi ligeledes finde i kirkebogen.

Hans far hed muligvis **Ols Brusserup**, men nu er det næsten umuligt at læse hvad der står i kirkebogen, og moderens navn får vi slet ikke oplyst.

Vi kan så også se at Annas far hed **Rasmus Rasmussen Skinder** (tilnavnet Skinder kommer muligvis af at man i familien har haft med skindgarvning at gøre)og at hendes bedstefar derfor også må have heddet **Rasmus**, hendes mor hed **Karen Olufsdatter** og bedstefaderen på mødrene side hed **Oluf**. Bedstemoderen er igen ikke nævnt. Vi er nu tilbage i 1600-tallets midte og så kommer vi altså heller ikke længere tilbage i tiden, der findes simpelthen ikke kildemateriale om de almindelige mennesker i Danmark længere tilbage. Det er kun de Kongelige, Adelen og de gejstlige man har skriftlige kilder om, så langt tilbage i tiden.

Ole Jensen Skrædders kone, som hed **Else Hansdatter**, og er også fra Væggerløse sogn. I kirkebogen kan man læse følgende: 14. søndag efter Trinitatis blev Hans Falmers datter Else døbt. Desuden står der hvem der er faddere. Man kan også forstå at moderen ikke er tilstede ved dåben, for det var skik og brug at man som barselskone skulle ”introduceres” i kirken efter en fødsel. Det betød at der skulle gå flere uger efter fødselen før man af præsten blev introduceret. Denne skik holdt sig helt frem til 1800-tallets begyndelse.

Else Hansdatters forældre og bedsteforældre kan ses på stamtræet på næste side. Der er angivet hvornår de enkelte personer er født og døde i den udstrækning det har været muligt at finde oplysning herom.

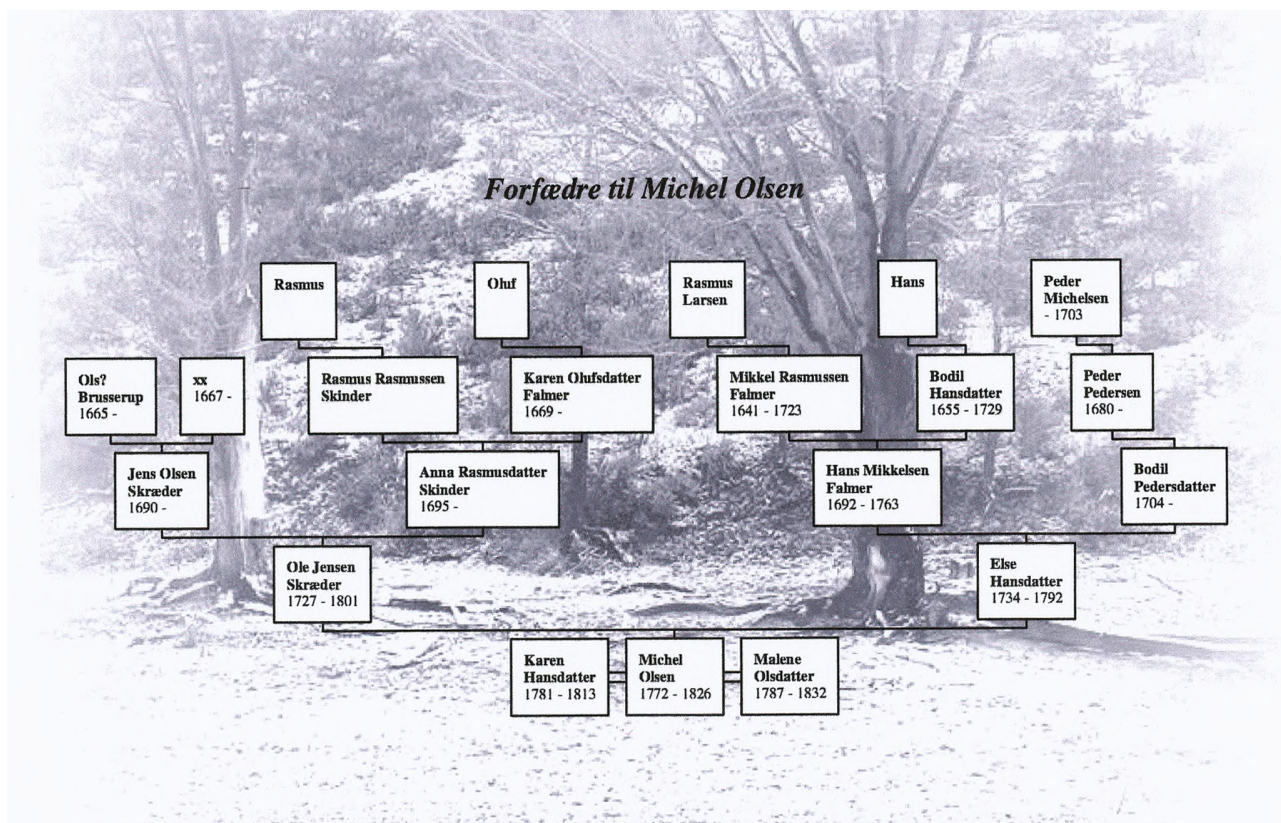
Også den gren af familien har været fæstebønder i Væggerløse sogn. I fæsteprotokollen 1662-1767 kan man læse: ”1763 Hasselø Mikkell Hansen ungarl fæster den gård nr. 5 som hans fader **Hans Michelsen** er fradød, 42 fag i mådelig stand”. Mikkell Hansen er den af sønnerne som får lov at fæste gården efter faderen. Vi ved ikke så meget om ham for han er ikke vores ane. Dog ser det ud til at Hans har sin far boende på gården som gammel, for det var eneste form for alderdomshjælp der fandtes på den tid.

Hans Michelsen Falmer fæster altså gården for sønnen Hans og hans far **Mikkell Rasmussen Falmer** står igen i fæsteprotokollen med følgende tekst: ” 1668 Michel Rasmussen Fallmer fæster den gård på Hasselø, som hans fader Rasmus Larsen formedelst hans vanførhed ej længere kunne forestå”.

Så nu ved vi altså også at hans far igen hed **Rasmus Larsen**. Han må være født i begyndelsen af 1600-tallet. Nu er vi så ca. 400 år bagud i tid. Verden må have set meget anderledes ud dengang.

På mødrene side finder vi **Bodil Pedersdatter**. Også hun kommer fra en gård i sognet. I fæsteprotokollen står der om hendes fars gård følgende: ”1703 Antog **Peder Pedersen** 23 år den gård i Højjet nr. 4 som hans fader **Peder Michelsen** fradøde, gården temmelig ved magt. (”ved magt” betyder i god stand)”.

De nævnte fæsteprotokoller er blevet udfærdiget som lejekontrakter over godsejernes gårde i området. I Væggerløse sogn var det Gedsergård der ejede gårdene og udlejede dem til bønderne. Der var ikke selvejebønder på den tid. Lejen bestod af en del af den afgrøde som man havde dyrket på jorden og desuden måtte man arbejde på godsejerens jorde som en del af betalingen. Den slags arbejde kaldtes for **hoveri**. Fæstesystemet blev først ophævet i 1919, men der har nok været frie bønder før den tid.



Slægten fra Midtsjælland

Vi følger aneskemaet bagest i bogen og kommer nu til Ane Jensens forfædre. Ane var fra Sandby sogn på Midtsjælland, hvor hendes far var gårdmand. Desværre er der ikke nær så meget kildemateriale fra denne egn. Gårdmand **Jens Nielsen** er født og opvokset i en lille by ved navn Vinderup hos forældrene **Niels Frantzen** og dennes hustru **Dorthe Hansdatter**. Han er 4. barn i familien, men tilsyneladende er det ham der overtager gården efter faderen. Jens bliver gift med **Ane Christine Andreasdatter** omkring 1813. Hun er fra nabosognet Glumsø, og her er kirkebøgerne desværre gået tabt, så vi ved ikke ret meget om Ane. Vi må gætte på at brylluppet er foregået i dette sogn, da det ikke har kunnet findes i Sandby sogn. Datoen er altså et gæt idet deres første barn fødes i 1814. Desuden kan vi finde navne og dødsdag for hendes forældre, Andreas Rasmussen og Karen Christensdatter.

Niels Frantzen og Dorthe Hansdatter kan vi følge i folketællinger og kirkebøger lidt længere tilbage i tiden. De er begge født i 1751, han i Vinderup, hun måske i et af nabosognene. De bliver trolovet i 1773, og formentlig gift kort efter.

Tidligere var det meget almindeligt at man var forlovet, eller som det hed i gamle dage "trolovet", inden man blev gift. Efter troløvelsen fulgte tre gange lysning i kirken, hvor præsten ved gudstjenesten tre søndage i træk bekendtgjorde, at den og den skulle vies. Samtidig skulle lysningen sikre, at ingen af parterne var bundet af et evt. tidligere ægteskabsløfte. Et tredje aspekt ved lysningen var, at man i sognet kunne begynde at interessere sig for, om man ville blive budt til bryllup i nær fremtid!

Lysningen blev afskaffet i 1969, men kan dog stadig foretages, hvis et brudepar ønsker det. Kilde: Google

De får sammen 5 børn, måske flere, og bliver der på egnen hele livet.

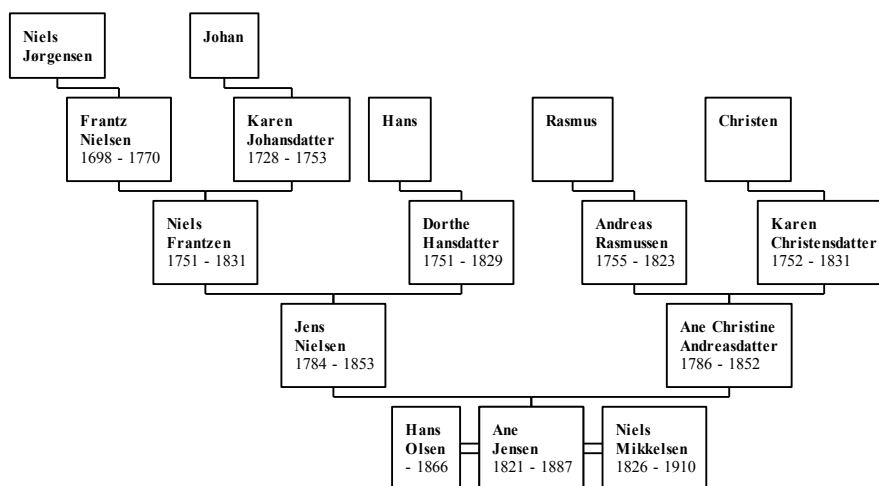
Niels Frantzens far og mor kan vi også finde i kirkebogen. Han hed **Frantz Nielsen** hun **Karen Johansdatter**. Han er fra Sandby sogn, formentlig barn af en af gårdmændene, og hun kommer fra nabosognet Tyvelse, det er nemlig her de bliver gift i 1750. Der er kun et barn i ægteskabet, nemlig Niels, og hun dør ganske kort tid efter i 1753. Det er ikke lykkedes at finde Frantz i et nyt ægteskab, og han dør omkring 1770. Han er blevet meget gammel, set med den tids øjne, for han blev over 70 år, idet han er født 1698.

Nu er vi så langt tilbage i tiden at vi kun kan læse i kirkebogen at hans far hed **Niels Jørgensen**, men mere ved vi ikke om ham. Hans kone kender vi ikke. På den tid opførte præsten i sin kirkebog kun faderens navn, ikke moderens. Jo, det skulle da lige være hvis der var tale om et "uægt" barn, så var det kun moderens navn der blev anført, måske med en parentes om hvem der var udlagt som barnefader.

På næste side er stamtavlen og et kort over byen Vinderup. Kortet er fra 1805 og er sikkert tegnet ved "udskiftningen".

"Før 1781 kunne en landmand have sin jord liggende spredt mange steder i små stykker, og det var også tilfældet i Vinderup. Landsbyens jord var delt i åse = marker, og i hver af disse havde de enkelte gårde deres jord liggende i smalle agre = strimler. Omkring en ås var der et fælles hegn, og det havde den ulempe, at den enkelte bonde ikke var herre over sin egen jord, men måtte arbejde sammen med de andre landmænd. Tidspunktet blev bestemt på møder i bystævnet. Ved udskiftningen fik hver bonde nu et stort stykke jord at dyrke, hvilket var mere praktisk og effektivt".

Forfædre til Ane Jensen



Slægten fra København

Nu skal vi se lidt mere på anerne fra København. Det drejer sig om Charlotte Amalie Pradels og Ferdinand Niensens forfædre. I første kapitel nævnte jeg Charlottes familie som var indvandrere fra henholdsvis Schlesien og Norge. Dem ved vi ikke meget om, for kilderne fra disse lande er vanskeligt tilgængelige, eller måske helt forsvundet. På ”Geheimes Staatsarchiv” i Berlin har vi dog fundet en enkelt ledetråd for Poul Pradel, herom lidt senere.

Ferdinands forældre derimod er fra København, og der har vi en del kilder til rådighed. Faderen **Jens Nielsen** er født i København og blev gift med den 6 år yngre **Ane Susanne Hansen** i maj 1819. Han var skomager, og dem var der mange af i København på den tid. Alle skulle jo have sko og der var ingen skofabrikker dengang. Jens Nielsen fik mulighed for at løse borgerbrev (myndighedernes tilladelse til at have egen forretning) som skomagerfrimester efter nogen år, hvilket betød at han havde visse rettigheder som mester, men også visse pligter over for København. Han skulle bl. a. være med i Københavns brandværn. Som frimester stod man uden for skomagerlauget og man måtte kun have een svend ansat, og ingen skomager-”drengene”.

Første gang vi kan læse om Jens Nielsen er i kirkebogen for Garnisons kirke 1786. Her står at han er søn af arbejdsmand **Niels Jensen** og **Maren Mortensdatter**. Han er med i folketællingen for 1787. Her står han som eneste søn på 1 år og forældrene er midt i trediverne. Vi finder ham igen i folketællingen i 1801. Nu er han 16 år og skomagerdreng hos en mester ved navn Hans Gleyser. Det er nok her han har lært faget som han skal leve af de næste mange år.

Næste gang Kongen har råd til at få talt sit folk er i 1834. Her finder vi igen Jens Nielsen, stadig sammen med sin kone Susanne. Han har nu en børneflokk der tæller 5 personer. Den sidste af børnene er Ludvig som Susanne har fået da hun var 41 år gammel. De næste folketællinger fra 1840 og 1845 fortæller at pigerne Sophie og Vilhelmine nu er nær de tyve og ”går ude om dagen”. Udtrykket ”går ude om dagen” skulle betyde at de gik i en slags dagleje og havde husligt arbejde forskellige steder, men boede hjemme. Sønnen Ferdinand kender vi jo, for han bliver gift med Charlotte Amalie Pradel, som vi tidligere har beskrevet.

I de forløbne år har familien hele tiden boet i det indre København. Adressen har heddet Riegensgade, Rosengaden og Gåsegaden, men ved folketællingen i 1850, er Jens Nielsen anført som enkemand og nu bor han med sine børn på ydre Nørrebro, som er ved at blive bebygget på den tid. Hans kone er død et par år tidligere d.. 9 september 1848.

Indre København var ikke noget rart sted at bo. Der var dårlige hygiejniske forhold, ringe kloakker, dårlig vandforsyning osv. Ikke underligt at disse forhold fik folk til at flytte uden for voldene, som netop i disse år var ved at blive sløjfet. Yderligere blev København ramt af en voldsom epidemi, koleraen, i 1853, så der var virkelig behov for en sanering og udflytning fra den indre by.

Jens Nielsen er flyttet uden for byen, adressen hedder nu Fælledvej 17, men det har ikke været nemt for ham som ældre enkemand, 65 år, at holde styr på familien. Ferdinand er flyttet sammen med Charlotte Amalie og de får deres første barn i et lille usselt tagkammer i baghuset på samme adresse. De to døtre Sophie og Vilhelmine har begge fået deres første barn på Fødselsstiftelsen. Det ser ikke ud til at faderen til den etårige Sophie Matilde bor på adressen. Vilhelmines lille søn Theodor Alfred har tilsyneladende sin far boende sammen med resten af familien på Fælledvej. Vi ved ikke præcis hvordan tiden fremover har formet sig, men ved folketællingen i 1855 er familien ikke her. Det var ikke ualmindeligt at man flyttede meget rundt i de nye byggerier uden for voldene, for bygherrene var interesseret i at få leje fra deres byggerier så snart de var færdige.

Desværre var nyt byggeri meget fugtigt i starten, så det var fortrinsvis fattige familier der lejede sig billigt ind her.

Når byggeriet så var tørret ud blev lejen sat op, og så måtte man flytte til andet nybyggeri.

Vi kan følge Jens Nielsen nogle år frem. I 1858 står han som forlover for datteren Vilhelmine, ved

hendes bryllup. Det er nu ikke samme mand som tilsyneladende var far til hendes første barn, at hun skal giftes med.

Som forlover står hendes bror og far, og det angives i kirkebogen at Jens nu er fattiglem på Almindelig hospital. Det var almindeligt at ældre mennesker, som ikke længere kunne klare sig selv økonomisk, blev optaget på fattiginstitutioner, da der ikke fandtes folkepension eller anden hjælp at få. Almindelig Hospital var oprettet omkring 1850, som både hospital og som asyl for fattige. Tilsyneladende bliver Jens Nielsen en gammel mand her. Vi finder en Jens Nielsen død som 81 årig, og selvom det er svært at sikre helt at det er vores ane så gætter vi på at have fundet hans sidste farvel i de eksisterende begravelsesregistre 11/8 1866.

Vi skal også se på Ane Susanne Hansens familie, der ligeledes er fra København. Hun er tredje barn af portner **Morten Hansen** og hustru **Sidse Olsdatter**. De har boet i udkanten af det gamle København i det der hedder Sankt Annæ øster kvarter. Morten har været portner i en ejendom som ejedes af en af byens standspersoner, generalmajor Classen, og Sidse har sikkert været en del af husets faste tyende. Der er en børneflokk på i alt 8 personer og heri er der faktisk hele to tvillingepar. Det er lidt mærkeligt at kun den ene af de to tvillingedrenge er nævnt i kirkebogen for Garnison sogn, men præster kunne jo også lave fejl i deres bøger, så det må være forklaringen. Det er kun sparsomt hvilke kilder der findes om portneren og hans kone. Vi ved at de blev gift d. 3 august 1786 og fik deres første barn i november. De har sikkert haft et godt og trygt liv, for var man ansat som tjenestefolk hos det bedre borgerskab, var man sikret et vist udkomme.

Vi ved at ejendommen som beboedes af hr. Classen, og hans familie, blot var en del af samme mands besiddelser. Han ejede tillige Arresødal, hvor han døde 1792. Hans besiddelser blev testamenteret til et fond der skulle virke for fremme af samfundet og videnskaben. Man kan læse hele hans historie på Wikipedia.

Morten Hansen og hans kone har sikkert fortsat med at arbejde i det Classenske hus, som blev bestyret af familie til afdøde Classen. Han står i hvert fald stadig som portner da han 16 maj 1819 fører sin næst ældste datter til altret for at lade hende vie til Jens Nielsen. Både Morten og Sidse lever kun nogle få år efter. Vi finder dem døde i henholdsvis 1821 og 1823.

Det er nu næsten umuligt at komme længere tilbage i tiden for disse to københavnerfamilier. Kilderne er enten forsvundet eller ikke lette at læse, og det er vel også begrænset hvad man på den tid registrerede om borgerne i staden København.

Slægten som stammer fra Norge og Schlesien

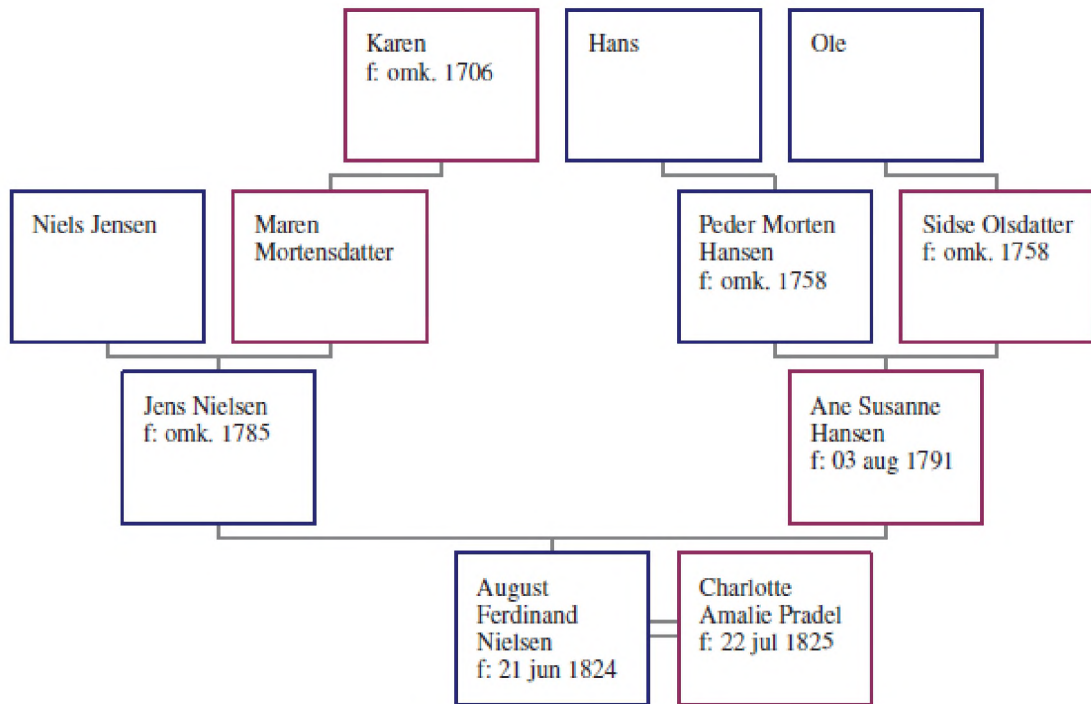
Der burde nu være skrevet lidt om Charlotte Amalies familie, men da de jo som nævnt kommer fra henholdsvis Schlesien og Norge, så er det meget sparsomt hvad der yderligere kan fortælles om denne gren af familien. Vi ved fra kirkebøgerne at Magdalene Brigitte Rose er fra Norge, men intet om hvor i Norge. Norge var indtil 1814 dansk, men blev siden svensk og til sidst selvstændigt. Før 1814 er der sikkert en del nordmænd og kvinder der er søgt mod hovedstaden for at søge lykken eller blot få et arbejde. Ligeledes var der på den tid en vis indvandring fra det sydlige udland. Det var nok fortrinsvis håndværkere der kom til København, dem var der som regel altid brug for, og en skomager fra Schlesien kunne sikkert også tjene til brødet når blot ikke sygdom slog ens helbred og erhvervsmulighed i stykker.

Det er dog lykkedes at finde Paul Pradels fødeby i Schlecien. Da han blev født ca. 1779 i byen Wolmsdorf, var denne by en del af det Preussiske rige. Der boede hans forældre, faderen Paul Pradel, samme navn som sønnen, og moderen hvis navn ikke kendes. Faderen har formentlig været skomager lige som sønnen, men der kendes kun et par arkivalier. Disse ligger i et arkiv i Berlin, og omhandler et arvekrav, fra sønnen omkring 1816. Vi har en kopi af arkivalierne, men de er håndskrevne og på gammelt tysk, så det er noget af en opgave at læse disse. Vi må formode at faderen er død på dette tidspunkt. Om Sønnen har fået sin arvepart vides ikke. Byen Wolmsdorf har siden haft et omskifteligt liv. Først som del af det tyske rige, men efter anden verdenskrig tilfaldt byen Polen. Byen var i nogle år en slags sommerby, men er i dag stort set uddød og henstår som spøgelsesby.

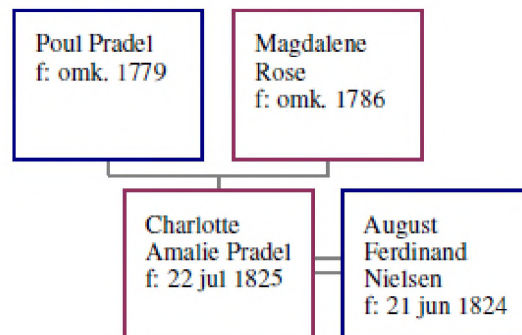
Ja sådan gik det jo som før nævnt for Charlottes familie. Hendes far Poul Pradel døde allerede 1828, af ”heftig feber”(infektionssygdomme var dødsens farligt for man havde ikke nogen form for antibiotika). Hendes mor Magdalene har knoklet for at klare dagen og vejen, og fra kilderne kan man se at hun ender som hospitalslem (patient) på Almindeligt Hospital og dør herfra som 65 årig i 1851. I kilderne kan man læse at: Magdalene Rose i 1834 klarer sig ved at ”vadske”, i 1840 ved håndarbejde, og i 1845 og 1850 er hun altså hospitalslem.

På næste side vises forfædre til familien Nielsen, men det er ikke muligt at vise forfædre til familien Pradel, da de jo kommer fra udlandet.

Forfædre til August Ferdinand Nielsen



Forfædre til Charlotte Amalie Pradel



Slægten fra Bornholm

Vi går nu videre i aneskemaet og skal se lidt mere på militærfolkene der som før nævnt kommer fra Bornholm og Christiansø.

Bornholm har haft en temmelig omskiftelig historie, idet øen har været både dansk og svensk i perioder. Ved Roskildefreden i 1658 mistede Danmark foruden Skåne Halland og Blekinge tillige Bornholm. Dog ville bornholmerne ikke være svenske, så de myrdede den svenske oberst Printzenskjöld og smed svenskerne bort fra øen. Bornholm har derefter altid været dansk, og de små øer Ertholmene nordøst for Bornholm blev dermed en del af Riget. Ertholmene består af to store øer, Christiansø og Frederiksø samt en del små holme.

På Christiansø besluttede Christian d. 5 i 1684 at der skulle bygges en fæstning. Denne skulle med havn og andre faciliteter tjene som base for den udbredte kapervirksomhed (sørøveri) som danskerne foretog i Østersøen i årene frem til og efter englænderkrigene i 1800-tallets begyndelse.

Den 24. oktober 1808 blev Christiansø angrebet af englænderne, men fæstningen holdt stand og beviste dermed at den var i stand til at modstå angreb fra fjenden. På det tidspunkt havde øen været Danmarks østligste bastion 124 år og skulle stadig fungere som fæstning i endnu 47 år.

På denne ø var **Jørgen Larsen** soldat ved captain Kløckers regiment i 1791. Vi ved ikke hvor han kom fra, for han var jo soldat og sikkert udkommanderet til at forsvare Christiansø. Vi kan i kirkebogen for øen læse at han har fået ovennævnte captains tilladelse til at gifte sig med kæresten **Maren Eriksdatter**. Hvor hun kommer fra har vi heller ikke kunnet finde sikre kilder om. Fadderne ved vielsen giver et gæt på hendes herkomst, idet en af fadderne hedder Erik Nielsen og vi må formode at det er hendes far. Dog er det ikke sikkert at hverken hende eller hendes familie har været bosat på Christiansø.

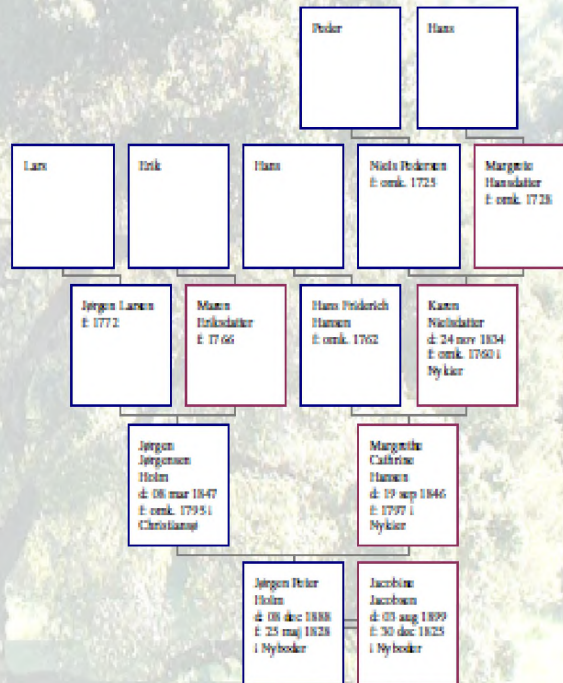
Familien får ifølge folketællingen for Christiansø i 1801 to børn, nemlig vores ane **Jørgen Jørgensen Holm**, og storesøsteren Anne Elisabeth. Præcis hvornår familien har forladt øen vides ikke, men sønnen Jørgen bliver som 16 årig konfirmeret i Holmens kirke i 1811, så på det tidspunkt må familien være flyttet til Nyboder.

Sønnen Jørgen finder sin kone i Nyboder, hun er nævnt i kapitel 1. Hun kommer også fra Bornholm, byen Nyker, hvor hun er født og opvokset. Hendes forældre bor i Nyker hele deres liv, faderen **Hans Friderich Hansen** er bonde og soldat. Fra folketællingen i 1801 ved vi at der var 4 børn i ægteskabet, måske flere, og at forældrene var omkring de 40 år. Hans Friderich må være død engang i tiden efter 1801, for hans kone, **Karen Nielsdatter** står som enke i folketællingen i 1834, og bor da som fattiglem hos en af hendes sønner.

Vi finder også Karen Nielsdatter i Danmarks ældste folketælling fra 1787. Her står hun som 27 år gammel, ugift og barn af forældrene **Niels Pedersen** 62 år og hustru **Margrete Hansdatter** 59 år (vi må hellere kalde hende "den ældre" for hun er født i 1728 men hedder det samme som sit barnebarn). De bor på en såkaldt "vornedgård". Dette var en form for bondegård hvor mænd som var hvervet til soldat, boede og kunne drive landbrug når de ikke lige var i krig mod englænderne eller svenskerne. Tilsyneladende var det muligt at arve retten til sådan en vornedgård, for det er samme gård, "Skadegården" nr. 13 i Nyker som deres datter Karen altså bebor sammen med Hans Friderich efter at hendes forældre døde omkring 1790.

Vi kender så endnu en person fra den foregående generation. Margrete Hansdatters far er nævnt i Kirkebogen for Nyker sogn hvor han står som født i 1705, og navngivet **Hans Larsen**, på en gård i Kirkeby nær Nyker.

Forfædre til Jørgen Peter Holm



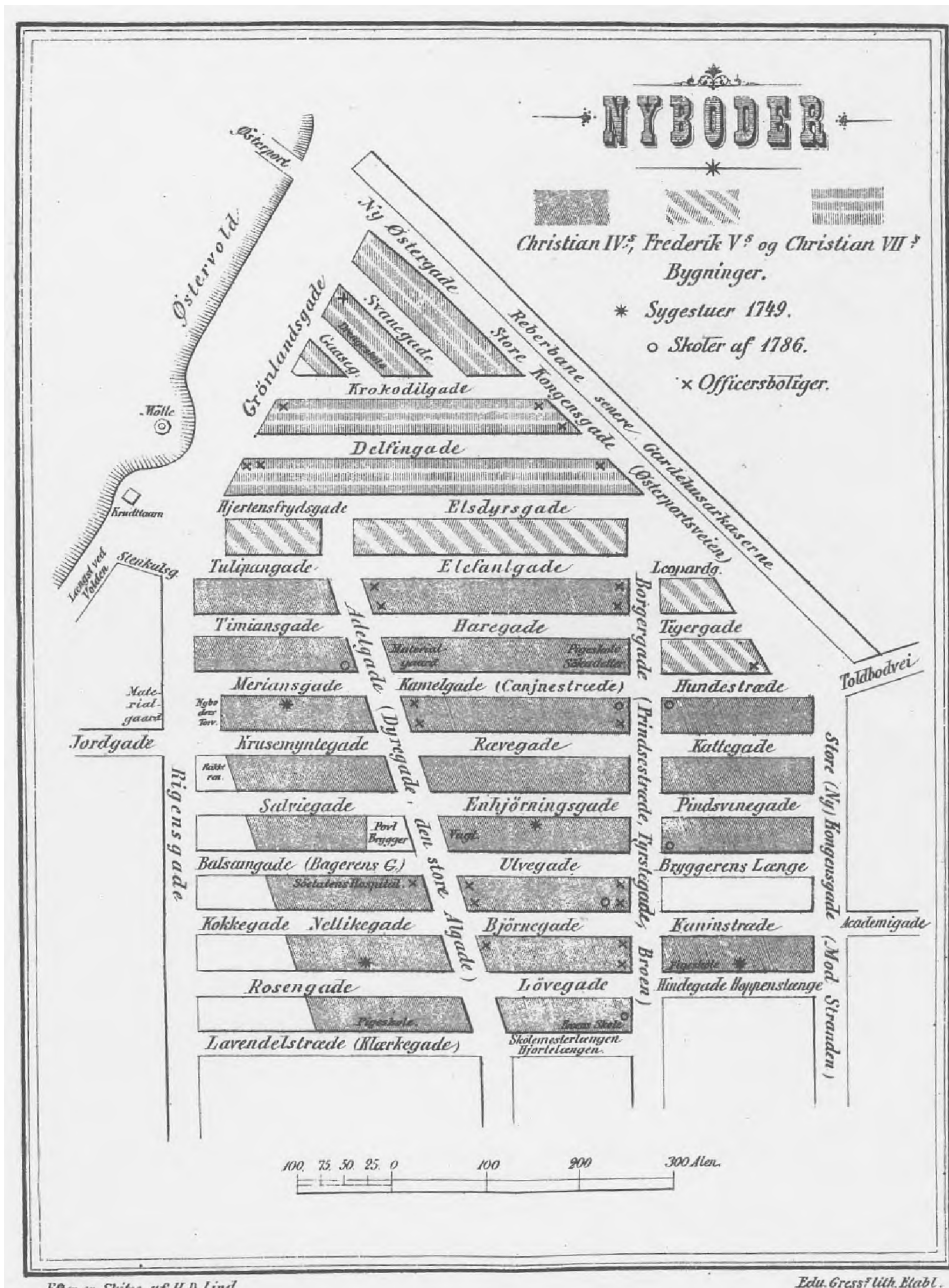
Slægten fra Nyboder

Nyboder i København er en hel lille by i byen. Den er opført af Christian d. 4 omkring 1629 – 30, og i årene fremefter. Ideen for kongen var at huse alle sine matroser og krigskarle på et bestemt sted inden for Københavns volde. Så kunne folkene nemt komme til arbejdet i havnen, når Christian d. 4. havde rodet sig ud i en ny krig med de andre konger og fyrster i Europa, og alle hans krigsskibe skulle klargøres.

Tænk at byen findes den dag i dag. Det må have været godt byggeri kongen der fik sat i gang, for stedet er den dag i dag stadig ejet af militæret og forbeholdt folk som er ansat i marinen.

Et enkelt hus er bevaret som museum, så man kan få et indtryk af hvordan folk har levet dengang. Der var ikke meget plads, ofte delte to familier et hus og var fælles om køkkenet. Oppe på loftet var der opsat kroge på tagbjælkerne. Her kunne familiens børn bo og sove i hængekøjer hængt op på disse kroge. Ideen var at lære især drengene hvordan livet på kongens krigsskibe formede sig. Køjerne skulle pakkes sammen hver dag så der var pænt og ryddeligt, som var man ombord på et skib. Der må have været koldt deroppe om vinteren, uisoleret og uden opvarmning direkte under tagstenene.

Nyboder var en slags by i byen. Man havde egen skole, kirke og sundhedsvæsen. Man fik sin beklædning udleveret fra kongens magasiner, der var butikker og eget bryggeri. Befolkningstætheden var stor, så der opstod både ufred mellem folk, men også stor hjælpsomhed mellem beboerne.



Jørgen Peter Holm blev jo som nævnt gift med en pige fra Nyboder. Jacobine hed hun, sjovt navn, men det var jo skik dengang at man opkaldte sine børn efter familiens forfædre.

Jacobine er ud af en rigtig gammel Nyboderfamilie. Hendes far, **Erland Jacobsen**, var underofficer, blev født i Nyboder d. 24/3 1797 i Løvegaden 37. Han giftede sig dog med en person "udefra".

Karen Jørgensen kom fra Maribo på Lolland. Hun er født samme år som ham(og sjovt nok to dage før ham), og er sikkert kommet til København for at tjene. Fra kirkebogen læses om deres vielse den 4/6 1823, at han boede i Pindsvinegade 19, og at hun kom fra Nyhavn 4. Man flyttede en del rundt i Nyboder dengang, så vi kender også adresser som Kattedegaden 8 og Svanegaden 9. Her bliver de boende til deres død, hun i 1870 og han i 1871.

Erlands forældre, **Jacob Jacobsen** og **Ane Kirstine Erlandsdatter**, er begge født og opvokset i Nyboder. Han blev født 17/3 1770 Deres forældre er ligeledes født og opvokset her.

Jacob Jacobsens forældre hedder **Jacob Christoffersen** og **Maria Margrethe Jacobsdatter**, De er også Nyboderbeboere, han var bådsmand, og hun var husmoder. Der var nok at se til dengang når de mange børn skulle passes og al husarbejde var helt uden vore dages hjælpemidler.

Ane Kirstine Erlandsdatters forældre hedder **Erland Jensen** og **Marthe Benjaminsdatter**. Han var matros og hun husmoder. Vi ved fra kirkebøgerne at de blev gift 15 oktober 1755, så nu er vi igen meget langt tilbage i tiden.

Vi må ikke glemme **Karen Jørgensen**, der jo kom til Nyboder fra byen Maribo på Falster. Hendes forældre, **Jørgen Andersen** og **Maren Kristensdatter**, er af en dengang typisk landbofamilie. Dog Maribo var allerede da en by af en vis størrelse, med egen domkirke. Hvis man dengang boede i byen var man typisk enten håndværker eller handlende, ellers ernærede man sig som arbejdsmand eller landarbejder. Familien boede i en af de små gader i byens gamle kvarter, og vi kan fra folketællingen i 1801 læse at adressen var Mellemgade fra Østergade nr. 70. Husbonde var daglejer og familien havde i alt 4 børn. To mere blev født i årene efter. Desuden boede Marens moder **Mette Hansdatter** hos familien. Ofte tog børnene sig af de "gamle" for der var ikke folkepension dengang. Mette Hansdatter var nu ikke så gammel, kun 56 år, men hun var enke, så hun har ikke haft noget at leve af, og nu boede hun altså hos sin datter. Hendes mand var altså død, men ham har vi ikke kunnet finde noget om. Det eneste vi ved er at han må have heddet **Kristen**, for hans datter hedder jo Kristensdatter. Så her slutter historien om den del af familien.

Bagest i bogen kan man se forfædretræet for Nyboderfamilierne, samt andre stamtavler.

Slægten fra Usserød og Ålborg

Denne del af familien er fortrinsvis født og opvokset i området omkring Mølleåen og dens mange små vandkraftdrevne virksomheder. **Anders Jørgensen** blev født i 1816. Hans moder, **Inger Andersdatter**, født omkring 1785, blev gravid som ugift, med en husar ved navn Jørgen Hansen. ”Udlagt barnefader Husar Jørgen Hansen” Sådan står der i kirkebogen. Præsterne var tilsyneladende ikke glade for den slags på den tid. Vi ser ofte at der i kirkebøgerne er små bemærkninger ud for de faldne kvinders børn. Inger har dog nok vidst at passe på sig selv. Da hun får Anders er hun over 30 år. Hun vælger aldrig at gifte sig, men får endnu et barn, Ellen Kristine Rasmusdatter, så faderen her er altså en Rasmus. Når vi følger Ingers liv frem i tid, synes det at hun bor eller lever sammen med forskellige mænd. Hun dør først i 1863. Her står anført at hun er ugift, Almiselem 82 år, og boende hos indsidder N. Nielsen.

Hendes forældre, **Anders Bentsen** og **Ellen Jensdatter** er fra samme område, Vallerød, men dem ved vi nu ikke meget om, kun at de blev født omkring 1757. I folketællingen 1787 står han som gårdejer og gift med Ellen. Hun har dog været gift før idet der tillige er to børn, Jens og Ole på 5 og 6 år. Sammen får de så **Inger**, som er tvillingsøster til deres andet barn Anne. Ved folketællingen i 1801 står han nu kun som ”husmand med jord”. Han er da 45 år og der er kommet nogen flere børn til. Dog undrer det at kun Inger er med i denne tælling, nu som 15 år, men Anne er der ikke.

Det kan være at hun er ude og tjene, det var jo almindeligt når man var blevet konfirmeret.

Ingers førstefødte søn **Anders (Jørgensen** efter husar Jørgen) bliver fabriksarbejder på en af Mølleåens fabrikker. Han gifter sig med **Juliane Marie Christensdatter**. Hun er født i Bloustrød i 1827. Deres første barn, Ole, bliver født 1844 og bor hos bedsteforældrene i den første tid måske fordi Juliane kun er 17 år da Ole fødes. Vi ved fra Kirkebogen at de unge bliver gift samme dag som lille Ole bliver døbt i Hørsholm kirke.

Bedsteforældrene hedder **Christen Jensen** og **Ane Kirstine Olsdatter**. De bor i den lille by Mikkelborg ude ved Øresundskysten. Hun er fra lokalområdet, dvs, nordsjælland, men han kommer helt oppe fra en lille by nær Ålborg, som hedder Bislev. Her var hans far, Jens Christensen, gårdmand. Han har åbenbart måttet forlade hjemstavnen for at finde andet sted at tjene til livets ophold, men det vides ikke hvorfor han er rejst den lange vej til Sjælland. Hvorfor han lige netop er havnet i Mikkelborg er ikke godt at vide.

I folketællingerne kan man læse at han er parcellist og lever af sin jord. Der er flere børn i ægteskabet men det er altså Juliane Marie som er vores stammoder, og det er et billede af hende der er på næste side.



Christen Jensens forældre er som nævnt gårdejere (eller gårdfæstere da der jo ikke var frie bønder før efter stavnsbåndets ophævelse) i Nørrejylland. Det er ikke lykkedes at finde præcis hvor de kommer fra, men man flyttede ikke meget rundt dengang, så de er nok født og opvokset i Bislevs omegn. Faderen **Jens Christensen** er født 1751 og hans forældre kender vi da også navnet på. Hans fader **Christen Nielsen Møller**, gad vide om han var møller, og konen **Maren Eriksdatter** er begge født omkring 1730 og er altså også fra Bislev. Vi ved at de begge har boet og er døde fra Ilsøgård, gården som sønnen overtager. Christen døde allerede i 1786, men hun levede videre til 1801 og har så været aftægtskone da Jens Christensen overtog gården. Vi kan læse i folketællinger og kirkebøger at det har været en tid med mange udfordringer for familien Christensen. De bliver gift 10 december 1886 i Bislev kirke, og allerede den 20 december fødes deres første barn. Det lever dog kun et par uger for i kirkebogen står der at barnet, ”udøbt søn” er død 10. januar. Der kommer dog snart et par børn mere, men i 1797 må de igen miste et barn, en pige som dog dør allerede ved fødslen. Om bedsteforældrene og deres børn ved vi ikke meget, kun at vores ane Jens er deres måske eneste barn. De bliver gift som ganske unge og får Jens da de er i begyndelsen af tyverne, men deres bryllup har ikke kunnet findes i Kirkebogen, og senere børn kendes ikke.

Slægten som kommer fra Fredericia og Slagelse

Her er igen to grene af familien der kommer fra forskellige steder i landet. Man kan altid undres over hvordan to mennesker fra så forskellige steder som Slagelse og Fredericia møder hinanden og bosætter sig et helt tredje sted, nemlig Bloustrød i Nordsjælland. Som før nævnt var det begrænset hvor meget folk flyttede rundt i landet. Dels var veje dårlige og svære at færdes ad, og dels var samfærdsel meget begrænset, sikkert kun med en hestetrukket vogn måske en gang eller to om ugen. Alligevel kom folk altså rundt i landet.

(tænk blot på at H C Andersen som er født i Odense 1805, nåede helt til Malaga i Sydspanien i løbet af sit liv) Det var normalt at man kom ud og tjene når man var konfirmeret, men det var oftes i den nærmeste omegn at man fik arbejde. Drengene var jo bundet af at de skulle kunne stille som soldater, og derfor blev på fødeegnen, dog var det kun de drenge som var børn af husmænd og daglejere der skulle være soldat.

Herremændenes og byboernes håndværkeres sønner var fritaget for at blive soldater.

Pigerne fik arbejde som malkepige eller gik til hænde på herregårde ellers hos præsten og andre standsfolk.

Den gren af familien som vi møder i Usserød i Nordsjælland, har deres oprindelse i Fredericia og i oplandet omkring Slagelse.

Karen Marie Andersen (født Hansen efter sin far Hans) kender vi fra tidligere som en af personerne i slægten fra Bornholm. Det er hendes forældre vi nu skal se på. (Hans er ham som blev vægter på Usserød klædefabrik)

Hans Andreasen er født i Fredericia by i Jylland 1796 og er barn af en Bødker-familie der. Faderen **Andreas Jørgensen** og moderen **Inger Hansdatter** (eller som hun kaldes ved vielsen **Ingeborg Hansdatter Schmidt**) har haft en bødkerforretning i Kiøbmagergade. At være håndværker dengang har sikkert været bedre end det hårde slid på landet, hvor markarbejde sled mange ned i en tidlig alder. Alligevel dør Andreas i en tidlig alder, bare 47 år gammel i året 1812. De har på det tidspunkt en lille børneflokk, men flere af disse er døde i en tidlig alder. Kun Hans og hans storebror overlever, de øvrige dør inden for de første 2-3 leveår. Børnesygbomme som vi kender i dag og som børn får vaccine imod, var ganske farlige dengang og tuberkulosen var også en slem gæst i mange hjem. Kopper havde man fået nogenlunde styr på, idet man allerede fra omkring 1800 var begyndt at koppevaccinere, og alle børn skulle ved lov vaccineres inden konfirmationen. Inger Hansdatter lever nogle år efter mandens død, men dør som 49-årig i 1821.

Hans bliver gift med pigen som er fra Slagelse. Vi ved ikke ret meget om hende, pigerne er hvad arkivalier angår meget anonyme, idet de ofte bare er kone til deres mand og ikke nævnt med navn. Det er tilfældet med Karen, hun er barn af en Niels, og navnene Niels og Karen er to af de almindeligste navne i Danmark på det tidspunkt. Jeg er ikke sikker på at det er den rigtige Karen jeg har fundet i en lille by ved navn Havrebjerg lidt uden for Slagelse. Hun er den der passer bedst i alder af alle de "Karener" jeg har fundet. Hvis hun er den rigtige så er hun barn af en indsidder, d.v.s. "en person, gerne på landet, som ikke ejer hus og jord, men lever af forefaldende arbejde som daglejer". Hun har så som konfirmeret skulle ud og tjene og måske er det derfor at hun af uforklarlige årsager kommer til Bloustrød. Her bliver hun så gift med Hans.

Jeg har valgt ikke at følge familien længere tilbage i tiden da ovenstående slægtskab er utilstrækkeligt dokumenteret.



Dette billede skulle ifølge familien være af ovennævnte Karen Nielsdatter

Slægten fra Lejre

Nu vender vi tilbage til familien Hansen, og går tilbage til forfædrene til førnævnte Johan Henrik Hansen, der jo døde ret tidligt af dilerium tremens. Faderen var husmand i Ledreborg, på det lille sted der hed Havremarkshuse. Ham har vi også nævnt tidligere, Hans Nielsen, og hans kone Karen Nielsen (født Henriksdatter).

Hans Niensens far hed **Niels Hansen**, blev født i 1778 i Viby i Syv sogn. Han giftede sig i 1806 med **Karen Rasmusdatter**, som er fra Allerslev. Vi kender faktisk kun et barn, nemlig ovennævnte Hans Nielsen, og søgen i kirkebøgerne efter flere børn er endt resultatløst. Det er faktisk ret usædvanligt at man kun får et barn, men det lader altså til at være tilfældet.. De sidste år bor han sammen med Karen på et husmandssted i Lejre by. Karen dør 1851, men Niels lever videre til 1860. Det er angivet at han er aftægtsmand, hvilket vil sige at han bliver forsørget af dem han bor hos. Måske er det noget af hans familie der har taget sig af de gamle, eller han har overladt sit husmandssted til nye ejere, mod at de så forsørger ham og hans kone.

Vi springer nu en generation tilbage og stifter bekendtskab med Niels Hansens far. Han hed **Hans Jensen**, blev født i Viby 1739, og står som gårdmand i Viby. Han når at blive gift 4 gange. Den første kone hed **Boel Pedersdatter**. De bliver gift 1770, men hun dør 2 år efter. De får sammen én pige, Anna, som bliver født 1772. Den næste kone bliver han gift med 1774 hedder **Anne Margrete Hansdatter**. Hun dør 2 år efter, og efterlader ingen børn. Hans 3. kone hedder **Karen Cornelidatter**, og med hende får han vores ane Niels i 1778. Hun dør dog også efter nogle år, 1786, og når kun at få det ene barn. Hans 4. kone, **Ellen Lydersdatter**, bliver Hans Jensen gift med 1786, og Ellen er åbenbart gjort af et holdbart stof, for hun føder i alt 5 børn, og nu er det så manden der bukker under for sygdom og død. Han dør 1805, og Ellen får sig en ny mand til at hjælpe med gårdens drift. Jørgen Nielsen er så med til at levere endnu en Hans til den store børneflokk, inden han så dør 1813. Nu er Ellen Lydersdatter alene, og gifter sig ikke igen, men lever videre til 1826, hvor hun så dør i en alder af 62 år.

Karen Rasmusdatter er barn af en husmandsfamilie, Faderen **Rasmus Andersen** og hans kone **Mette Jørgensen**, Begge er født ca. 1730, og også disse to forældre får tilsyneladende kun et barn, Karen. Her er det umuligt at finde flere børn da kirkebogen er gået tabt. Det har kun været muligt at finde oplysninger om familien via folketællingerne i 1787 og 1801. I 1787 står forældrene som 57 årige og med barnet Karen som 11 år gammel. I 1801 angives at Karen er 24 år og tjenestepige på Ledreborg Hovedgård.

Mette Jørgensen lever til 1807, men Rasmus har jeg søgt død i de eksisterende kirkebøger uden held. Jeg ved dog at han var levende i 1801, og ved konens død i 1807 var hun angivet som enke efter Rasmus Andersen. Så han må være død på et tidspunkt der imellem.

Slægten fra Skuldelev

Det var så hvad vi ved om Hans Nielsen og hans familie. Vi vender os nu mod hans kone, Karen født Henriksdatter, og hendes forfædre.

Karens far hed **Henrik Pedersen** og var fra Horns Herred. Han blev født i en lille by, Sæby, hvor forældrene havde deres husmandssted. Henrik blev gift med **Kirsten Thomasdatter** i 1803 og de bosætter sig i byen Onsved. Der kommer 3 børn i ægteskabet, piger, og de fødes med mange år mellem hver, hvilket var meget usædvanligt på den tid. I folketællingen 1834 kan man læse at Henrik er husmand og har været ”en meget svagelig mand” og at han ”underholdes tildels af frivillige bidrag fra byens øvrige beboere”. Man kan yderligere læse at der også bor en **Margrethe Larsdatter**, 86 år, og at hun er Kirstens mor. Hun er angivet som ”inderste” og ”almisselem”. Almisselem var betegnelsen for den form for alderdomsforsørgelse som ældre havde mulighed for at få tildelt af sognet på den tid i Danmark.

En **indsidder** (også kaldet **inderste**) er en betegnelse for "en gift eller ugift person af almuen, der bor til leje hos en gårdmand eller husmand og som, uden at have fast tjeneste hos denne, har sin egen husstand ”

Margrethe er gift med **Thomas Jørgensen**. Han er født og opvokset i Onsved og lever her som husmand. I følge kirkebogen er de ikke blevet gift i Skuldelev sogn, men da hun tilsyneladende kommer fra et andet sogn, hun findes nemlig ikke som døbt i Skuldelev, så kan vielsen være holdt i hendes fødesogn. Desværre har det ikke været muligt at finde hvor hun kommer fra.

Thomas forældre er begge fra Onsved, de er blevet gift i Skuldelev kirke 17 oktober 1745. Faderen hed **Jørgen Jensen** og er født helt tilbage i 1694. Moderen **Berthe Thomasdatter** er lidt yngre, hun er født i 1713. De ser ud til at være udstyret med et godt helbred, de får en del børn, 8 i alt. Det er dog ikke idel lykke, for man kan se i kirkebogen at et par af børnene dør i en tidlig alder. Nu får man jo ikke at vide hvad børnene dør af, det er sjældent at præsten ved hvad årsagen er. Børnedødeligheden var stor i gamle dage, børnesygdomme som mæslinger, skarlagensfeber og andre infektionssygdomme havde man ingen midler imod. Her skulle kroppens eget forsvar nedkæmpe sygdommen, penicillinen var ikke opfundet.

Jørgen bliver næsten 80 år, og i Kirkebogen skriver præsten:”begraven gamle Jørgen Jensen 79 aar gammel”. Berthe bliver ikke helt så gammel, men da hun er yngre end Jørgen så overlever hun ham med 4 år. Præsten skriver:” begraven Jørgen Jensens kone 65 aar gammel”. Hun får ikke sit navn i kirkebogen, hun er altså ”bare” hans kone.

Slægten fra Lille Lyngby

Den anden gren af Hansen-familien kommer, som nævnt i kapitel 1, ligeledes fra Sjælland, men lidt nordligere end Lejre. I byerne Lille Lyngby og Store Havelse er **Niels Erlandsen** og **Ellen Jensdatter** født og opvokset.

Niels er søn af gårdmanden **Erland Sørensen** og hustru **Dorthe Nielsdatter**. Dorthe er hans anden kone idet Erland bliver gift første gang med **Margrethe Nielsdatter**. Vi må gætte på at de er blevet gift omkring 1794 idet de får deres første barn i 1795. Når vi siger at vi gætter, så skyldes det at vi igen er så uheldige at alle kirkebøgerne fra før 1815 er gået tabt. Derfor har vi kun de oplysninger der findes i folketællingerne i 1787, 1801 og 1834 til at danne os et billede hvordan deres liv har formet sig.

Margrethe Nielsdatter er mor til den første del af deres børneflokk på i alt 3, Søren, Maren og Ane. Margrethe dør imidlertid allerede omkring 1801, hvor Ane bliver født. Vi kan gætte på at det måske er en følge af den sidste barnefødsel der har kostet hende livet, men vi ved det ikke, for der findes ingen dokumentation herfor.

Dorthe Nielsdatter træder nu til for at hjælpe med børn og husholdning, for det var en absolut nødvendighed når manden mistede sin kone. Vi gætter på at Dorthe er Margrethes lillesøster, på grund af efternavnet Nielsdatter. Men vi ved det som sagt ikke da dokumentation mangler. Dorthe er født 1773 og dør 1820 efter at have fået 4 børn, heriblandt altså Niels som jo er vores ane. Vi kender ikke forældrene til de to koner, kun kan vi nu sige at deres far må have heddet **Niels**.

Den sidste folketælling hvor vi kan følge familien er fra 1834. Her kan vi læse at Erland bor som aftægtsmand hos gårdmand Niels Jørgensen, og hans hustru Maren Erlandsdatter. Det ser altså ud til at mellemste datter af første ægteskab, Maren, har overtaget gården efter faderen og ført den videre sammen med sin mand. Erland er på dette tidspunkt 72 år, en ganske betragtelig alder på den tid, og han dør da også et par år senere.

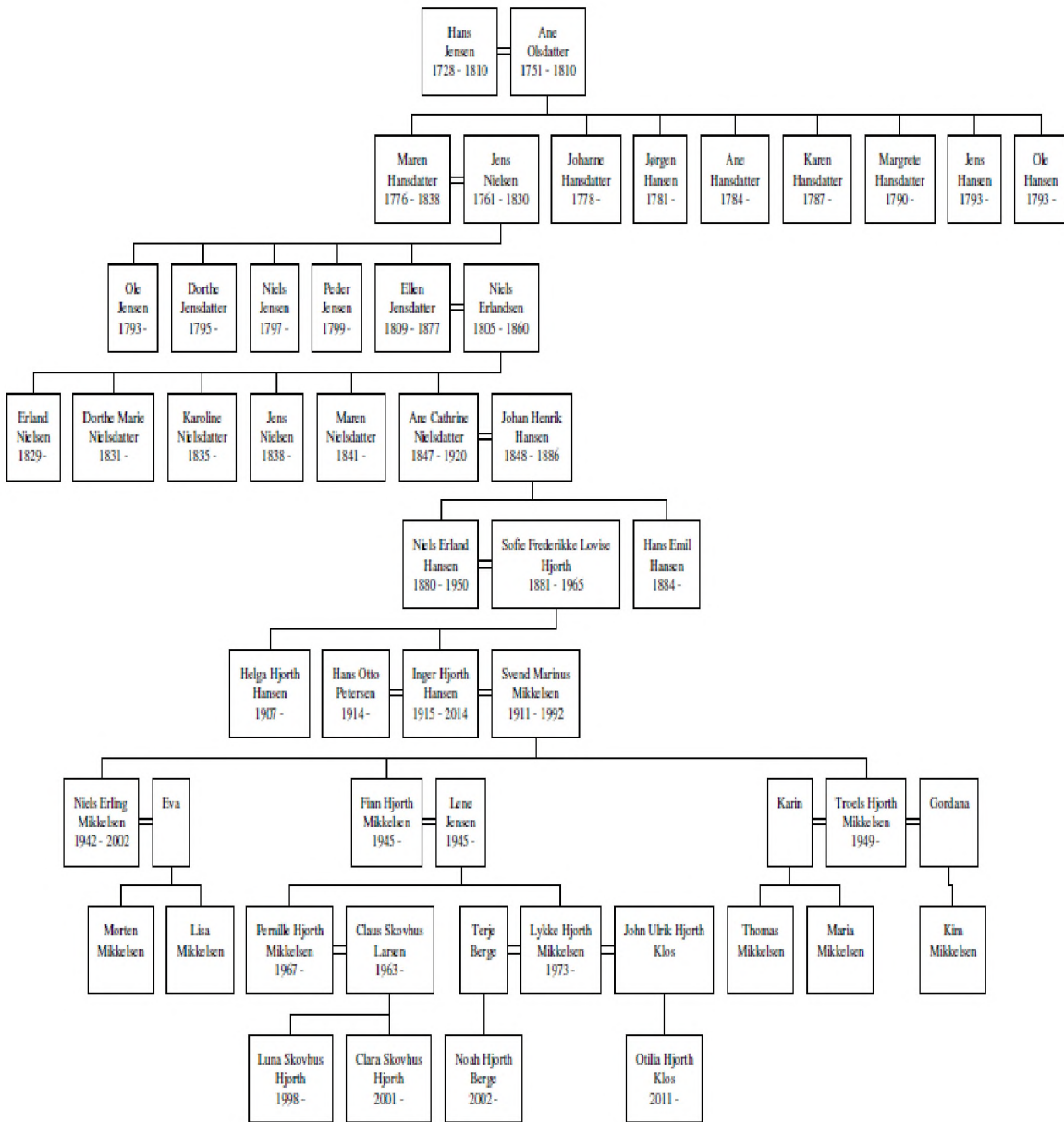
Slægten fra Store Havelse

Den anden gren, **Ellen Jensdatters** forældre, er fra byen Store Havelse som ligger i samme område som Lille Lyngby. Faderen **Jens Nielsen** er gårdmand og gift med **Maren Hansdatter**. Jens er født 1761 i Store Havelse og Maren, vi ved ikke hvor hun kommer fra, er noget yngre idet hun er født 1776. Igen må vi gætte os til familiens livsløb ud fra de oplysninger vi finder i folketællingerne. I 1801 kan vi læse at Jens er 40 år og Maren er 25 år og at de har i alt 4 børn. Den ældste Ole er 8 år, og derefter følger med 2 års mellemrum, Dorthe, Niels, Peder og pudsigt nok med et 10 års spring vores ane **Ellen**.

I 1834 står følgende(Jens er død i 1830) Gårdmand Niels Jensen, altså hans søn, separeret, det er en meget usædvanlig oplysning på den tid, da det var utroligt besværligt at blive løst fra sit ægteskab. Desuden bor moderen, Maren Hansdatter, på gården som aftægtskone til hendes død 4 år senere. Øvrige beboere i husstanden er en husholderske (21 år) samt 2 tjenestefolk. Der er ingen børn, eller måske har den fraseparerede kone taget dem med sig. Sorgen over at konen har forladt menageriet holder nu ikke så længe, for førnævnte husholderske ses som kone ved næste folketælling i 1840.

Vi slutter lige denne familie af med at nævne Marens forældre. Fader **Hans Jensen** født 1728 og hustru **Ane Olsdatter** født 1751. Gift omkring 1774, idet første barn bliver født 1776. Stor børneflokk, 8 børn hvoraf de sidste to er tvillinger. Af folketællingen fremgår det at Hans er gift for anden gang, men alle deres børn er af dette ægteskab. Fra en dødsanmeldelse og et skifte for Hans og Ane fremgår det at de er døde omkring 1810.

Efterkommere af Hans Jensen



Slægten fra Vejle-egnen

Nu skal vi tilbage til Jylland for at finde forældrene til ”brandmandens” far, Niels Severin Sørensen Hjorth. Faderen, **Søren Nielsen og Abbelone Mikkelsdatter** er nævnt i kapitel 1. Så deres historie kender vi, men vi skal en generation længere tilbage, og der møder vi **Niels Hiort** og hans kone hvis navn vi ikke kender, da hun ikke er nævnt i folketællingerne. Niels bliver gift engang midt i 17 hundredetallet, men det præcise år kender vi ikke. Derfor heller ikke hans første kones navn. Hun skænker ham tre børn, Peder, Maren og Søren, og det er så den Søren der er far til Niels Severin. Hans kone dør imidlertid allerede omkring 1777, og Niels gifter sig igen med Karen Therkelsdatter, og sammen får de endnu en Søren.

Gamle Niels holder dog ikke så længe, i kirkebogen kan vi læse at Niels er død i 1795, 75 år gammel. I folketællingen for 1801 kan vi læse at Karen Therkelsdatter 46 år har giftet sig igen. Der skulle jo være en mand til at føre gården videre så nu hedder husbond Rasmus Nielsen 37 år. Af deres vielse fremgår det at Rasmus kommer fra en lille by ved navn Enner. (Byen, som ligger lidt vest for Horsens, er måske ukendt, men i dag huser den ”Enner Mark fængsel” hvor bl. a. Peter Lundin sidder).

Sammen får de en søn, Niels Severin, 4 år.

Vi skal også se på Abbelone Mikkelsdatters ophav. Hendes forældre kommer fra byen Ulkær i Sindbjerg sogn (vi er stadig i Jylland). Faderen, **Michel Nielsen**, er bonde der og gift med **Maren Christensdatter**. **Abbelone** er født 1772 så der er ikke mange oplysninger vi kan finde om hendes forældre. Første folketælling er fra 1787 og da er Abbelone allerede ude og tjene andet steds i lokalområdet. Dog har vi fundet forældrene til Michel. Det vil sige faktisk er det kun faderens navn vi kender, for når man læser i kirkebøgerne, er det ofte kun faderens navn der bliver nævnt i forbindelse med en barnedåb. Og så selvfølgelig alle vidnerne og fadderne. Ofte skriver præsten at ” smed Sørensens kone bar barnet” altså igen var kvinderne ret anonyme den gang.

Forældrene til Michel, er altså **Niels Mikkelsen** født 1727 og hustru. ”**Hustru**” dør ret tidligt og Niels gifter sig igen, men denne gang kender vi navnet på konen. Johane Rasmusdatter, født 1745, beriger ægteskabet med to børn, Bodil og Michel, og disse to kan vi finde igen i folketællingen i 1801. De er begge ude at tjene, Bodil er 19 år og Michel er bare 12 år, så man kom altså hurtigt ud for at arbejde. I dette tilfælde ser det dog ud til at de er blevet forældreløse, for vi ved at Niels dør allerede i 1796, og Johane (muligvis fundet i kirkebogen død 1800) er ikke til at finde i folketællingen for 1801, så vi må formode at hun er død, og at børnene derfor er kommet tidligt hjemmefra. De to sidstnævnte børn er altså ikke direkte aner, det er ovennævnte Michel Nielsen der fører slægten videre, med barnet Abbelone.

Maren Christensdatter er heller ikke til at finde i de gamle kirkebøger. Måske er hun fra et andet sogn, og derfor er de to blevet gift i hendes fødesogn, eller også har det ikke været til at læse præstens kragetæer i de gamle kirkebøger fra Sindbjerg sogn. Vi må gætte på at Abbelone er deres førstefødte, og da hun er født i 1772, så er forældrene nok blevet gift kort tid inden, og de har da også kun lige nået ”skelsår og alder”, idet **Michel** blot er 20 år gammel da Abbelone bliver født.

Slægten fra Lolland

Vi er nu kommet til den næstsidste gren af familien, nemlig dem som er forfædre til ham vi har kaldt ”brandmanden”. Som du måske husker fra 1. kapitel blev brandmandens far, Niels Severin Sørensen, gift med Vilhelmine i Vejlø kirke i 1832.

Nu skal vi så hilse på hendes forfædre og -mødre. **Jens Frederik Leonhardsen og Birthe Kirstine Larsdatter Marcussen** må have mødt hinanden i forbindelse med at Jens var korporal og hun var af en militær familie i Køge. Vi ved ikke så meget om de to. Han blev født på Lolland i byen Hellinge 1777, og hun blev født i Køge 1784. De er begge børn af smede og blev smedet sammen 21 januar 1803. Det var netop på den tid da vi lå i krig med englænderne, men der er ikke noget der tyder på at han har været med i den krig.

Det ser ud til at de to har levet et fredeligt liv i en skovfogedbolig i Lov Østerskov på Sjælland, han står anført som skovfoged i folketællingerne, og de har der fået en lille børneflokk på 9, 7 drenge og to piger.

Han er død fire dage før jul i 1847, kun et halvt år før treårskrigen mod Preuserne, den krig som vi vandt. Det var også på den tid hvor Danmark fik sin første grundlov. Det er faktisk den grundlov som vi den dag i dag stadig lever efter i vort lille land.

Hun holdt noget længere idet hun først døde 14 år senere, og det skete tilmed et helt andet sted, nemlig i København på Vartorv hospital. Vartorv hospital var en slags alderdomshjem eller fattighus hvor nok specielt tidligere militærfolk eller enker efter sådanne, kunne få lov at leve deres sidste år. Man skal jo huske på at der dengang hverken fandtes folkepension eller kapitalpensionsordninger. Normalt måtte de ældre håbe på at deres børn ville tage sig af dem eller at det offentlige anbragte en på fattighjem, når man ikke længere selv kunne skaffe sig det daglige brød.

Det var altså ”brandmandens” mors forældre vi her fik stiftet bekendtskab med, men vi skal endnu længere tilbage i tiden. Vi skal ned på Lolland hvor hendes bedsteforældre, på fædrene side, boede.

Leonhard Laursen og hustru Carolina Sophia Raahauge er begge fra en lille by, helt ude vestpå på Lolland, den hedder Halsted. Han blev født december 1747 og hun juni 1759. Leonhard har været skytte på godset Juellinge, som dengang var del af Halsted kloster, men som tillige havde forbindelse til det andet gods Juellinge på Stevns. Det har sikkert været et godt job at være ansat under et gods, og familien ser da ud til at have levet et godt liv efter den tids forhold. Vi har kendskab til 3 børn i familien men der kan sagtens have været flere, det er ofte svært at finde samtlige levende og døde børn i kirkebøgerne, på grund af at det er svært at læse præstens ”kragetæer”.

Leonhard dør år 1800, og på det tidspunkt er det yngste barn kun 14 år gammel, så moderen må nu se at finde en anden mand til at hjælpe med at opretholde livet for den lille familie. Hun gifter sig igen efter nogle år med Niels Nielsen. Fra det ægteskab har vi oplysninger om et barn, Claus Raahauge Nielsen, som bliver født 1804. Han bliver husmand i byen Græshave på Lolland og lever til 1840.

Nu går vi så et skridt længere tilbage i tiden for at hilse på Leonhards far Laurits som også var smed. Han blev født 1719, altså for ca. 300 år siden, i byen Avnede på Lolland. Vi ved ikke så meget om forældrene for så langt tilbage i tiden er kilderne meget sparsomme. Laurits blev gift med pigen Karen Andersdatter 1740, men ægteskabet blev ret kort for allerede i 1749, kort før Laurits 30 års fødselsdag, dør han. De når at få i hvert fald 4 børn, og nu står Karen så alene med dem. Hun gifter sig dog et par år efter, for det var nødvendigt for at klare sig og sine børns forsørgelse. Den udkårne er igen en smed, ved navn Otto Andersen, og vi må gætte på at han har overtaget både smedien og konen efter afdøde.

Vi skal også lige se på hvorfra **Carolina Sophia Raahauge** stammer. Hun er barn af **Claus Raahauge**, som var forpagter på Havlækkegård nær Bandholm by midt på Lolland. Claus Raahauge var tilsyneladende en velstående herre. Vi har i hvert fald hans skifte fra hans død, og her fremgår det når man læser det 90 sider lange dokument, at boet har været rigt. Desværre ser det ud til at Claus har levet noget over evne for hans enke ender med at stå uden midler da skiftet efter flere års udredning endelig bliver afsluttet.

Lad os bare dvæle lidt mere ved Claus Raahauge for der er faktisk en del at fortælle omkring den del af familien. Hans forældre og bedsteforældre er alle fra Vestlolland og har som håndværkere været knyttet til de lokale godser. Der er endog noget der tyder på at forældrene har haft bopæl på den lille ø Slotø i Nakskov fjord. Vi er tilbage 1600 tallets midte og der lå på denne ø et skibsværft som skulle fremstille krigsskibe.

Men lad os se lidt mere på hvordan det gik med Claus Raahauge selv og med hans familie. Han blev født omkring 1720 og giftede sig 1748 med **Giertrud Marie Jacobsdatter Bølle**, og sammen fik de 7 børn, en af dem var Caroline Sophia. Giertrud Bølle havde allerede været gift en gang og havde fra dette ægteskab en søn. Hun døde 1763 og efterlod alle sine mange børn til Claus. Han, der nu var forpagter og derfor en holden mand, måtte nu finde en ny kone til at hjælpe med at opfostre alle disse børn. I 1765 giftede han sig med den kun 22 årige **Ideche Sophie Lorentsdatter Holsteen**. Sammen fik de også 7 børn. I 1780 døde Claus efter i nogen tid at have skrantet og nu begyndte så den langvarige proces med at få opgjort boet. Efter to år kunne skiftekommissionen konstatere, at når alle kreditorer var betalt, så var der ikke meget til overs til den sørgende enke. (hele skiftet på ca. 90 sider ligger i transkriberet kladde, som bilag til denne slægtsbog, udført af oldemor Inger som var så skrap til at læse de gamle skrifter)

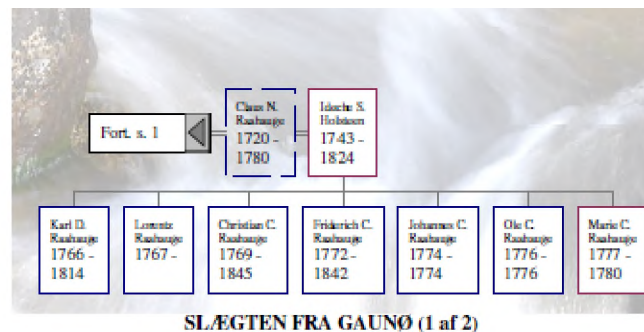
Ideche Sophie Lorentsdatter Holsteen, var så heldig at hendes far, der var klokker i Vordingborg, havde lidt på kistebunden, så han kunne hjælpe datteren, der jo nu skulle forlade Haulækkegård. Ideche fandt efter nogen tid en ny mand, og blev gift med toldkontrollør Poul Brendstrup i 1782. I ægteskabet blev der født en datter, ved navn Mette Marie Brendstrup. Poul Brendstrup, vi ved ikke hvor gammel han var, døde allerede efter 4 års ægteskab, og nu stod Ideche igen på bar bund. Nok var de fleste af børnene fra tidligere ægteskab sat i vej, men den lille nye Mette Marie var kun 4 år, og hende skulle der tages vare på.

På den tid havde en fremsynet mand, Niels Ryberg, skabt et hørspinderi i Byen Køng på Sydsjælland. Ideen med spinderiet var at skabe beskæftigelse og udkomme til enlige kvinder, og hertil kom Ideche, med sin søn Friderich af første ægteskab og den lille Mette Marie. Fra folketællingen fra 1787 og 1801 kan vi se at hun bliver på spinderiet og bliver leder af det, og at hendes børn også bliver beskæftiget der. Hun dør ifølge kirkebogen for Køng sogn den 20 oktober

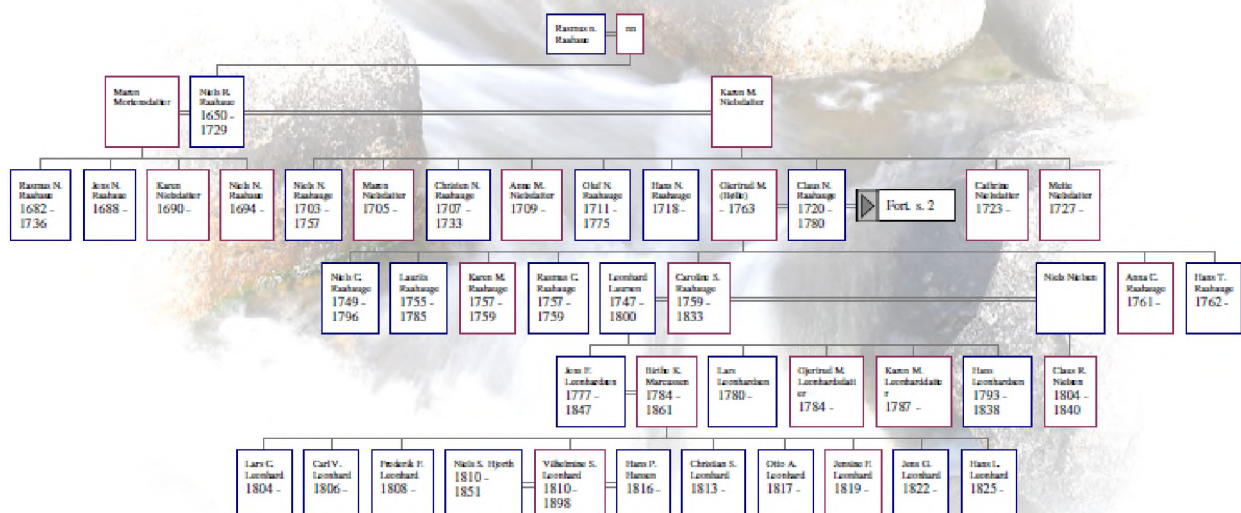
1824, 80 år gammel.

Birthe Kristine Larsdatter Marcussen er den sidste vi skal nævne her. Hun er datter af faunsmed Lars Marcussen og hustru Maren Bertelsdatter. Han er militær smed i Køge, men ud over dette ved vi ikke meget om familien.

Det var en lang historie om alle de personer vi kender på Lolland og senere i andre byer på Sydsjælland. Nedenfor vises stamtræet, men kun for de personer som er vores direkte aner. Jeg har kaldt det for slægten fra Gaunø, men det er et stamtræ der dækker alle personer tilbage fra Lolland i 1700-tallet og frem til skovfogeden i Lou Østerskov.



SLÆGTEN FRA GAUNØ (1 af 2)



Slægten fra Danstrup og Langerød

Den sidste af de mange familiegrene som er blevet beskrevet, er forfædrene og formødrene til **Gunild** (brandmandens kone). **Gunild** er, som nævnt i kapitel 1, født i en af de små byer i Nordsjælland. Det er hendes forfædre vi nu skal følge bagud i tid. Hendes fødeby, Roland, ligger lidt øst for Knurrenborg Vang nær Asminderød. Byen findes næsten ikke i dag, hvor det meste af området er ændret til hesteavl. Dengang var Roland blot 2 gårde, der i årene omkring 1780-erne, så småt blev ”udskiftet” og som derved gav plads til enkelte husmandsbrug. Et af disse blev så fødested for **Gunild Elisabeth Mogensdatter**. ”Udskiftningen” gik ud på at få jorden i Danmark delt på en mere hensigtsmæssig måde. Små jordlodder blev samlet til større stykker så driften kunne blive mere rationel og det var vel også en følge af de politiske ændringer der var på vej i årene efter Stavnsbåndets ophævelse.

Gunilds familie er nok den familie vi kan følge længst tilbage. Derfor er det også svært at få hold på alle de personer der er del af familien. Bedst er det nok at kigge lidt i stamtræet samtidig med at man prøver at følge familien tilbage i tiden.

Vi begynder med Gunilds forældre, som allerede er nævnt i kapitel 1. Her stod at faderen hed **Mogens Johannesen**, han var parcellist, d.v.s. at man ejede et lille jordstykke, som man dyrkede, men som ofte måtte man supplere til livets ophold som daglejer. Han gifter sig 1833 med Birthe Kirstine Hansdatter og sammen får de et par børn. Men glæden varer kort, for også her kommer døden på besøg. Allerede i 1839 dør hun fra ham, og hendes lillesøster træder til for at hjælpe med de to børn. Lillesøster, **Anne Hansdatter**, gifter sig dog snart efter med Mogens, og de får sammen 4 børn, heriblandt **Gunild Elisabeth** der kommer til verden 1847.

Så følger vi Mogens Johannesens familie bagud i tid. Han er barn af indsidder og musikanter **Johannes Jacobsen** som boede i byen Danstrup (også i Asminderødområdet) sammen med sin kone **Gunild Mogensdatter**. De bliver gift omkring 1808, er begge i tyverne, og får to børn, Mogens som er den førstefødte og en lillebror, Peder, som er 5 år yngre. Som så ofte dengang kommer døden på besøg, og Johannes må sige farvel til sin Gunild allerede i 1819. Mogens gifter sig dog igen senere på året med Birte, men hun har ikke noget med familien at gøre da det jo er Mogens vi skal følge. **Johannes** er barn af **Jacob Frisberg**. Jacob blev født i Grønholt 1751 og har været soldat, eller ”rytter” som der står i de gamle papirer, i Slesvigske rytterregiment. Senere forlod han åbenbart den militære løbebane, måske på grund af alder, og blev arbejdsmand. Vi ved at han boede sammen med sin kone **Karen Jonasdatter**, med hvem han blev gift i 1779, i et lille hus tæt på skoven i Grønholt. Huset hedder ”Frændesøhus” og eksisterer den dag i dag. Det fungerer nu som børneinstitution. Jacobs far hedder **Peder Frisberg**, er født 1709, sikkert i samme område, men vi er langt tilbage i tiden så oplysningerne er sparsomme. Vi ved dog at han lever og bor i Nødebo og det er også herfra han dør i november 1779. Hans kone, hvis navn vi ikke kender, bliver han viet til i 1751, men som sædvanligt har præsten ikke nævnt hendes navn, ej heller da hun 12 år senere dør. Begge de to er fra begyndelsen af 17-hundredetallet så længere kommer vi ikke tilbage her.

Vi kan i stedet følge **Karen Jonasdatters** familie et stykke tilbage. Hun er barn af **Jonas Hansen** og **Cathrine Rasmusdatter**. De er også fra området ved Grønholt. Vi kender kun til deres fødsel vielse og død, for nu er vi tilbage hvor kun kirkebøgerne kan fortælle os lidt om vores familie. De er begge født omkring 1730 og blev gift 1758. De har levet i byen Sørup til deres død, han 1782 og hun 1785. Det er dog lykkedes at finde Cathrines forældre. De er født helt tilbage i hhv. 1686 og 1703. Han hed **Rasmus Mogensen** og hun **Maren Hermansdatter**. De bliver gift i 1729, 4 år før de får Cathrine, så der er måske et par ældre søskende vi ikke har fundet i vores søgen i kirkebøgerne. Rasmus dør 1750, men Marens dødsår kender vi ikke.

Mogens mor, Gunild Mogensdatter, er barn af Mogens Jensen og Kirsten Jensdatter.

De er begge født omkring 1741 og bliver gift 1770 i Asminderød kirke. Forældrene til de to har vi også navnene på. Hans forældre er **Jens Mogensen** og hustru **Boel Andersdatter**, og hendes forældre **Jens Jensen** og **Birthe Andersdatter**. Alle er de født i begyndelsen af syttenhundredetallet, men der findes ikke oplysninger om deres liv og beskæftigelse.

Slægten fra Endrup

Det var så om Gunild Mogensdatters far. Nu til moderen der hed Anne Hansdatter. Det var hende der trådte til da søsteren Birthe Kristine døde. Hun er fra byen Endrup, igen en af de små byer i Asminderød sogn som nok næsten ikke er til at få øje på i dag, med den udvikling der har været i Nordsjælland. Hun er født i 1816 og blev gift med Mogens 1840. Sammen får de 4 børn. En hedder Johannes (efter bedstefaderen) en hedder Ole, pigen bliver døbt Gunild Elisabeth (efter bedstemoderen), og yngste bliver kaldt Birthe Kirstine (til ære for Mogens afdøde kone) Mogens er i folketællingerne opført som arbejdsmand og daglejer og har sikkert haft et lille husmandsbrug ved siden af. Det er da sjovt at tænke på at Gunild er min oldemor og hun levede helt frem til 3 år før 2. verdenskrig, og altså 8 år før jeg blev født. Hun døde 28 december 1937 så hun nåede da at få julen med. Hendes mand, brandmanden, var allerede død 1913, så hun har levet i enkestand i næsten 25 år og nåede at blive over 90 år.

Tilbage til Gunilds familie. Annes far og mor hed **Hans Svendsen og Lisbeth Hansdatter**. Begge fra Asminderødområdet. Født i syttenhalvfjerdserne, og viet 1803. Hanses forældre, **Svend Larsen og Sisse Nielsdatter** er begge fra Grønholt by, født i henholdsvis 1734 og 1746. De blev gift 1771. Det er ikke meget vi ved om dem og deres ophav, Sisses far hed **Niels Pedersen**, og Svends far hed vel **Lars**, sådan som familienavnene skiftede dengang (Den kongelige navneforordning var ikke slået i gennem især ikke i landsognene. Så Larses søn hed altså Larsøn, og en datter kom til at hedde Larsdatter. Senere skulle man beholde familienavnet generation efter generation, sådan som man gør i dag)

Lisbeth Hansdatters familie er endnu mindre dokumenteret. Her ved vi kun at faderen jo må have heddet **Hans** og så har vi fundet Lisbeths mor der hedder **Mette Nielsdatter** (f. 1743 og død 1830) Også disse personer er fra lokalområdet Endrup. Nu er der bare det problem at man i folketællingen fra 1787 angiver at Mette Nielsdatters barn Lisbeth er barn af første ægteskab, Hans kan altså ikke være hendes far. Nærmere kommer vi nok ikke, eftersom vi ikke har fundet Mettes første ægteskab.

Følgende notat er indsat i aneprogrammet FTW: ”Tilsyneladende har hun været gift to gange for i FT 1787 angives hendes barn Lisbeth Hansdatter at være barn af første ægteskab.

Hans Thomesen er altså mand af andet ægteskab.

Det har ikke været muligt at finde hendes fødsel eller giftermål hverken med første eller anden mand i kirkebøgerne for Asminderød og Grønholt, så hun er måske tilflyttet med sin anden mand Hans Thomesen, og har boet i andet sogn og er gift der inden de kommer til Asminderød.

Endelig kan det tænkes at Lisbeths, første barn, er født uden for ægteskab og taget ind i familien og har fået Hans Thomesens navn som efternavn (Hansdatter) FT for 1787 nævner dog at hun er barn af første ægteskab, så også dødsfald kan tænkes.

Der er et spring på ca 7 år mellem Lisbeth og halvbroder Hans

Det har heller ikke været muligt at finde Mettes første mand overhovedet.”

Indhold

Forord	Side 2
<u>Kapitel 1</u>	Side 3
Slægten fra Falster (Familien Mikkelsen)	Side 5
Slægten fra Bornholm (Familien Holm)	Side 13
Slægten fra Sjælland (Hansen)	Side 17
Slægten fra Vejleegnen (Hiort)	Side 21
<u>Kapitel 2</u>	Side 31
Slægten fra Falster	Side 33
Slægten fra Vinderup på Midsjælland	Side 36
Slægten fra København	Side 39
Slægten fra Schlesien og Norge	Side 41
Slægten fra Christiansø og Bornholm	Side 43
Slægten fra Nyboder	Side 45
Slægten fra Usserød og Ålborg	Side 48
Slægten fra Fredericia og Slagelse	Side 50
Slægten fra Lejre	Side 52
Slægten fra Skuldelev	Side 53
Slægten fra Lille Lyngby	Side 54
Slægten fra Store Havelse	Side 55
Slægten fra Vejleegnen	Side 58
Slægten fra Lolland og Køge	Side 59
Slægten fra Danstrup og Langerød	Side 60
Slægten fra Endrup	Side 61
Historiske noter og slægtstavler, samt lidt om København i 1600 til 1800-tallet	Side 63
<u>Appendix:</u> En samling breve skrevet af Christian Hjorth's søn Christian som emigrede til Australien omkring 1900 og levede der til sin død i 1948	

Historiske noter

Englænderkrigene,

Danmarks deltagelse i 1801 og 1807-14 i [Revolutions- og Napoleonskrigene](#) (1792-1815). Til Englænderkrigene regnes således også den få uger lange krigstilstand mellem Danmark og England i 1801, som kulminerede med [Slaget på Reden](#), og hvorunder danske handelsskibe blev tilbageholdt og kolonierne i Indien og Vestindien kortvarigt var besat.

Betegnelsen dækker dog først og fremmest perioden fra 16.8.1807, da Danmark besvarede den engelske landgang på Sjælland med en krigserklæring, til [Kielerfreden](#) 14.1.1814.

Som en reaktion på alliancen mellem [Napoleon](#) og den russiske kejser, [Aleksander 1.](#), i [Tilsit](#) i juli 1807 iværksatte England en militær lynaktion mod Danmark. Målet var at forhindre, at den danske flåde faldt i Napoleons hænder. Det skete ikke af frygt for, at den ville blive brugt i en invasion i England, men for at sikre den engelske Østersøhandel, der var en økonomisk forudsætning for den engelske krigsførelse.

Da Danmark afviste det engelske krav om en udlevering af flåden, landsatte englænderne en hær på Sjælland og udsatte København for historiens første større terrorbombardement mod en europæisk storby. Efter [tre nætters bombardement](#) kapitulerede hovedstaden, og englænderne sejlede bort med hele den hjemmenværende danske flåde. Handelsskibe under dansk flag blev opbragt overalt, og deres besætninger interneret i de berygtede engelske fængselsskibe.

Kolonierne i Indien og Vestindien blev på ny besat, og den samme skæbne overgik Anholt og Helgoland, i begge tilfælde af hensyn til den engelske søfart. Danmark sluttede sig til Napoleon, som var den eneste, der kunne og ville garantere den danske Helstats territorium ved en kommende fredsslutning. [Frederik 6.](#) måtte derfor deltage i Frankrigs og Ruslands krig mod Sverige 1808-09, en krig, der for Danmarks vedkommende afsluttedes med status quo-freden med Sverige i 1810.

Efter tabet af flåden og af det sidste linjeskib, Prins *Christian Frederik*, i [Slaget ved Sjællands Odde](#) 22.3.1808 søgte Danmark med en i hast bygget kanonbådsflåde at spærre englænderne vejen ind i og ud af Østersøen (*Kanonbådskrigen*). Over for de professionelle og sværtbevæbnede engelske konvojer var opgaven dog uløselig; kun forholdsvis få engelske skibe blev erobret af de danske kanonbåde og af de mange [kapere](#), der i de år blev udrustet.

For Frederik 6. var krigens mål at skåne nordmændene for den engelske blokade og at bevare Norge i [Helstaten](#). Da Rusland og England i 1812 garanterede Sverige besiddelsen af Norge som betaling for landets deltagelse i krigen mod Frankrig, reagerede Frederik 6. derfor med at knytte sig endnu tættere til Napoleon.

Den franske kejser blev imidlertid krigens taber. Efter hans nederlag i Slaget ved Leipzig trak det danske hjælpekorps i Nordtyskland sig i december 1813 op i [Holsten](#), hvor det blev indesluttet i fæstningen [Rendsborg](#). Jylland lå nu åbent for invasion.

Danmark var økonomisk udmarvet efter den langvarige krig, der havde ført til [Statsbankerotten](#) i januar 1813; politisk og militært stod Helstaten totalt isoleret. Den 14.1.1814 måtte Frederik 6.s udsending derfor i [Kiel](#) underskrive en fredstraktat, hvori han afstod Norge til kongen af Sverige.

Englænderkrigene førte således til opløsningen af det 434 år lange statsfællesskab med Norge, der nu gik sine egne veje med vedtagelsen af den frie [Eidsvollforfatning](#) og unionen med Sverige 1814-1905.

I den samtidige fred med England fik Danmark sine kolonier i Indien og Vestindien tilbage, men ikke [Helgoland](#), som England beholdt indtil 1890, da det afstod øen til Tyskland i bytte for

Zanzibar.

Som formel kompensation for tabet af Norge fik Frederik 6. det lille hertugdømme [Lauenburg](#) mellem [Hamburg](#) og [Lübeck](#). Med afståelsen af Norge og erhvervelsen af Lauenburg steg det tyske befolkningselement i den danske helstat fra 25% til 40% på et tidspunkt, da nationalismen under Napoleonskrigene havde udviklet sig til en magtfuld politisk kraft.

(kilde: fundet på internettet)

- o O o -

ORDLISTE:

faunsmed = fanesmed, egentlig en militær titel med speciale i heste og beslagarbejde (hestesko)

Slægtstavlerne på de næste sider er som følger: Tavlerne er så store at det er nødvendigt at opdele dem i flere stykker.

Først en tavle hvor jeg står som første person. Her er vist 4 generationer. Derefter følger to tavler som viser de ældre generationer i først Mikkelsen-familien. Her er der en genganger fra første tavle som også figurerer på næste side og så vises der yderligere 5 generationer.

Så følger yderligere 2 tavler for Holm-familien efter samme mønster.

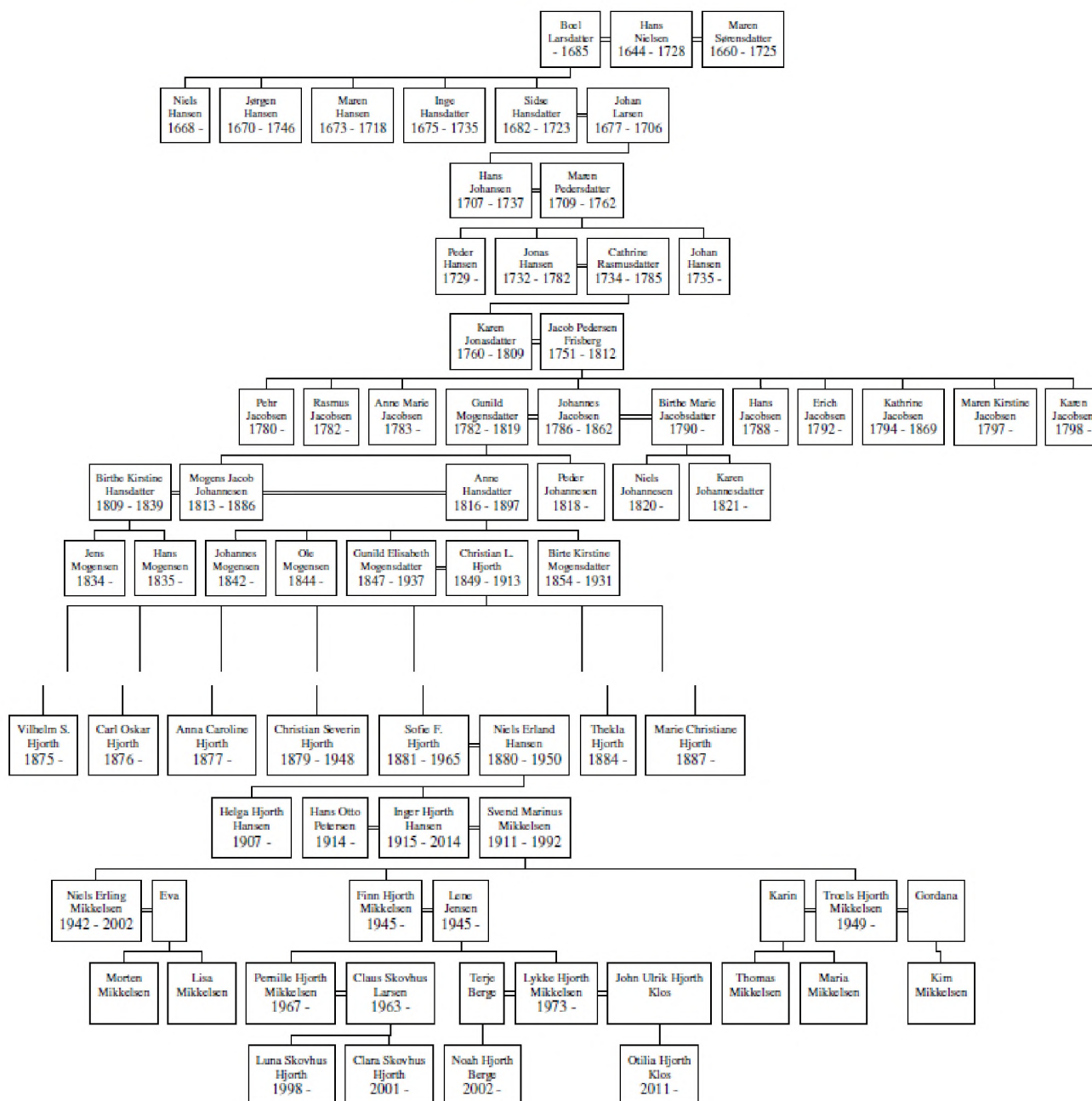
Dernæst følger igen to tavler for Hansen-familien og to tavler for Hjort-familien.

Enkelte personer fra Christian d. 4.s tid er der ikke blevet plads til da de fylder langt mere end der kan stå på en A-4 side. Dog har jeg som et kuriosum lavet et enkelt stamtræ og som rækker fra Hans Nielsen født omkring 1644 og frem til dig(Luna) som står nederst i skemaet. Det er 13 generationer i alt.

Der er desuden indsat en tidslinie, for at nævne nogle af de store forandringer eller udfordringer som Danmark og vore forfædre har levet side om side med.

- o O o -

Efterkommere af Hans Nielsen



TIDSLINIE

1577 – 1648 Christian d. fjerde (ovennævnte Hans Nielsen var 4 år da kongen døde)

1658 Den svenske konge Carl X Gustav går i land i Korsør med sine tropper for at indtage København og dermed indlemme Danmark i hans rige. Københavnerne lykkes at holde fjenden ude under en langvarig belejring. Så vi kan stadig kalde os danskere den dag i dag.

1660 Enevælde

1787 Første officielle folketælling(jeg bruger ofte forkortelsen FT for folketælling)

1801 Slaget på reden. Englændernes angreb på den danske flåde.

1807 Englænderne tager Danmarks flåde. Grusom terrorbombning af København (se de historiske noter ovenfor)

1848 Grundloven

1849 - 1852 Første krig mod Preuserne.

1853 Den store koleraepidemi

1864 Anden Krig mod Preuserne.

Om København i 1600 til 1800-tallet

Oprindeligt var det kun byens store gennemgående gader, som havde officielle navne. Vestergade, Nørregade og Østergade kendes helt tilbage fra de tidligste århundreder. Hvis man ville finde frem til en adresse i en af de mindre befærdede gader, måtte man som regel benytte en del omskrivninger. Hvem ville gætte, at det er Krystalgade, der er tale om, når man nævner »den gade bag Kantors Port, der strækker sig fra Nørregade til Kødmandergade.« Men det var også, før folk skrev breve til hinanden.

Nogle gader fik deres navn som en konsekvens af, at de husede bestemte erhverv, f. eks. Farvergade og Vognmagergade. Og så er der endelig de gadenavne, som i tidens løb er opstået som følge af den folkelige sprogbrug. Gennem århundreder hed Krystalgade, før den fik sit nuværende navn i 1818, slet og ret Skidenstræde. Enhver kan regne ud, hvorfor gadens beboere modtog kongens tilladelse til navneændring med udelt tilfredshed. Skidenstræde var ikke en adresse, man pralede med. Og på samme måde havde beboerne i Hyskenstræde det. Hysken er det gamle ord for lokum, og hvem bryder sig om at bo i Lokumstræde? Resultatet var, at beboerne uden kongens tilladelse ændrede navnet til Lasse Winders Stræde efter en rådmænd i tiden. Senere har man igen taget det gamle navn tilbage. Der er alligevel ingen der i dag ved hvad en hysken er.

Skidenstræde havde ikke fået sit lidet flatterende navn uden grund. Her løb nemlig Byens Rende, en åben kloak, der modtog afløbsvand fra gårdene iblandet alle tænkelige former for affald. Langsomt banede strømmen sig vej gennem byen ned til stranden.

Vi har i vor tid ingen forudsætninger for at begribe, hvor snavset og uhumsk København var gennem 16, 17 og 1800-tallet. Alle gader var forsynet med dybe rendestene. De tjente som kloakledninger og gav anledning til evindelige klager fra borgerne. Hvis det havde været tørt og varmt i lang tid, hang der en ulidelig stank i de snævre gader, og hvis det pludselig satte ind med voldsom regn, endte kloakvandet uvægerligt i de utallige kælderlejligheder. Ikke underligt, at hovedstadens historie er én lang kæde af epidemier, hvoraf kun de værste er gået over i erindringen. Overalt boede der mennesker i lave, fugtige rum. Om vinteren har man frosset med anstand, og om sommeren har man næppe kunne ånde. På gader og torve var der trængsel fra morgen til aften, enten fordi der var opløb, eller fordi ophobningen af affald langt ud på gaden forhindrede trafikken i at komme frem.

I en uendelighed blev der klaget på Rådhuset over, at vognmændene ikke kunne eller ville køre byens affald bort. Men lige lidt hjalp det. Rundt om i gårdene havde man møddinger præcis som ude på landet. Et par tusinde heste og et tilsvarende antal køer inden for voldene satte sit præg på bymiljøet. Hertil kom alle de vilde hunde og katte, der strejfede om. Der var midt i guldalderens København fast arbejde til både den kommunale hunderakker og den lige så kommunale ådsselfjerner.

Værst var dog det usigelige problem med natrenovationen. Til boligerne havde man som regel opført små huse i gårdene, de såkaldte priveter. Neden under lå den murede latringrube, som i almindelighed blev tømt en eller to gange om året, når natmændene mødte op med deres store øser. I en erindringskitse om livet i byen midt i 1800-tallet kan man læse, at »De, der endnu erindrer gruberne, fortæller, at disse var så fulde, at når man trådte på de lemme, der dannede gulvet, trængte det øverste flydende lag op gennem huller og sprækker, og at stanken var så gennemtrængende, at den endnu længe efter hang i klæderne.«

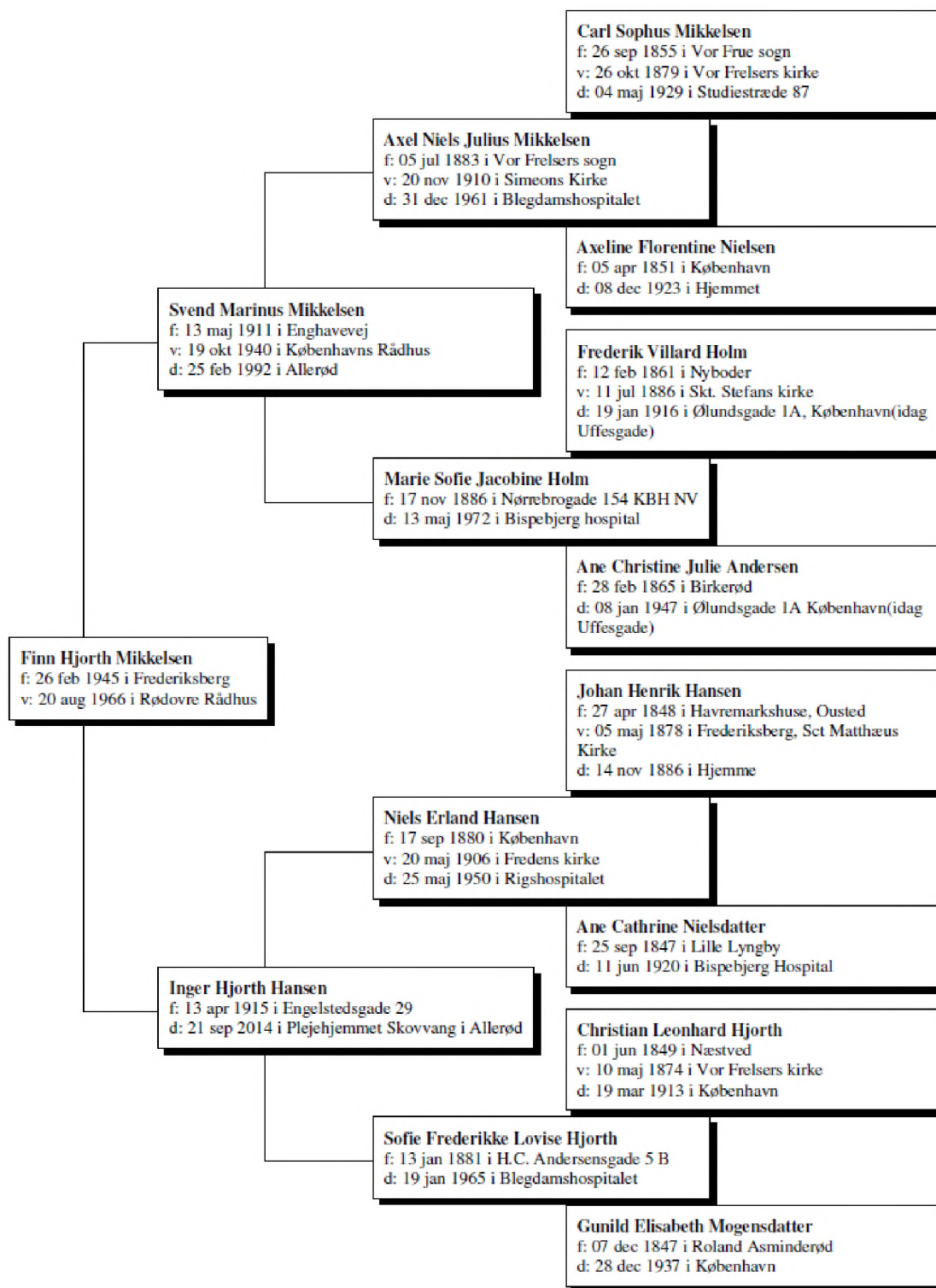
På Rådhuset stod man magtesløs. Natmændene arbejdede som efter deres egne regler uanset, hvad der blev givet af påbud fra myndighederne. I forbindelse med den store koleraepidemi i 1853 blev det konstateret, at mange gruber aldrig blev tømt helt, og at kun det øverste lag blev samlet op og

kørt bort. Året efter anslog man, at der rundt om i byens gruber endnu befandt sig 7.000 læs, som ventede på at blive kørt ud på Amager i de som regel brøstfældige og utætte renovationsvogne.

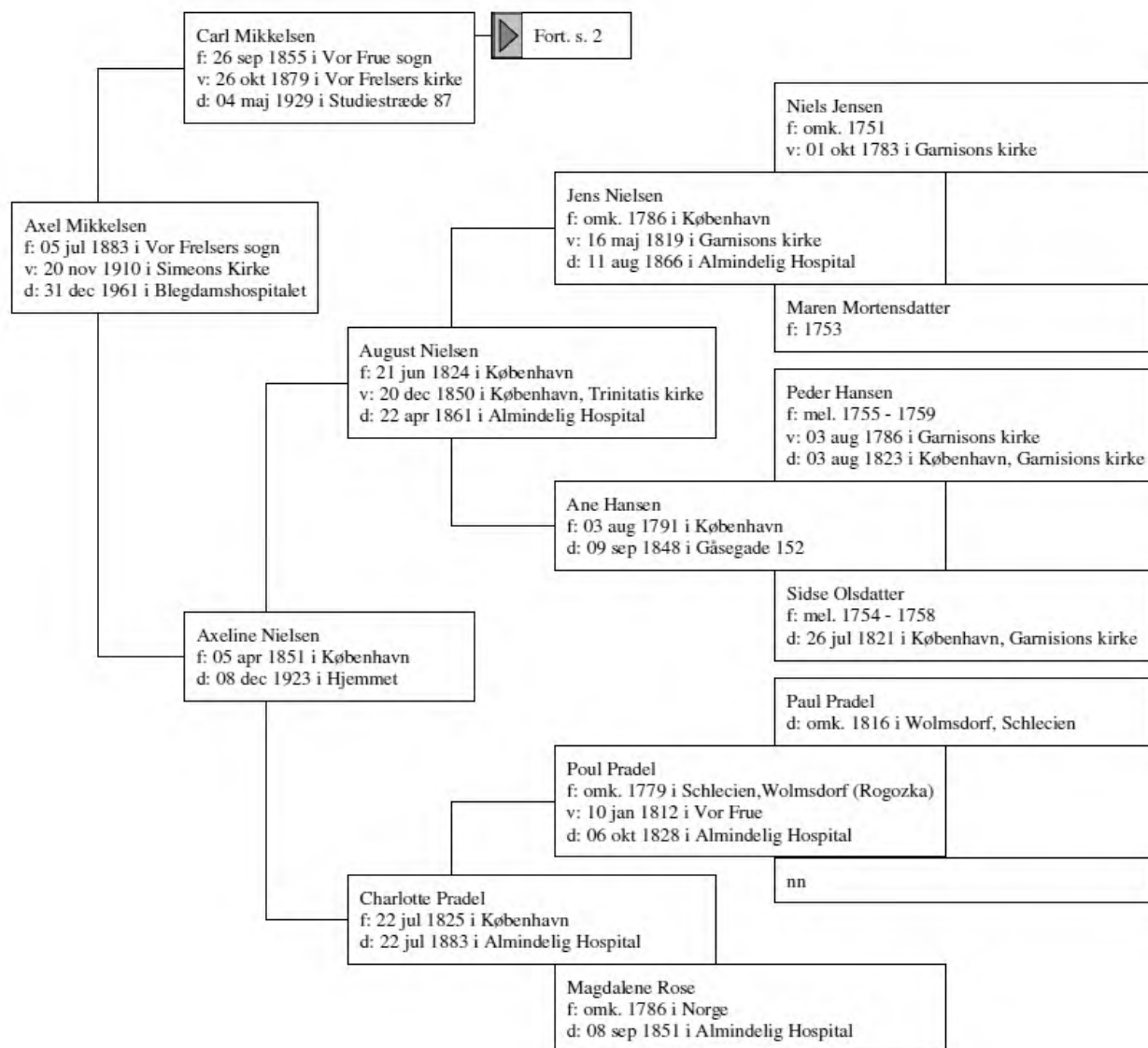
Der har gennem historien kun været ét Skidenstræde i København. Men det kunne for så vidt have været et passende navn for snart sagt enhver gade i byen.

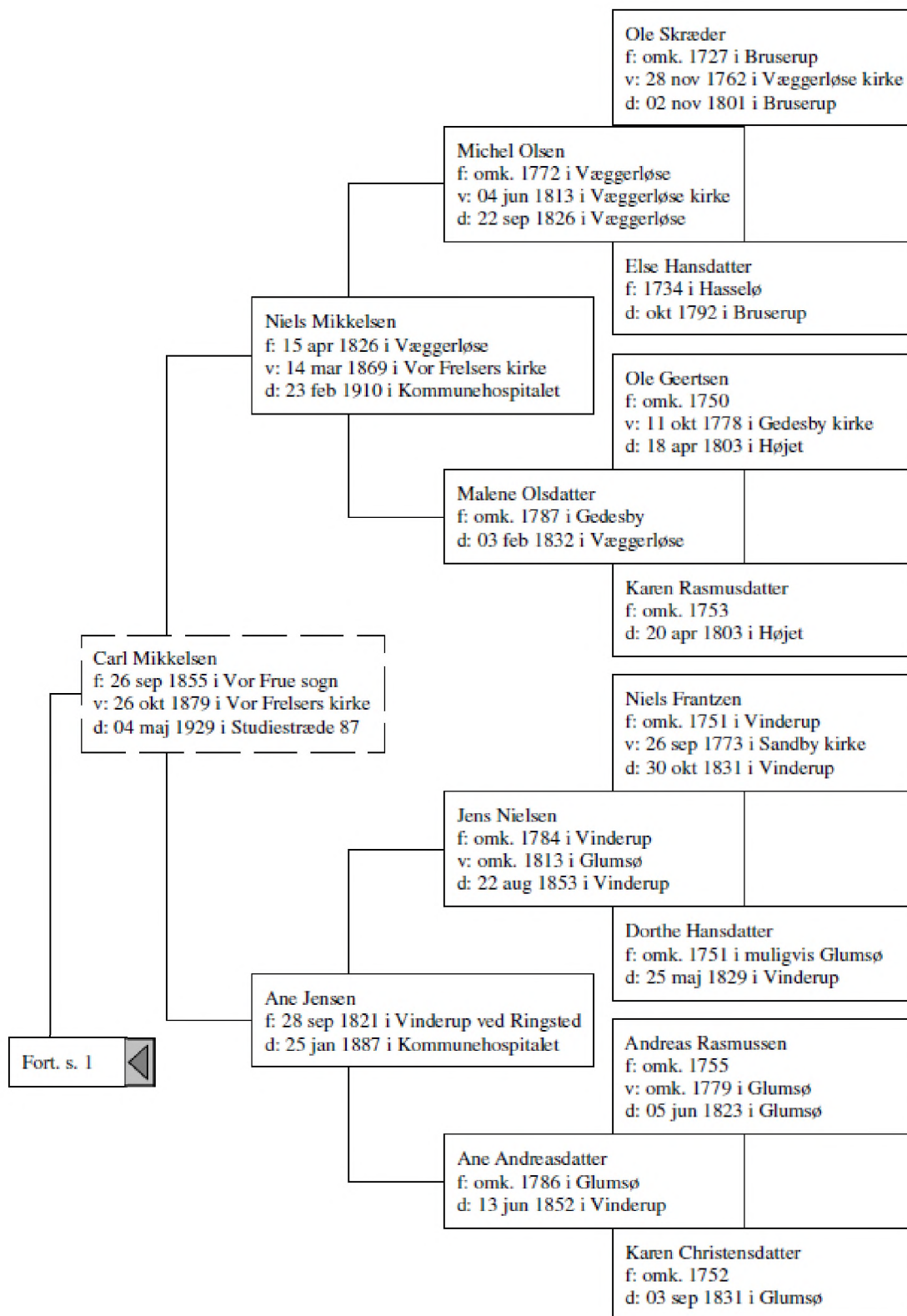
(Denne kilde er fundet på internettet 2023.)

Forfædre til Finn Hjorth Mikkelsen

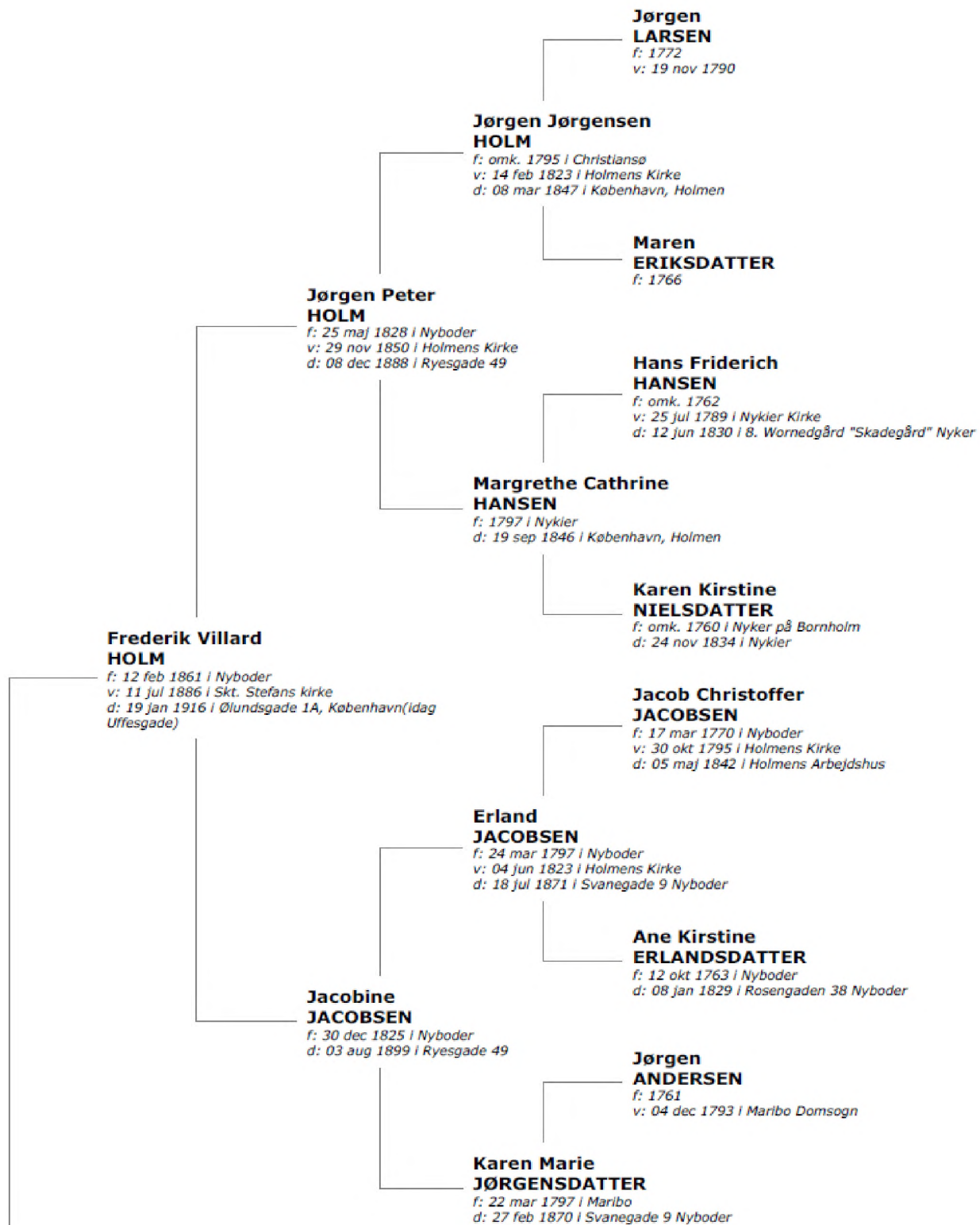


Forfædre i Mikkelsen-familien





Forfædre til Marie Sofie Jacobine Holm



(denne linie fortsætter på næste side)

**Marie Sofie Jacobine
HOLM**

f: 17 nov 1886 i Nørrebrogade 154 KBH NV
v: 20 nov 1910 i Simeons Kirke
d: 13 maj 1972 i Bispebjerg hospital

f: 22 mar 1797 i Maribo
d: 27 feb 1870 i Svanegade 9 Nyboder

**Maren
CHRISTENSDATTER**
f: 1771

**Jørgen
HANSEN**
v: i Ugift (Udlagt barnefader)

**Anders
JØRGENSEN**
f: 24 sep 1816 i Birkerød Usserød
v: 17 nov 1844 i Hørsholm, Mikkelborg
d: 04 sep 1891 i Hørsholm

**Inger
ANDERSEN**
f: omk. 1785 i Hørsholm
d: 06 feb 1863 i Trørød

**Ole
ANDERSEN**
f: 01 aug 1844 i Mikkelborg
v: 29 jan 1865 i Hørsholm
d: 09 okt 1892 i Nærum

**Christen
JENSEN**
f: omk. 1791 i Bislev Ålborg
v: 03 okt 1823 i Søllerød kirke
d: 05 jul 1873 i Mikkelborg

**Juliane Marie
CHRISTENSDATTER**
f: 11 jan 1827 i Bloustrød
d: 08 okt 1905 i Nørrebrogade 195

**Ane Kirstine
OLSDATTER**
f: 09 nov 1800 i Søllerød
d: 27 jul 1867 i Mikkelborg

**Ane Christine Julie
ANDERSEN**
f: 28 feb 1865 i Birkerød
d: 08 jan 1947 i Ølundsgade 1A København (idag
Uffesgade)

**Andreas
JØRGENSEN**
f: omk. 1764
v: 15 okt 1790 i Fredericia Michaelis sogn
d: 19 nov 1812 i Fredericia

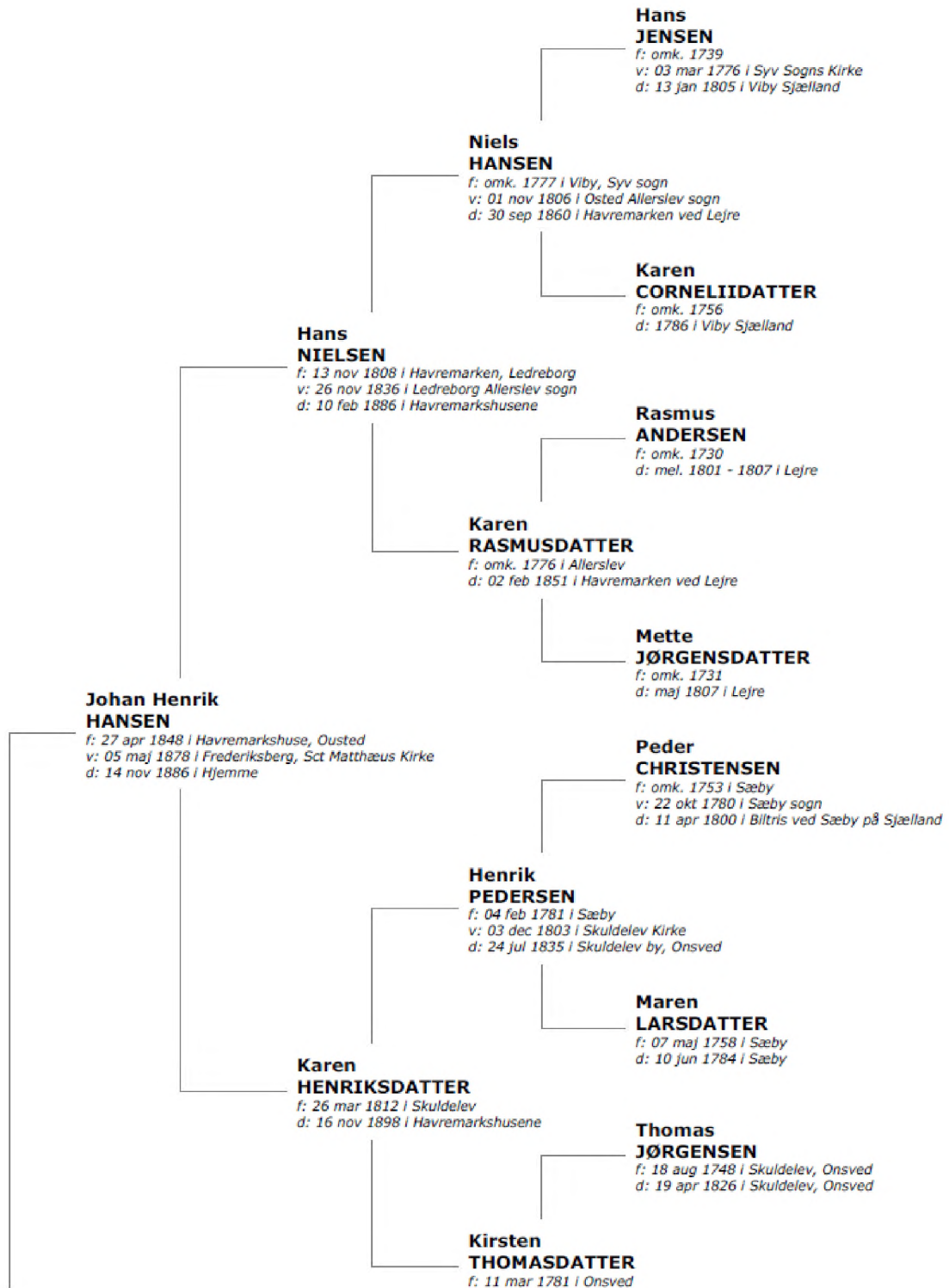
**Hans
ANDREASEN**
f: 06 maj 1796 i Fredericia
v: 26 okt 1828 i Hørsholm
d: 19 mar 1874 i Birkerød

**Inger (Ingeborg) Hansdatter
SCHMIDT**
f: omk. 1768
d: 06 mar 1821 i Fredericia

**Karen Marie
HANSDATTER**
f: 13 jun 1842 i Bloustrød, Usserød huse
d: 24 nov 1918 i Nærum

**Karen
NIELSDATTER**
f: omk. 1806 i Slagelse
d: 10 aug 1886 i Birkerød

Forfædre til Niels Erland Hansen



(linien fortsætter på næste side)

**Niels Erland
HANSEN**
f: 17 sep 1880 i København
v: 20 maj 1906 i Fredens kirke
d: 25 maj 1950 i Rigshospitalet

THOMASDATTER
f: 11 mar 1781 i Onsved
d: 31 mar 1859 i Skuldelev by, Onsved

**Margrethe
LARSDATTER**
f: omk. 1755
d: 12 jun 1834 i Skuldelev, Onsved

**Søren
SØRENSEN**
f: 1721

**Erland
SØRENSEN**
f: 1762 i Lille Lyngby
v: mel. 1802 - 1805 i Lille Lyngby
d: 27 feb 1836 i Lille Lyngby

**Anne
NIELSDATTER**
f: 1729

**Niels
ERLANDSEN**
f: 06 okt 1805 i Lille Lyngby
v: 24 nov 1828 i Ølsted
d: 31 jul 1860 i Lille Lyngby

NIELS

**Dorthe
NIELSDATTER**
f: omk. 1773
d: 29 jan 1820 i Lille Lyngby

**Ane Cathrine
NIELSDATTER**
f: 25 sep 1847 i Lille Lyngby
d: 11 jun 1920 i Bispebjerg Hospital

NIELS

**Jens
NIELSEN**
f: 1761 i Store Havelse
v: mel. 1792 - 1793 i Ølsted kirke
d: 10 okt 1830 i Store Havelse

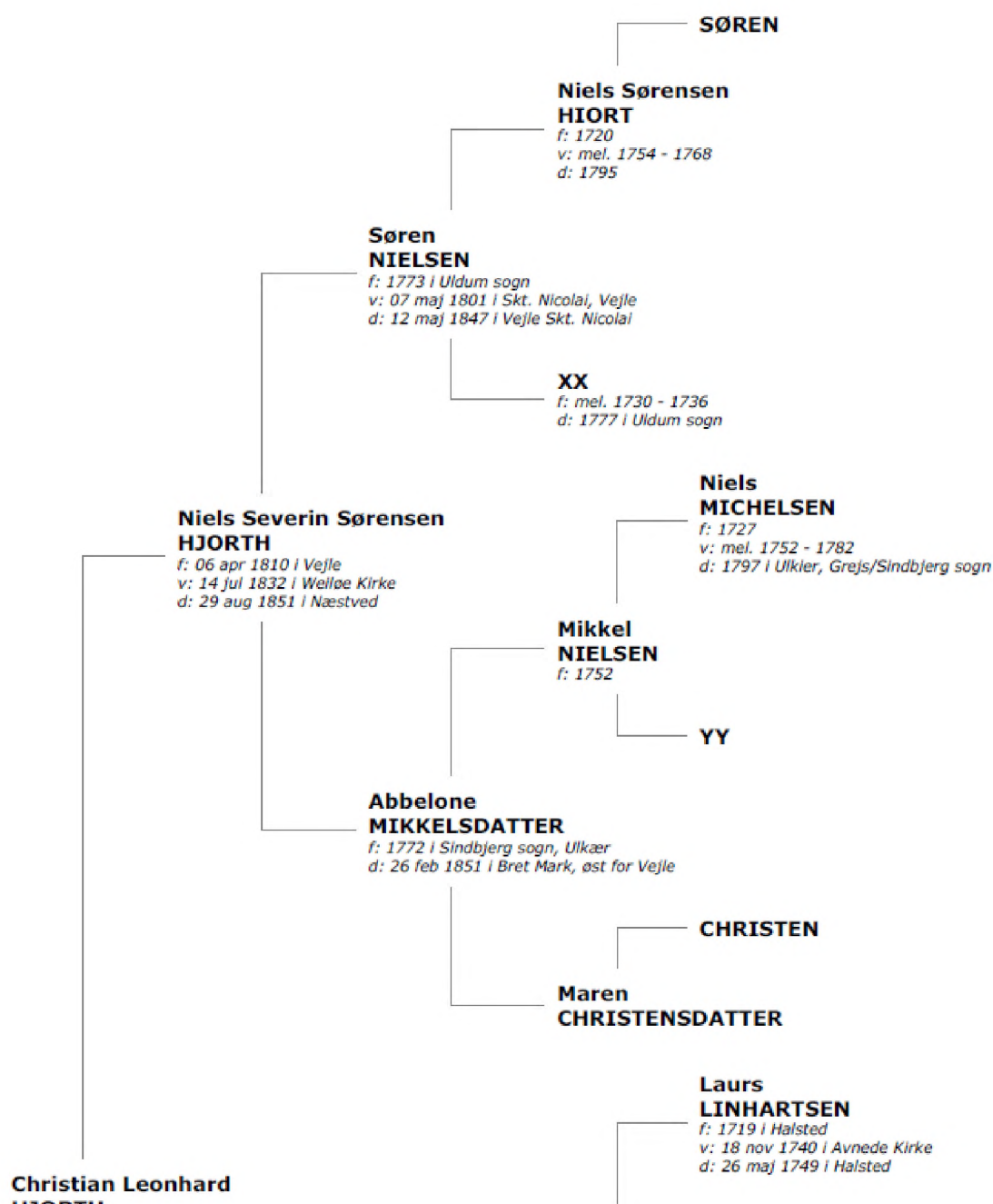
**Ellen
JENSDATTER**
f: 03 apr 1809 i Ølsted
d: 25 sep 1877 i Lille Lyngby

**Hans
JENSEN**
f: omk. 1728
v: omk. 1774 i Store Havelse
d: omk. 1810 i Store Havelse

**Maren
HANSDATTER**
f: omk. 1776
d: 26 mar 1838 i Store Havelse

**Ane
OLSDATTER**
f: omk. 1751
d: omk. 1810 i Store Havelse

Forfædre til Christian Leonhard Hjorth



**Christian Leonhard
HJORTH**

*f: 01 jun 1849 i Næstved
v: 10 maj 1874 i Vor Frelseres kirke
d: 19 mar 1913 i København*

d: 26 maj 1749 i Halsted

**Leonhard
LAURSEN**

*f: dec 1747 i Halsted
v: 11 sep 1776 i Østofte
d: apr 1800*

**Karen
ANDERSDATTER**
f: 1714

**Jens Frederik
LEONHARSEN**

*f: 1777 i Halsted, Hellinge
v: 21 jan 1803 i Vordingborg
d: 20 dec 1847 i Lou Østerskov*

**Claus Nielsen
RAAHAUGE**

*f: omk. 1720
v: omk. 1748
d: omk. 1780 i Havlækkegård, Østofte*

**Caroline Sophie
RAAHAUGE**

*f: jun 1759 i Halsted
d: 27 jan 1833*

**Vilhelmine Sophie Claudine
LEONHARD**

*f: 25 okt 1810 i Næstved
d: 04 jan 1898 i Øresundshospitalet*

**Giertrud Marie Jacobsdatter
(BØLLE)**
d: 15 aug 1763 i Sæbyholm, Halsted

MARCUS

**Lars
MARCUSSEN**

*f: omk. 1752
d: 09 maj 1815 i Vordingborg*

**Birthe Kirstine Larsdatter
MARCUSSEN**

*f: 31 okt 1784 i Køge Sogn
d: 19 apr 1861 i Vartorv hospital*

BERTEL

**Maren
BERTELSDATTER**
f: omk. 1752

Appendix

Dette er historien om Christian Hjorth som endte sine dage i Australien.

Historien er baseret på i alt ca. 15 breve som hans familie modtog i årene 1903 til 1911. Alle breve er renskrevet og bogstaveret som de ses i originalen.

Første brev er dateret Brisbane Torsdag 27/8 1903

Kære Broder

Det er længe siden at jeg modtog dit Brev saa du er vel vred paa mig fordi jeg ikke har skrevet til dig men du må undskylde denne forseelse for jeg vidste ikke selv hverken ud eller ind jeg troede at båden gik til London da hvor tid var op og da Baaden havde været saa længe ude og jeg vilde saa komme uventet hjem og overraske jer men det blev anderledes den gik ikke hjem og jeg måtte afmønstre hvor jeg havde Mønstret nemlig her i Astralien.

Jeg har den største Lyst til at gaa hjem og se jer alle men det er svært at faa en Lejlighed til at arbejde sig hjem jeg havde vel Penge så jeg kunde betale min Rejse men først arbejde saa haardt for at få dem og saa bagefter stikke dem i Lommen paa Skibredderne det havde jeg ikke lyst til da jeg vidste man kan bruge dem til nyttigere ting.

Vilhelm du skrev mig i sidste Brev at jeg skulde spare mine Penge jeg har ogsaa gjort det ikke alene efter du skrev men ogsaa før, for nu har jeg set hvor dum man er bestandig at arbejde for andre og især paa Søn hvor man dog blot er en Fange eller Slave.

Sømand vil jeg ikke være saa der var jo ikke andet for mig end som at blive Landmand og derfor tog jeg med en Kolege op i Landet og blikte alle di forskellige Stykker der fra Regeringen er aabnet for Farmeri og vi fandt ogsaa tilsidst et passende Stykke med god jord og Vand lige i Midten hvad der her synes mig være en sjældenhed for alle di Stykker som vi var igennem har vi ikke fundet det.

Vi har tilsammen 160 acres eller det samme som 200 Tønder land efter dansk Maal men vi har taget saadan op at den ene ikke kan lure den anden af, når forexempel Landet først er godt og bringe ind at den ene ikke kan sige til andet Landet er mit du kan gå din Vej det står på begge Navne og ligedan er det gjort op når vi faar di første Penge i Banken ingen af os kan alene tage op mer end en bestemt Sum men det bliver jo ikke det første Aar vi kan tænke på at sætte nogen op

for Landet har først at blive klaret og gjort rent for alle di Træer store og små som står på det. Landet er ikke dyrt det koster os blot en halv Krone per Aker eller det samme som 2 Kroner og 30 Øre efter danske Penge med 30 Øre anbetaling per Aker og di andre Penge har vi Tid med i 5 Aar og da er Landet vort.

Vilhelm du vil maaske finde det løjerligt at jeg tar Land op med en anden og ikke alene men jeg skal sige dig hvorfor. Det er ikke nogen let arbejde at begynde og hugge ned saadan en Skov, to mand er nødvendig og så kommer nok dertil en god masse Slinger om ikke så store saa dog meget giftige men det er ikke alsammen, saa kommer nok ensomheden det er det slemste men det er alsammen til at overvinde der er jo saa mange andre der har gjort det og nu står de sig godt. Vi begynder på næste tirsdag at blive vor egen Mand og saa håber vi ogsaa det bedste men vis det ikke gaar os godt saa skal jeg ikke blive bedrøvet over det at jeg har stukket mine Penge og min Tid deri for det er jo altid et forsøg paa at skaffe sig en bedre existent og saa vil jeg ogsaa have bedre luft end som den jeg havde i stokhullet hvad der tidligere eller senere dog vilde gøre mig til en stakkel. I har lang Tid skrevet om et fotografi og nu skal i ogsaa få det da jeg ikke selv kommer. Jeg ved ikke mere at skrive denne gang end at jeg er rask og glad ved at jeg kan begynde for mi selv og nærmere om hvorledes det gaar os skal jeg skrive i næste Brev.



Broder
Vilhelm Hjorth



Fader og Moder
(Gunild og Christian Hjorth)

En Venlig Hilsen til dig og til dem alle derhjemme.

Kristian

Min Adresse er

Teutoburg via Landsbourgh N. K. L. Queensland Australien

Andet brev er dateret januar 12 1904 Paterson N. C. Railwayline.

Kære Fader!

Just et par linier til at lade dig vide at jeg har modtaget dit eller dine Breve og altsaa de Blade som du sendte mig. Jeg kan tænke mig at du har ventet paa et brev fra mig en lang tid men jeg kan ikke gøre for det for vi blev skiftet langt ud i Landet før dit brev og hvor er, kommer Brevene med Bullerwogne eller Oxeltim og kun en Gang om Måneden når vi faar Krudt og Dynamit og proviant saa før jeg fik givet min adresse til den Plads hvor du adresseret dit Brev og fik sendt dit Brev sendt op her hvor vi nu er ved det omtrent Juletid. Jeg er glad over i alle er raske derhjemme og altsaa over din lille have som du skriver om der er jo altid ved at se Urter og Planter komme op især naar du arbejder ved dem selv og så smager de jo også bedre.

Den danske læsning gjorde mig helt godt og naar jeg læser Bladene kommer det mig for som om jeg igen var i Danmark og det frisker op mit eget Modersmål som jeg næsten helt har forglemt. De Australians her beundre de gode vej de er trykte og altsaa de gode Billeder de forstår jo ikke læsningen men de often spørger mig hvad det er og hvad det mener og saa er de set paa fra den ene til den anden til de har exprest deres mening af dem og derpå opstaar der en lang samtale som undertiden vare et par timer enhver har hørt noget og enhver har noget at fortælle og tilsidst naar Kampfyret er brændt ud da gaar vi en efter den anden til vort tent for at reste os ud til den næste Dags hard Arbejde.

Kære Fader this jernbanework er som du skrev haard arbejde men det er ikke arbejdet der kommer saa haard for, det er de omstande som du maa arbejde i forexempel bad daarligt Drikkevand og lang tid mellem Proviant Vognene Moskitos og ingen Dogters for omtrent et 100 Mile hvis du skulde bruge ham i kase af ulykkestilfælde det er hvad der gør arbejdet haardt. Jeg er rask og rørig men jeg bliver ikke paa dette mere in en Maaned fra til dag da gaar jeg op til Nort Quins Land igen og arbejder paa Sukkermøllen for jeg tror naar jeg regner op priserne paa alting her og Betalingen saa vil jeg fortjene lige saa meget paa Møllen og have lettere arbejde.

Har du hørt noget of Vilhelm.

Der er ikke meget at fortælle mere fra mig da vi ikke ser noget Menneske her fra den ene Maaner til den anden vore Kammerater undtagen saa jeg tænker det er bedst at slutte mit brev med en venlig Hilsen og de bedste Ønsker til Dig Fader Moder og sødskende og alle Tanter og Onkler og altsaa Kusiner og Fætter

Kristian

Naar du faar dette Brev Fader er jeg sandsynlig paa vejen til Quinsland saa du skal ikke skrive før du faar et Brev fra mig med en bedre Adresse hvor jeg opholder mig.

God bedring for Frederik
og et glædeligt nytår til eder
alle.

Tredie brev dateret Childers 3/7 1904

Kære Søster (Sofie, altsaa min mormor)

Jeg har modtaget dit Brev først for tre Dagen siden og var meget glad over det og ikke mindre forundret over Teklas Fotografi hvilket jeg troede var dit eget til omtrent for en Time siden hvor jeg tilfældigt saa paa bagsiden of det og fandt ud hvis det var. Du vil maaske tænke at det er ikke muligt; men jeg vil forklare dig hvorledes det er gaaet til saa du ikke skal tro at jeg bryder mig ikke noget om dit Brev. Vi huggede ned paa Træerne til først i December saa vi kunde ikke brænde af til Juletiden hvilket er den rette Tid til at brænde af i men vi blev overrasket af en stærk Regn som gjorde alting saa vaadt saa vi bel raadet til ikke at sætte fyr til det før det blev rigtigt tørt igen da els alt det mindre vilde brænde og alt det Store Tømmer blive liggende saa vi besluttede os til at gaa ud og faa noget arbejde saa længe til det blev tørt igen og saa vi fandt Arbejde begge to paa Sukkermøllen men jeg bad farmeren ved siden af os tilat mine Breve som skulde komme og beholde dem der til jeg kom tilbage og saadan har han ogsaa gjort til for tra Dage siden. Min Kammerat gik først hjem og skulde se hvorledes det saa ud og han sendt mig mit Brev fra dig Sofie og et andet brev fra ham selv hvori han skriver at alting ser godt ud til at begynde afbrændingen saa jeg tænker at han er begyndt nu med det og jeg vil være ved ham i en Ugestid. Det er alt sammen ikke saa let som det ser ud tilmen vi holder fast tilsammen og haaber med Tiden at blive Farmere hvis ellers ikke Sygdom kommer imellem.

Sofie alle dine Julehilsener vil jeg nu beholde for denne Jul men dine andre gode ønsker som forexempel sende mig somting til at læse det vilde jeg jo gerne have du skulde selvom jeg ogsaa skulde betale Porto. Sofie det er nu alt hvad jeg ved at skrive jeg kan ikke faa 4 Sider fuld som du men du ved jo det gamle Ordsprog siger lidt men godt.

Jeg vil slutte mit Brev med mange venlige hilsener til dem alle derhjemme ingen forglemt og ikke mindste Parten til dig Sofie.

Din Broder Kristian.

Du maa takke Karl fra mig for det pæne Kort og de kønne Vers han sendte mig.

Fjerde brev dateret Appetreecreek Childers 1904 (omkring november)

Kære Fader

Jeg har i Dag god Tid til at skrive Eder et Par Linier om hvorledes det gaar mig herover men først vil jeg dog takke dig for det sidste Brev og alle de gode Blade du sendte mig hvilke glædede mig saavel som flere af mine Landsmend og vagte stor beundring imellem de fleste Australianer som saa dem for herover findes ikke nogen som blot ligner dem, de har saadanne gode Billeder.

Det glæder mig at høre hvorgodt det gaar Carl derhjemme og jeg vil hope at Carl ogsaa snart vil finde sig en Mage som kan gøre ham Lykkelig i Ensomheden. Jeg selv har ikke endnu tænkt paa at lænke en kvinde til at dele Sorg og Lykke ved mig og tænker ikke at skulde søge mig en saadan herover for jeg liger ikke den maade som de er paa. Det er et gammelt Ord herover, hvornaar skal du købe Gyngestolen, det mener det samme som hvornaar skal du gifte dig. Naar en Pige gifter sig faar d en gyngestol af Manden og der sitter de hele Dagen og læser romaner uden at bekymre sig om det mindste. Jeg ser i dit Brev kære Fader at Anna og Sofie er sygelig det er jo ikke noget glædeligt at faae at vide men det kan jo ikke hjælpe jeg maa jo høre godt og ondt men saa ser jeg ogsaa at du har haft Ferie og benyttet den godt til en lille Udflugt med Moder det glæder mig at høre for i kan vel begge to trænge til lidt Landluft naar i har at holde til Byen altid.

Jeg har slev haft en Ferie paa omtrent en Maaned og har været godt Omkring i Brisbane og Sydney og efter da jeg kom hjem begyndte jeg at arbejde paa Møllen igen. Jeg har nemlig sagt op hos Storekepperen for han begyndte at bruge mig alt for længe og da han en Dag regnede jeg ikke havde grort nok efter en dag paa 15 Timer da tog jeg ham paa Ordet og sagte ham at han kunde gøre sit arbejde selv. Da jeg gik til Sydney mødte jeg min Kammerat Hans kommen tilbage fra Zeland. Han regner at det er den daarligste Tid at gaa til New Zeland men efter Julen det er den bedste tid. Jeg ved nu ikke om jeg skal gaa over eller blive hvor jeg er, men der er jo en Maaned til Julen kommer en eller mer saa Tiden vil vise mig.

Jeg er rask og rørig og mangler ikke noget og haaber i alle vil blive det samme derhjemme saa nu en venlig hilsen og en glædelig Jul og Nytaar til dig Fader og Moder og alle Sødskende samt Tante og Onkel paa begge sider.

Kristian

Kære fader skriv ikke før du faar min adresse jge vil skrive om jeg er gaet til New Zealand eller om jeg bliver her paa min adresse

Femte brev dateret Childers 24/12 1904

Kære Broder

Jeg har modtager alle Eders Breve og Papiers med samt alle Lykønskningerne men det har ikke gjort det noget???? for os for vi har solgt ud vort land for en god Arbejds løn og udlæget, og var begge to glade for at begynde paa at arbejde for andre igen. Vi har begge to gjort hvort bedste og aldrig haft nogen Strid med hinanden men vort Mod sank dog til sidst.. Da vi først begyndte til at grave Rødderne ud da saa vi til fulde hvad det var at klare land for Farming Purpose. Det arbejde herover bliver betalt med en Løn fra 7 pund Sterling til 15 Pund for en Acre. Det er jo en køn lille pris thænk dig in hvad Pris Landet vil staa os naar vi, som ikke er vant til det og ikke har nogen Hest til at arbejde med, vil faa det færdig og saa naar man ser de smaa priser paa Markedet for alle Farming Produkter da kan enhver tabe lysten som ikke har kone og børn til at forsørge. Varmen har været utaalig hele denne Sommer vi har haft 105 grader Farenheit i Skyggen fra klokken om Morgenen til om Eftermiddagen næsten hele tiden næsten hele tiden og Fluerne og Moskitoerne har været forfærdelig at kæmpe med. Kødet som vi fik om Morgenen var fuld med Orm om Middagen. Salt kød om aftenen og det var det samme hvad vi gjorde for at holde det frisk, saa var det med brødet, blev haardt og tørt i omtrent en time og vi vidste ikke hvortil at gaa os selv for at finde et passende sted for ikke at blive til Olie lige som Smørret herover. Her har været Buskfyrr i den sidste Tid hvor store Masser af Kvæg har brændt og mange huse er destroyet ved det samme Fyr. Jeg har faaet et godt Arbejde oppe hos Storkipperen ved Møllen hvor vi begge to har arbejdet sidste Sason. Jeg har 30 skilling og Kosten og renligheden om Ugen og forresten er jeg som en der tilhøre Familien. Jeg har mine fornøjelser med dem om Aftenen og om Søndagene og de betror mig hele Forretningen naar det nødvendige maa gaa fra den.

For at skrive om noget andet vil jeg fortælle en lille smule om min Kammerat. Min Kammerat er en Polak men han er opdraget i Tyskland han er ædruelig og arbejdsom og en god Kammerat vi har været tilsammen i omtrent 3 Aar nu og jeg har det i den Tid de bedste Bevis paa godt Kammeratskab. Da vi forlod Landet reste han til New Zeland og hvis han finder noget bedre da vil han saafort skrive til mig og give mig alle oplysninger om hvorledes Landet ser ud og hvad Løn de giver for the forskellige Arbejder.

Jeg modtog alle de Blade i sendte over til mig saa vel som fotografierne af Sofie og Erland og jeg kan sige det glædede mig meget at læse en lille smule Dansk igen en gang, saa som Billederne fra Arbejdetoget, og jeg haaber at i vil sende mig some flere af de samme. Kære Carl jeg er rigtig glad ved at høre at du er gaet saadan fremad og har læst til Expedient Examen og jeg ønsker dig det

bedste med dine foretagender. Nu en venlig Hilsen til dig og dem alle sammen derhjemme fra din Broder Kristian.

Sjette brev dateret Apeltreecrek 15/5 1905

Kære Fader

Jeg har i dag god Tid til at sætte mig ned og skrive eder et Par Linier som jeg haaber ikke vil komme for sent da jeg naturligvis ikke har skrevet den første dag jeg fik dit Brev. Det er nu virkelig en skam at lade dig vente saalænge paa Brevet som du dog saa venlig bad mig om at skrive saa hurtigt som jeg kunde men du ved dog selv hvor lidt lyst der er til begynde om aftenen efter Arbejdstid især da ofte jeg maa arbejde til sent om Aftenen.

Kære Fader du skriver om dine daarlige Producter(breve)men jeg kan kun skamme mig af mine egne og det er ikke saa mange Aar siden at jeg gik ud af Skolen hvilken jeg dengang ikke bryd mig stort om men som nu maaske vilde komme mig rigtig ??? da jeg ofte har lejlighed til at bruge Pennen men dog Fader om Skriften og Stilen ikke er saa god saa er Meningene dog bedre. Jeg er rask og healtig og har steds mit Arbejde her hos Storekeeperen som nu er begyndt at faa travlt med at faa vare ind til Møllen skal begynde for det er den travleste Tid for ham da der er mer end 3 Hundrede Mand til at forsyne med alt hvad de vil have og der er kun hvor de kan gaa til.

Sugar Møllen begynder 7. Juni dette Aar og arbejder til efter Nyt Aar, det er én lang Tid og Sugar Farmerne faar mange penge i Lommen men jeg tror de kan alle bruge det efter den lange Tid hvor de only har haft et lille udbytte for i 8 Aar har de ikke haft mere Regn end det vi har haft i dette Aar alene og vi er kun i Juni.

Jeg har hørt fra min Kammerat i New Zeland og han skriver at klimaet er mildt og godt og han har godt Arbejde til en Skilling i timen og kun 8 Timers Arbejdsdag. Overarbejde 1/6 (shilling/pence ?) i Timen hvilket er en hel del mere end jeg har og ikkel saa mange Timer om Dagen for jeg har ofte 16 Timer men Manden er god som jeg arbejder for og ville ikke hvis han kunde hjælpe at jeg skulde saa men han arbejder selv i haarde omstændigheder da han har givet for meget Credit i den tørre Tid men efter denne Sason vil det vel blive bedre for man saa jeg vil nu stoppe til Møllen er færdig og da vil jeg gaa til New Zeland og se for me selv.

Vi er begyndt at fange Rotter herover som i har gjort derhjemme for hvilket vi faar 45 øre stykket det er bedre betalt end som hjemme men det er ogsaa farligt for man kan resikere at blive smittet. Plague (pest) som er brudt ud her og Dogtorne mener at det dem der bringer Sygdommen rundt. Det er en farlig Sygdom hvis den faar rigtig hold i en By for den er som Kolera men endnu er der blot kommet et Tilfælde for men Sundhedspolitiet har fundet en hel del gamle Bygninger med syge og døde Rotter og enhver Husvært er under Mult (bøde) paabudt at drive Rotterne ud og stænke alting med Karboli og Klorkalk. Jeg er selv rask og haaber ikke at faa Plague men det er jo Ting som vi ikke raader for os selv.

Nu en venlig Hilsen Fader og Sundhed og Lykke til dig og Eder Alle derhjemme forglem ikke Tanter og Onkler.
Din Søn Kristian

Jeg har læst nogen af Bøgerne som du sendte mig og de var slet ikke saa daarlige de glædede mig meget.

- o o O o o -

Syvende brev dateret Childers 4/3 1906

Kære Fader

Jeg har naturligvis modtaget dit Brev og dertilfor end jeg havde ventet det men det glædede mig saa meget mere da alting var godt derhjemme. Som du maaske husker mit sidste Brev havde jeg tænkt at gå til New Zeland til Julen men det blev der ikke noget af for Guldfeberen tog mig, saavel som saa mange andre, i sidste øjeblik og jeg tog til Golddigging ikke saa langt fra hvor jeg nu arbejder nemlig paa Møllen igen. Jeg skal fortælle hvordan det gik til. Omtrent 3 Uger før Julen blev der fundet saadant noget som 10 (ounce) Guld 16 Mile fra Møllen og alle dem som kunde gaa gik ud at forsøge deres lykke da det rykte var spredt over Distriktet og jeg syntes det maatte blive dejligt at komme med ud og maaske finde en lille skat saa jeg gik ogsaa ud og efter 2 Maaneder 3 Ugers haard arbejde fandt jeg mig selv med 15 skilling i lommen og paa Vejen tilbage til Møllen hvor jeg nu arbejder.

Kære Fader jeg kan sige dig om jeg ikke fandt noget saa er jeg ikke bedrøvet over at have prøvet det for det er et meget morsomt Arbejde. Vi var tre i mit Compani og vi havde et stort Tent hvor vi kunde sove i alle Tre men om morgenen før solen var op havde vi allerede spist Frokost og var ude at arbejde men det var ikke os alene for det var omtrent alle dem som var Guld digging og alle sammen er de glade og haaber hvert Øjeblik at støde på Guld det er omtrent ligesom naar du har en lotteriseddel og gevinsten kommer ud du venter hver dag at se dit number. Jeg er rask og heltig og håber at have Arbejde fra nu og til Julen igen her hvis ikke nogen anden Ulykke tilstøder mig.

Nu en venlig hilsen til alle Derhjemme ingen forglemt og en venlig hilsen til dig Fader og Moder.
Kristian

Hils Tante og Onkel på begge sider og Anna og Peter og hans Kone.

Min adresse er den samme.

Ottende brev dateret Appeltreecreek 17/6 1906

Kære Fader

Først vil jeg takke dig for dit Brev og Bladene som du sendte mig men jeg har dog ikke endnu faaet Familiejournalen men de kommer aldrig før en Uge eller to efter Brevet. Du kan vel tænke dig at det glædede mig meget at høre hvor godt det gaar Eder derhjemme og se at du er blevet Telegrafist og kan sitte hjemme paa en varm og tør Stue i dine gamle Dage men du har jo ogsaa tjent i mange Aar i Brandvæsenet saa det er jo ikke mer end ret at du skulde have nogen forbedring. Fader du kan beroli Moder med at Faren med Gulddiggerit er ikke saa stor som hun tænker hvilket kan let forstaaes naar ikke mindre end halvdelen af Australiens Bifolkning lever paa Minering og Guldgraveri og tin og Perl Graveri og fishri. Her er Folk som spender hele deres Livstid i det samme og often hungre hele Dage men spørg dem om de vil have arbejde paa kost og Dagløn da vil de sige nej og le at dig, men saa far er jeg endnu ikke gaaet jeg har set hvad Livet er her saalænge som du har Penge enten i Lommen eller i Banken da er du regnet som en mand men naar du har ladet de sidste gaa da vil de ikke se dig og derfor har jeg gjort mig et Principel aldrig at lade alt gaa men altid have et lille reserve Fond som jeg kan ty til hvis det skulde knive.

Kære Fader du skriver om dem alle sammen derhjemme undtagen Wilhelm jeg er næsten begyndt at tænke at du og ham er ikke gode Venner men jeg haaber at det er ikke saadag(saadan) det ville glæde mig at høre om ham ogsaa. Nu om min Kammerat kan jeg kun sige at jeg ved ikke mere om ham end du ved for jeg har ikke hørt fra ham de sidste 6 Maaneder og naar jeg skal sige sandheden saa tror jeg ikke jeg skal høre fra ham igen fra New Zeland jeg tror han er blevet ked af det og er gaaet tilsøs igen men jeg kommer vel ligesaa godt ud af det uden ham. Jeg kan kun sige med hensyn til mit Helbred er det som altid godt og det er den bedste rigdom en Mand kan have især her i Australien hvor men ikke altid har den bedste Komfort.

Nu en venlig hilsen til dig og Moder og dem alle sammen derhjemme. Tante og Onkel paa begge sider.

Din søn Kristian

Niende brev udateret (men sendt som svar på forige brev med spørgsmål om broderen Wilhelm)

Kære Fader

Hvad du skrev om Wilhelm bedrøvede mig meget men jeg havde ventet saadant noget da alle dine Breve tydede paa at der var noget som du ikke vilde gøre mig en Sorg med at fortælle eller maaske rigtigere noget daarlig nyt som du vilde brykke saa let som muligt for mig for hvilket jeg takker dig Fader men Vilhelms sidste Brev for omtrent 3 Aar siden undrede mig lige saa meget da han skrev mig at jeg skulde læse ivrigt i Bibelen saa skulde alting gaa godt for han havde fundet ud at det var den eneste sande Bog som var værd at læse og en hel del mere saa du kan tænke at jeg Stakkede det alt sammen i en Stak men alligevel kunde jeg jo ikke tænke hvorledes det hang sammen. Kære Fader jeg forstaaer vel at det er pinligt for dig og Moder at blive spurgt om ham og hvor Wilhelm er saa jeh skal ikke sige meget paa det omraade at blot dette at hvis det er saa som du skrev mig at han er reist væk hvis der ikke er sket noget maaske værre med ham som du maaske kan tænke hvad jeg mener saa er det vel det bedste for ham da ikke nogen Ting kan herte en Mand med et blødt Sindelag bedre end som Rejsen og lille smule haard Tid imellem fremmede Nationer jeg ved det af egen Erfaring Fader da du maaske kan tænke dig at ogsaa jeg har haft mine Ulykkelige Dage men intil furter nyt er hørt af Wilhelm saa har Moder og du min Hjerteligste Sympatie.

Kristian

Tiende brev dateret Childers 22/10 1906 (årstal har jeg påført)

Kære Fader

Tak for Brevet som du sendte mig jeg havde ventet det længe og med beklemt Hjærte men nu da jeg har faaet det føler jeg mig mer rolig. Kære Fader det er vel et af de løjerligste Breve jeg har modtaget og ventet for det var lige som om onøget svært og tungt laa paa Brystet af mig for en hel uge før det kom og bestemt paa den tid da Posten kom ind da gik det væk, du tror maaske at det er en overtroisk vej at sætte det i men det er dog sandt jeg vidste at Brevet var kommet da jeg ikke følte den fornemmelse mere, men

maaske Fader ved du med dig selv for du har jo ogsaa engang i dit Liv været ide i Verden at selv om man er langt borte fra Hjemmet saa føler man jo dog altid en lille smule for dem der hjemme og altid ønsker dem i bedste Velgaaende og især nu da i begynder at komme op i Aarene saa ved man jo aldrig hvad kan passere og jeg skulde dog gerne li at se eder begge to saavel som mine Søskende endnu engang, Kære Fader jeg faarvel undskyldte mig fordi Korte jeg sendte jer for ven jeg sendte dem havde jeg ingen Lejlighed dertil, da jeg først fik dem den gang jeg kom ind til Byen for at poste mine Breve. Jeg købte dem for en half Crown af en mand der før har arbejdet paa Møllen men som nu er en Krøppel og har lige begyndt en lille Forretning. Han har altid i sin egen tid moret sig med at tage Fotografier af forskellige Pladser her ved Møllen saa jeg tænkte maaske havde han nogen som i kunde li at se og saa tillige gøde ham en tjeneste men han regnede at de var saa gamle og ikke noget værd saa han tog kun betaling for de tre nyere stykker.

Jeg er ikke selv så lykkelig at være med paa nogen af dem for jeg er kun Fotograferet to gange i alt i mit liv og den ene Gang har i jo selv og det andet Fotografi var her fra Møllen hvor første Maskinmesteren med 12 mand hvori jeg var miselv hjesten af de 12 ton Rutter oo og puttede in nye men det Bosen her paa Møllen som tog os af og jeg turde ikke spørge ham om et Fotografi; men i kan se min Hund ved siden af den Mand som i skriver mine Breve til nemlig Pumfrey for Hunden er min Ejendom jeg har haft den i fire Aar og den er min bedste kammerat og en rigtig slaasbroder saavel som forsvarer for ingen kan komme nær me for den begynder at knurre.

Jeg er meget glad ved at høre at Sofie har faaet saadan en god Mand og saa pø'ænt et hjem og jeg vil have at mine andre søstre vil blive lige saa lykkelige i en nær Fremtid og at Karl maa faa en god Kone ligesaa.

Vel Fader jeg har det godt miselv stadig heltig og rørig og jeg har ogsaa faaet en lille forhøjelse i min Løn men ogsaa en hel del mer Arbejde at gøre og heller ikke det mest morsomme jeg er nemlig blevet formand for Centrifugalarbejderne men der er en god Ting ved det og det er jeg har et Rom for miselv og spiser i et separat Rom og det er et stort Gode ikke fordi Maden naturligvis er bedre men der arbejder her nogle af Australiens værste skum tyvagtige og smudsige og low i deres Tale og fra dem er det best naar man kan holde sig saa langt væk som muligt.

Moskitterne er allerede begyndt at plage mig Fader saa jeg vil slute mit Brev med en venlig Hilsen til dig og til Moder
og til alle mine søskende sowel som
Tanter og Onkler på begge sider
Din søn Kristian

Det er snart Juletid og Sesoning er snart over hvor Møllen arbejder saa jeg ved ikke om du faar Tid til skrive til mig her igen men hvis du skriver saa Sdres det til Pumfrey saa vil jeg faa det hvor jeg er for jeg er bestemt paa at se mig lidt om efter Julen da denne Pladser blevet mig for gammel.

En Glædelig Jul og et
godt Nytaar til eder alle.

- o O o -

Elfte brev dateret Boolaroo 26/10 1907

Kære Forældre

Just et Par linier for at lade jer vide at jeg har modtaget eders sidste Brev of at jeg er i bedste Health hoping til at finde eder alle derhjemme i det samme. Jeg har ikke modtaget Bladene endnu men jeg har sendt for dem og de vil komme med næste post for den Mand du hat sendt dem til er en honest friend af mine som vil beholde dem om det var et helt Aar men da jeg har haft til skifte fra en Plads til en anden og ikke ventet at du skulde sende noget har jeg ikke holdt nogen Communication med ham. Jeg arbejder nu here som Miner ved en Kulmine ikke i selve Minen men vi are sinken et ?rschaft og jeg fortjener 10 skilling per Dag men det vil ikke vare længere end til midten af Januar for vi er alerede i 600 feet nede og vi har blot 100 Feet til at gaa dybere Af nyt har jeg ikke meget at fortælle, blot dette , that en lille Enke har fundet det bløde spot i mit hjærte men jeg ved endnu ikke hvad jeg vil gøre for jeg har lyst til at gaa hjem til Danmark for en Helligdag først for efter jeg er gift bliver der vell ikke noget af det. Jeg vil slutte mit Brev med en venlig hilsen til Eder alle og ønsker om god Helbred ogsaa

Kristian

En Glædelig Jul
og godt Nytaar til
eder alle derhjemme

Min adresse: C/o Mr. Gibson first Streat
Boolaroo via Newbastle N. S. Wales
Australianer

Tolvte brev dateret Boolaroo 29/5 1908

Kære Fader !

Jeg har modtaget dit brev for mer end en Maaned siden men jeg har været meget syg med Blodpoisen for omtrent 3 Maaneder og har ikke været i stand til at besvare det men jeg ude af Hospitalet nu og haaber at blive til arbejde i to tre Ugerstid. Jeg har haft en daarlig tid af det imens jeg var in der og jeg ofte troede at det var mine sidste dage men jeg kom over det som du kan se ogsaa over

her kan vi have et nær kal (near call) Jeg er meget sorry to her that Marie er syg og ligeledes Moder men det er til at blive haabet that de begge vil blive rask igen so hurtigt som mulig. Kære Fader jeg har modtaget det Brev du sendte til Petersen, men jeg har ikke fået Familiejournalen som du sendte og kan heller ikke finde ud af hvor fejltagelsen ligger men hvis du sender mig nogen ting nu vil jeg give dig min bedste adresse.

Mrs Harrison.
Burdett street Hornsby
N.S.W. Australia.

Du spurgte mig om et halvt Pound om Dagen ikke var omtrent det samme som derhjemme saa jeg kan bedst forklare dig det saaledes. 7 Shilling om dagen er det samme som 4 kroner derhjemme saa du ser that det er en meget god løn men jeg vil ikke have noget med det arbejde at gøre for en lille Tid indtil jeg bliver fuldstændig Rask og stærk igen. Der er andet Arbejde nu begyndt paa of Governmentet og det er bedre for mig. Jeg vil ikke blive længe her i denne Plads men gå op til en ny Jernbaneline som er nylig begyndt og vil koste 4 million Pund so det vil tage en lang tid at blive færdig i og der kan en Mand faa nærlig hvad Arbejde han liger bedst og ligeledes faa det godt betalt. Kære Fader jeg ved ikke mere of nyt til at fortælle dig blot these min tur hjem vil have til vente en lille tid endnu for min sygdom sent mig tilbage igen men Turen hjem vil jeg have hvorledes det gaar for jeg er begyndt at hjemmve . Til slut en venlig Hilsen til dig og Moder og Sødskende saavel som til Tanter og Onkler og ikke nogen forglemt.

Din søn Kristian

god bedring til Moder og Marie

n

Brev nr. 13. Kristians næstsidste brev dateret Port Kembla 25/4 1909

Kære Forældre !

Det er nu længe siden jeg modtog Eders sidste og velkommen Sending af Blade og Breve og jeg har ogsaa læst dem saa jeg tænker det er på tiden at skrive Eder et andet Brev saa I kan se hvorledes jeg fare her. Jeg har ofte nok tænkt paa at skrive til Eder men jeg har været meget usetlet (uden fast bopæl ?) her i den sidste tid siden jeg vendt fra Jernbanen. Jeg var først tænking at gå op til Sukkermøllen men fik at vide paa Hovedkontoret i Sydney that Møllerne var til at begynde meget sent dette Aar og saa søgte jeg noget Arbejde i Sydney og arbejdede der i tre Uger men jeg syntes ikke om at arbejde i Byen og rejste op i Landet igen hvor jeg arbejdede tre eller fire Steder men det var ikke hvad jeg syntes om saa nu er jeg begyndt paa den gamle plads paa Bølgebryderen hvor jeg arbejdede for to Aar siden og hvor længe jeg vil blive her kan jeg ikke for bestemt sige for det er et usikkert work da stenene er begyndt at rende til smaa pebbels.

Østerbro Brandstation er en hel del forandret siden jeg var hjemme og saa er Rask (kollega) men jeg kan ikke se dig Fader på Kortet der er en på kuske sædet som ligner dig meget men du er jo ikke kusk. Efter hvad du skriver i dit sidste Brev om Fællederne saa vil jeg vel ikke finde hjem til Trepkasgade naar jeg først engang kommer der, men jeg vil lade dig vide naar jeg kommer nærmere København saa du kan se mig Home all right. Jeg er før rask og rørig og haaber at dette Brev maa finde dig og Moder og dem alle der hjemme i den samme vej. En venlig hilsen og ønsket for det bedste.

Eders søn Christian

o O o

Brev nr. 14 er et brev som er sendt retur fra Australien da det ikke er blevet modtaget af Christian fordi han er indlagt på "Hospital for the Insane". Det er skrevet af hans Fader og dateret 13/6 1909

Kære Søn

Endelig kom det Længselsfuld ventede Brev, og det var jo med gode Tidener, baade Rask og Tilfreds. Carl var ikke til stede da det kom, men alle Pigerne, og de stod i en Klynge om mig og Moder, for hun smed sig jo strax ned i Sofaen hos mig, medens jeg Læste Brevet som Erland (han er min morfar og gift med Sofie og postbud på det tidspunkt) kom med, for det er jo hans distrikt vi boer i, og saa maar jeg jo op med en Femogtyve øre naar han bringer brev fra dig. Du skriver at du ikke kan finde mig paa kortene som jeg sente dig, men det er hellerikke saa Underligt for jeg er ikke Kørende mere, men som jeg skrev i et tidligere Brev ved Telegrafan og det sidste vindue til venstre på kortet er Telegraf Stuen, jeg var ikke paa vagt den Dag da di Fotograferede for ellers havde jeg stillet mig op ved det aabne vindu for at blive taget med.

Ja, Christian du spørger nok med at du ikke kan finde os vis du virkelig skulde komme Hjem, vad der vel næppe sker i vor Tid, men du kan være vis paa at du vil Store Øjne og kommer maaske dog til at spørge dig for om Veien, her gaar mange Mennesker som aldrig har været udenfor København som dog maa spørge sig frem naar di skal lidt udenfor den almindelige Daglige Rute.

Du kom Altsaa ikke til Møllen dengang, og tager moske heller ikke dertil senere. Bare du kunde faa en godt Lønnet plads vor du kune blive en Længere Tid, for det betaler sig jo bedst, det vil da sige vis Arbejdet ikke er alfor Sundhedsnedbrydende; det glædede mig at du havde modtaget Bladene, og det var ogsaa til at mærke, at du var mindre Engelsk i Texten, Med dette Brev følger en ny sending Blade, og det skal jeg vedblive med saalænge jeg formaar, Ja Kære Christian dette Brev vil efter min beregning naa dig Fjorten Dage før din Fødselsdag, og derfor vil jeg nu med det samme, Ønske dig Hjertelig Tillykke med Dagen, og fremdeles i det Nye Aar Ønske dig Sunhed, Tilfredshed, og godt Homør, samt rigelig Arbejde, og dette Ønske gælder for Moders og dine Søskendes Vedkommende.

Kære Søn du maar endelig ikke lade saa Lang Tid hengaa mellem Brevene, selv om det er nok saa lit, saa er det lige kærkommen, og bliver ventet med Længsel af os. Du ved jo nok Christian at vi ikke hører noget fra vor anden Søn som er borte fra Hjemmet, vi har nemlig ikke hørt det ringeste om eller fra Ham, så du må kunde forstaa Moders og min længsel efter at høre noget fra dig.

Nyt herhjemmefra faaer du ikke denne gang, da der ikke er sket noget særligt i vor Familie, og hvad Helbredden angaar da er den på samme stanspunkt som da du fik det sidste Brev, deri talte jeg om at det gik stærkt nedad med Onkel Lundblad (gift med en af brandmandens søstre, thekla, han stammer fra Sverige og var cigarruller) og nu kan jeg tilføje at det bærer mod Slutningen, han er aandsfrisk, men kan saa godt som ikke høre sider og ligger stadig og har nu begyndt at spytte blod, så du i næste Brev temmelig sikkert faar Dødsbudskabet.

Nu har jeg snart Haven i god stand , det er noget sent i Aar for vi har haft et meget koldt Foraar, saa alting er saa langt tilbage, men nu kommer det Rask frem overalt, saa kan du tro det er en Fornoieelse at være derude, og der er Moder rettig i sit Es, i det Aabne Lysthus med en god Kop Kaffe foran sig, og skuende ud over sit Blomsterflor, da forglemmer Hun Sygdom og hele den Øvrige Verden saa jeg har ont ved at vække hende naar vi skal Hjem;

Naa nu ikke mere for denne gang,

En Hilsen fra Onkler og Tanter, fra dine Søkende, samt fra din Moder og din Stesse

Hengivne Fader.

Christian Hjorth (Brandmanden)

Brev 15 som er skrevet fra Hospital for Insane dateret 16/3 1911

Just et par linier til eder so i can se that jeg er stil levende og wed god helbred. Det er nu en tremendous lang tid siden at jeg skrev til eder og i begynder vel at tænke at jeg er død og gaaen men det er nu lige det modsatte, jeg er begyndt at see ind at jeg har været på den forkerte vej og at jeg her været en stor synner i stedet for vad jeg skulde have været en god søn men ikke destomindre jeg haaber i vil forlade me my skyld som i ogsaa haaber at blive forladt naar tiden kommer til eder. Jeg for mit vedcommene har haft en en god exspiriens allerede men det har blot været en ærlig fortjent straf for vad jeg har gjort forkert og en mid straf af det; men der er Guds way og also some af these god people op here hvad har gjort alt det for at give me en tjans to repent in time før jeg gaar up til den anden verden som vi ikke noget om og jeg er glad myself that jeg har været lykkelig nok til at begynde in god Tid at bede til ham som er den only way og det eneste lys ud i mørket.

Det er ikke en god og køn ting til at have at skrive og lade eder vide at min carer stoppede i en Idiot Anstalt men det er ikke destomindre sandheden og jeg tror at det var paa tiden at jeg kom ind here for jeg har learnt something ind here hvad jeg maaske aldrig ville have learnt ude i det fri. J eg har fundet ud at alle mine synder er vel bekendt ved these folk here og der er en god del of them og grave synds en god del af dem, men det er ikke det værste men jeg har hver dag at høre alt whad jeg gjort of de andre som er ind here og det er lige som om de være cutting mig til pices saa det er ikke meget plesant men det er blot hvad jeg har fortjent og learn me stil mere at kep council med ham som can hjælpe os naar vi er i n ød og also guide naar vi ikke er i nød of ham.

Kære forældre this brev er maaske det sidste som i faar fra mig jeg føler det but det er ikke noget som i behøver at blive sorry for jeg har været en morderer i mit hjerte, if jeg har ikke actual gjort det saa ligger skammen paa mig alligevel og det er Guds villie that mit liv er terminatet saa jeg haaber that i maa alle leve vel og have det godt og alle blive ved en god Helbred hils alle derhjemme fra mig and god by.

Eders søn

Christian Severin Hjorth

Lev vel alle derhjemme

og tænk ikke paa mig igen(se mine sidste bemærkninger nederst ved dødsanmeldelsen fra de Australske myndigheder)

Følgende brev er svar fra "Hospital for the Insane" dateret 14 juli 1911 på en forespørgsel fra forældrene og skrevet på Engelsk af Erland. Dets ordlyd kender vi ikke.

To Mr. C. L. Hjorth
Copenhagen

Sir.

I desire to acknowledge the receipt of your letter of the 26 April instant respecting your son Christian S Hjorth formerly a patient in this Hospital and to inform you that he was dis??? recovered on 16. last month. I do not know where he went to, but probably went back to the country to work. He was very vel when he left here. His mind had ????? way temporaly.

Underskrevet ulæseligt

Som afslutning på hele historien om brandmandens to mistede sønner Christian og Vilhelm er der kun et brev fra Vilhelm som han skrev efter et besøg hos noget familie i Korsør. Det var sidste gang han lod høre fra sig, som det også fremgår af ovenstående breve, og ingen ved i dag hvad der er blevet af ham. Så vidt vides har han besluttet at "gå ud i den vide verden" Han var uddannet bager og boede i egen lejlighed i København. Denne har han forladt meget andet ved vi ikke. Sidste livstegn er brevet her under der er skrevet

i Korsør efter et familibesøg der.

Brevet er dateret 8/7 1902 og har følgende ordlyd:

Kære forældre og søskende!

Der har selvfølgelig kun været Spas endnu, hvad jeg har haft på Rejsen, men nu bliver det snart Alvor, thi i aften rejser jeg fra Peter for at gaa videre fort. Jeg kom til Havdrup Kl. 5½ i fredags Aftes og havde det saa storartet til Lørdag middag; saa gik jeg derfra til Sorø, hvor jeg ankom om Aftenen kl. 9, efter at jeg havde beset en Del af den ualmindelig smukke By og Omegn samt Akademia Sorana, med sine Parker Søer og Skove, aldrig havde jeg troet at Sorø havde været saa Naturskønt, som det i virkeligheden er, det maa ses, thi det kan ikke beskrives. Jeg overnattede på Svendehjemmet der i Byen til om Morgenen kl. 6½ saa gik jeg til Slagelse, og tog herfra med første Tog til Korsør. Her har jeg saa været de sidste to dage og haft det som en Feriegæst; i Gaar nat var jeg blandt andet hos Peter på Lokomotivet, mens han rangerede, og jeg har været ude med dem paa de mest seværdige steder.

Jeg skal hilse fra Rasch og fra Peter og Ingeborg (familie og bekendtskaber) Nu vil jeg slutte med en venlig hilsen til jer alle samt til Tante og Onkel i Fredens Hus og i Lillerød.

Lev vel! Eders Vilhelm

Tilbage er kun et udateret brev som Christian har sendt til sine søstre skrevet omkring 1904. Dette har jeg ikke renskrevet.

Oversigt over de enkelte breve og deres indhold

1. Brev fra Christian til broderen Vilhelm dateret "Brisbane 27/8 1903". Han nævner "stokhullet" Hans adresse er: Teutoburg, Landsborough, Queensland.
2. Brev. "Det blå" til faderen dateret "NC Railwayline 12/1 1904" Om livet som jernbanebygger.
3. Brev til søsteren Sofie dateret "Childers 3/7 1904" Som svar på et julebrev fra hende, om dette at være farmer.
4. Brev til faderen udateret men sendt omkring november 1904 " Childers, Appeltreecreek" Om ferie i Brisbane og Sydney, planer om at rejse til New Zealand, her ingen gifteplaner, slut hos "storekeeper" nyt job på sukkermøllen.
5. Brev til broder Carl dateret " Childers 24/12 1904" Om vennen som er polak, om arbejdet på sukkermøllen.
6. Brev til faderen dateret "Appeltreecreek 15/5 1905" Om jobbet på møllen, planer om NZ, om rotteplagen og smittefaren.
7. Brev til faderen dateret "Childers 4/3 1906" Om jobbet på møllen og guldfeberen. NZ bliver ikke til noget.
8. Brev til faderen dateret " Appeltreecreek 17/6 1906" Spørger til broderen Vilhelm, som han ikke ved har været borte siden 1902.
9. Udateret kondolence skrivelse til faderen om broderen Vilhelm
10. Brev til faderen dateret "Childers 22/10 " Året er formentlig 1906. Langt brev om livet ved møllen om hans hund og om mr. Pamfrey.
11. Brev til forældrene dateret "Boolaroo 26/10 1907" Om kulminearbejde, og han nævner "en lille enke som lokker"
12. Brev til faderen dateret " Boolaroo 29/5 1908" Om sygdom, blodforgiftning, hjemve.
13. Brev til forældrene dateret "Port Kembla 25/4 1909" Næstsidste brev, arbejde forskellige steder, samt på bølgebryderen. Skriver om at vende tilbage til DK.
14. Brev sendt retur fra Australien formentlig fordi Christian på dette tidspunkt er blevet indlagt på Gladesville hospital for insane. Dateret "København 13/6 1909" og skrevet af faderen. Giver svar på Christians forrige brev
15. Brev til forældrene dateret " Hospital for insane Gladesville 16/3 1911" Afskedsbrev til familien.
16. Officielt brev fra hospitalet til forældrene dateret " Gladesville 14/6 1911" Brevet er svar på et brev som Erland har skrevet på engelsk for at få svar på hvad der er blevet af Christian. Det angives at han er udskrevet som helbredt, men at "hans sind for en tid havde forladt ham"(oversættelsen er udfærdiget af Erland)

Desuden findes et udateret brev til Christians søstre Anna, Sofie og Marie med lidt om livet i Australien formentlig skrevet 1904 da Marie angives at være 17 år.

Bemærkninger til de sidste breve: Christian skriver sit sidste brev til forældrene d. 16/3 1911 samme dag som han udskrives. Dette brev modtages 23/4 i København. Den 26/4 skriver Erland på vegne af familien til hospitalet for at spørge nyt, men ordlyden kender vi ikke. Hospitalet svarer at de har modtaget brevet, formentlig ca. 1/6 og svarer officielt d. 14/6. Dette svar modtages i København 23/7 1911.

En forespørgsel til det Australske begravelsesregister (af Finn i 2016)viser dog at Christian først dør i juni 1948 i Australien, uden at familien nogensinde får at vide at han lever så længe. Det fremgår her at døden skyldes bl. a. en hjernetumor, og det forklarer måske hans noget besynderlige sidste brev til familien.

En sidelinie

Abbelone Sørine Hjorth.

Abbelone er en af de i alt 3 ”frøkendøtre” som ”Brandmanden” kalder sine ældre søstre. Hun skulle som nævnt være blevet gift fornemt, og havde derfor ingen kontakt til sin bror, men det kan ikke være rigtigt for bror Christian er 15 år og forlagt som soldat i Århus i 1864, hvor Abbelone bliver gift med ”Partikulier” (lever af forældrenes penge)Theodor Hjalmar Augustus Hornbech. Han angives at være 42 år og stud Phil. og boende hos sine forældre på Vimmelskafet i København. Forældrene er ret velbeslåede idet faderen (Andreas Rudolph Hornbech) er Directeur og Auktionsforstander. Hun har tilsyneladende været sendt på et gods (Kammersgave) nær Sorø for at lære husholdning.

Nu er hun åbenbart blevet kaldt til julefest i København og ligeledes til at blive viet til sin kommende mand Theodor. I kirkebogen for Helligånds sogn står der at de to er hjemmeviet d. 24 december 1863 og senere at vielsen er blevet verificeret i kirken 2. Januar 1864. Tillige står at læse at forloverne er gommens far og en ukendt C Leonhardsen (idet hendes far Niels Severin Sørensen Hjorth er død allerede 1851)

NEW SOUTH WALES

BIRTHS, DEATHS AND MARRIAGES REGISTRATION ACT 1995

REGISTRATION NUMBER

21874/1948

DEATH CERTIFICATE

Date and place of death	Name and occupation	Sex and age	Cause of Death Duration of last illness; medical attendant; when he last saw deceased	Name and occupation of father. Name and maiden surname of mother	Informant
1948 . 30th June. District Hospital Pambula Usual residence Merimbula Inlay Shire	Christian Hjorth Labourer	Male 69 years	1. (a) Cerebral Tumor (1) Pulmonary T.B. (2) 1. (a) 4 months 11. Years (3) Edwin C. Blomfield Registered (4) 30th June, 1948.	(1) Chris Hjorth (2) (3)	Certified by:- C. Sheehan No relation District Hospital Pambula
1948					

Particulars of Registration	When and where buried; name of undertaker	Name and religion of Minister and names of witnesses of burial	Where born and how long in the Australasian Colonies or States	Place of marriage, age, and to whom	Children of marriage
(1) <i>Leslie C. Wiggins</i> (2) 3rd July 1948 (3) Eden	(1) 1st July, 1948 (2) Church of England Cemetery Pambula (3) P. Manning of the firm of Manning & Son	(1) F.A. Hart (2) Church of England (3) C.B. Nolan K. Meaker	Copenhagen Denmark	ceased at time of death. (1) (2) (3) (4)	years.

Before accepting copies, sight unaltered original. The original has a coloured background.



REGISTRY OF BIRTHS
DEATHS AND MARRIAGES

SYDNEY 16 January 2016

I hereby certify that this is a true copy of particulars recorded in a Register in the State of New South Wales, in the Commonwealth of Australia

Registrar